

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/7843. számú
törvényjavaslat
a szakképzésről**

Előadó: Dr. Palkovics László
**innovációért és technológiáért
felelős miniszter**

Budapest, 2019. október 29.

2019. évi ... törvény a szakképzésről

Az Országgyűlés

- a tudatos szakma-, illetve képesítésválasztás elősegítése,
  - a szakképzés XXI. századi követelményekhez igazított, magas színvonalának biztosítása,
  - a tudásalapú gyakorlati tanulásra, a digitális tudás fejlesztésére, a kreatív és széles látókörű gondolkodásra, továbbá a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás képességére oktató, a szakképzés és a gazdasági szféra közötti együttműködés erősítésére alapozó, valamint valós piaci esélyt és biztos megélhetést biztosító szakképzettség, illetve szakképesítés megszerzését elősegítő szakképzési rendszer kialakítása
- céljából, az Alaptörvényben meghatározott művelődéshez és munkához való jog érvényesülése érdekében a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ Általános rendelkezések

I. Fejezet Alapelvek

1. § [A szakképzés feladata]

A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.

2. § [Az oktatáshoz való jog biztosítása]

- (1) Az állam az Alaptörvény szerinti ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú oktatás keretében a szakképzésialapfeladat-ellátás kereteit és garanciáit – a hatékonyság, a szakszerűség, a magas szintű minőség és az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére figyelemmel – az e törvényben meghatározott módon biztosítja.
- (2) A szakképzésialapfeladat-ellátás a szakmai önállósággal rendelkező szakképző intézmény és a duális képzőhely között az állam és a magánszféra konstruktív együttműködésével és érdekeik kölcsönös elismerésével megosztva folyik. A szakképzés megszervezésének minőségét, demokratikus és jogszerű működését e törvény és az állam általi ellenőrzés biztosítja.

3. § [A szakképzés ingyenessége]

- (1) Az állam a szakképzésben való részvétel keretében
  - a) legfeljebb kettő szakma megszerzését az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül, és
  - b) a szakképző intézményben a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga befejezéséigingyenesen biztosítja. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részs szakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.
- (2) A szakképző intézmény a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhet térítési díjat, illetve tandíjat. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan nem tehető pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy költségterítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult.

4. § [A szakképzés elvei]

- (1) A szakképzés középpontjában a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és az oktató áll, akiknek jogai és kötelességei egységet alkotnak. A szakképzésben a kiskorú tanuló nevelésének és oktatásának feladatát a kiskorú tanuló törvényes képviselői megosztják az oktatókkal.
- (2) Az állami szakképző intézményben az ismereteket, valamint a vallási és világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan kell közvetíteni, tiszteletben tartva a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy, a kiskorú tanuló törvényes képviselője és az oktató vallási, világnézeti meggyőződését. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működhet. A szakképzésben érvényre kell jutnia továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának megfelelő oktatási érdekeknek.
- (3) A szakképző intézményben folyó oktatás nyelve a magyar. A szakképzés – részben vagy egészben – nem magyar nyelven is folyhat. Az állam biztosítja, hogy minden szakma tekintetében elérhető legyen magyar nyelven folyó szakmai oktatás.
- (4) A szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, a fogyatékkal élő képzésben részt vevő nagykorú személy, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembevétele és egyéni képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítése a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

5. § [A vallási közösségek részvétele a szakképzésben]

Az állam tiszteletben tartja a vallási közösségek vallási, világnézeti elkötelezettségét és erre tekintettel lévő sajátos szabályozás útján biztosítja a vallási közösségek szakképzésben való részvételét.

6. § [Az együttműködési kötelezettség és a jóhiszeműség követelménye]

- (1) A szakképzés e törvény hatálya alá tartozó szereplői a szakképzési alapfeladatok megvalósítása során egymással együttműködnek és együttműködésük során egymást a feladataik ellátásához szükséges információkról kellő időben tájékoztatják.
- (2) A szakképzés e törvény hatálya alá tartozó szereplői kötelességeiket és jogukat a szakképzés megvalósítása érdekében kötelesek teljesíteni és jóhiszeműen gyakorolni.

II. Fejezet **Értelmező rendelkezések**

7. § [Értelmező rendelkezések]

E törvény alkalmazásában

1. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,
2. egészségügyi alkalmasság: annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre,
3. feladatellátási hely: az a cím, ahol a szakképző intézmény alapító okiratában meghatározott szakképzési alapfeladat ellátása történik,
4. pályalkalmassági követelmény: a szakképzésbe történő bekapcsolódás – képzési és kimeneti követelményekben meghatározott – azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére,

5. sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, aki az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi – látási, hallási –, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral – küzd,
6. szakképzési alapfeladat: a szakképző intézmény alapító okiratában meghatározott technikumai szakmai oktatás és szakképző iskolai szakmai oktatás,
7. székhely: a szakképző intézmény alapító okiratában meghatározott, a szakképző intézmény szakképzési alapfeladatának ellátását szolgáló feladatellátási hely, ahol a képviselői jogának gyakorlására jogosult vezetőjének munkavégzési helye található,
8. tanítási nap: az olyan nap, amelyen a foglalkozások száma eléri a hármat,
9. tanulóbaleset: minden olyan baleset, amely a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt az alatt az idő alatt vagy tevékenység során éri, amikor a szakképző intézmény vagy a szakirányú oktatás folytatójának felügyelete alatt áll, ideértve a szakképző intézményen kívüli szakirányú oktatás során bekövetkezett balesetet is,
10. telephely: a szakképző intézmény alapító okiratában meghatározott, a szakképző intézmény szakképzési alapfeladatának ellátását szolgáló olyan feladatellátási hely, amely a szakképző intézmény székhelyén kívül található.

MÁSODIK RÉSZ

A szakképzés fogalma és rendszere

8. § [A szakképzés fogalma]

- (1) A szakképzés felsőfokú szakképzettséget nem igénylő munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges
  - a) szakmára felkészítő szakmai oktatás és
  - b) szakképesítésre felkészítő szakmai képzés.
- (2) Szakképzés az e törvényben meghatározott feltételek szerint szervezhető.

9. § [A szakképzés megszervezése]

- (1) Szakképzés szakképző intézményben folytatható.
- (2) A szakképzés szakképző intézményen kívül
  - a) részsakmára felkészítő szakmai oktatás és
  - b) szakképesítésre felkészítő szakmai képzéskeretében a felnőttképzésről szóló törvény szerint a felnőttképzési tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező felnőttképző által folytatható.
- (3) A duális képzőhely a szakirányú oktatás keretében vesz részt a szakképzésben.
- (4) A szakképzésért felelős miniszter engedélyével a szakképzési rendszer fejlesztése céljából a szakképzés kísérleti jelleggel az e törvénytől eltérő feltételekkel is megszervezhető.

10. § [A szakmajegyzék]

A kizárólag szakképző intézményben szakmai oktatás keretében elsajátítható szakmákat a Kormány rendeletben állapítja meg (a továbbiakban: szakmajegyzék). A szakmajegyzékben szakmánként meg kell határozni a szakma azonosító számát, ennek keretében tanulmányi területét, ágazati besorolását, szintjének meghatározására vonatkozó megjelölését, a szakma megnevezését, a hozzá kapcsolódó szakmairányt, a szakmai oktatás időtartamát és a 110. § (2) bekezdése szerinti súlyszorzót.

11. § [A képzési és kimeneti követelmények]

- (1) A szakmákhoz – az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó – képzési és kimeneti követelményeket kell előírni. A képzési és kimeneti követelményekben – részszakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakmára vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket a részszakmára is alkalmazni kell.
- (2) A képzési és kimeneti követelményeket – a Kormány adott ágazatért felelős tagja véleményének kikérésével – a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként az általa vezetett minisztérium honlapján (a továbbiakban: honlap) teszi közzé. A képzési és kimeneti követelmények normatív rendelkezést nem tartalmazhatnak és azok tartalma jogszabállyal és közjogi szervezetszabályozó eszközzel nem lehet ellentétes. A képzési és kimeneti követelmények a honlapról nem távolíthatók el, archiválásukra a digitális archiválás szabályait kell alkalmazni.
- (3) A közzétett képzési és kimeneti követelményeket a szakképzésért felelős miniszter minősített elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel kell ellátni, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. A képzési és kimeneti követelményekben a közzététel időpontját és az alkalmazás kezdő dátumát fel kell tüntetni. A közzététel időpontja nem lehet korábbi, mint az időbélyegzőben szereplő naptári nap.
- (4) A képzési és kimeneti követelményeket érintő változást kizárólag a változással érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben a tanév első napjával lehet bevezetni és azt a bevezetést megelőző első tanév kezdő napjáig kell közzétenni. A képzési és kimeneti követelmények módosítása a módosítást megelőzően közzétett képzési és kimeneti követelmények szerint indított szakmai oktatást nem érinti.
- (5) A képzési és kimeneti követelményekkel szemben kizárólag jogszabálysértésre hivatkozással kezdeményezhető közigazgatási jogvita.

12. § [A programterv és a szakmai program]

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka

- a) a szakképzésért felelős miniszter által a képzési és kimeneti követelmények alapján kidolgozott, a 11. § (2)–(5) bekezdése szerint közzétett és a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv és
- b) a programterv alapján a szakképző intézmény, illetve az általa szervezett részszakmára történő felkészítés tekintetében a felnőttképző által kidolgozott és a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző honlapján közzétett szakmai program

szerint folyik. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szakmai programjába beépíthető az adott vallás hitelveinek megfelelő ismeret. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szakmai programja a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

13. § [A programkövetelmény és a képzési program]

- (1) A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés kimeneti követelményeit programkövetelményben kell meghatározni. A szakmai képzés a programkövetelmény alapján a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző által kidolgozott és a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző honlapján közzétett képzési program szerint folyik.
- (2) A programkövetelmény és a képzési program nem sértheti más személy szabadalmi vagy szerzői jogát és szakmai tartalma nem lehet azonos a szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tartalmával.
- (3) A programkövetelményekről a szakképzésért felelős miniszter elektronikus nyilvántartást vezet. A programkövetelményekről vezetett nyilvántartás nyilvános, azt a szakképzésért felelős miniszter a honlapon közzéteszi.
- (4) A programkövetelményekről vezetett nyilvántartásból való törlés vagy módosítás a törölt vagy módosított programkövetelmény alapján indított szakmai képzést nem érinti.

14. § [Az akkreditált vizsgaközpont]

Szakma megszerzésére irányuló szakmai vizsgát, illetve szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsgát a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti akkreditáló szerv által személytanúsító szervezetként akkreditált vizsgaközpont szervezhet.

15. § [Az oklevél és a bizonyítvány]

- (1) A szakma megszerzéséről kiállított oklevél, illetve szakmai bizonyítvány államilag elismert középfokú végzettséget és szakképzettséget tanúsít és egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörének betöltésére képesít, a részszakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.
- (2) A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzett képesítő bizonyítvány államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést tanúsít.

HARMADIK RÉSZ

A szakképző intézmény

III. Fejezet

A szakképző intézmény típusai és tevékenysége

1. A szakképző intézmény típusai

16. § [A szakképző intézmény]

- (1) Szakképző intézmény
  - a) a technikum és
  - b) a szakképző iskola.
- (2) Középiskola, középfokú iskola, iskola, illetve nevelési-oktatási intézmény az (1) bekezdés szerinti szakképző intézmény. A középiskolára, középfokú iskolára, iskolára, illetve nevelési-oktatási intézményre vonatkozó szabályokat a szakképző intézményre akkor kell alkalmazni, ha azt e törvény vagy a Kormány e törvény végrehajtására kiadott rendelete kifejezetten előírja.
- (3) Az e törvény szerinti szakképzési alapfeladatot – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – csak szakképző intézmény vagy az alapító okiratában meghatározott körben többcélú köznevelési intézmény láthat el.

17. § [A szakképző intézmény jogállása]

A szakképző intézmény szakképzési alapfeladat ellátására létrejött jogi személy, amely a fenntartójától elkülönült, önálló költségvetéssel rendelkezik. A szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény a szakképzési centrum jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egysége, amely önálló költségvetéssel nem rendelkezik és kizárólag a Kormány rendeletében meghatározott jogok és kötelezettségek alanya lehet.

18. § [A többcélú szakképző intézmény]

A szakképző intézmény köznevelési intézmény egy vagy több köznevelési alapfeladatát is elláthatja, valamint nem köznevelési feladatot ellátó intézménnyel is összevonható (a továbbiakban: többcélú szakképző intézmény). A szakképző intézmény pedagógiai-szakmai szolgáltatási feladatot, illetve a gyermekétkeztetés feladatát anélkül is elláthatja, hogy többcélú szakképző intézmény formájában működne.

2. A szakképző intézmény tevékenysége

19. § [A szakképző intézmény tevékenysége]

- (1) A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján
- a) ágazati alapoktatásban és
  - b) szakirányú oktatásban
- történik. A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.
- (2) A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény választható foglalkozások biztosításával is segíti. A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében az e törvényben meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.
- (3) A szakképző intézmény a tevékenységét minőségirányítási rendszer alapján végzi.
- (4) A szakképző intézményben a szakmai oktatást előkészítő évfolyam előzheti meg. Az előkészítő évfolyamon
- a) a technikum nyelvi előkészítést,
  - b) a szakképző iskola
    - ba) a szakma megszerzéséhez szükséges kompetenciák tekintetében történő orientációs fejlesztést, illetve
    - bb) dobbantó program keretében alapkompétencia-fejlesztést
- folytathat.
- (5) A szakképző intézmény tizedik évfolyamán a nappali rendszerű szakmai oktatásban tanulói jogviszony keretében részt vevő tanuló szövegértési és a matematikai eszköztudás fejlődésének vizsgálatát az Nkt. szerint kell mérni és értékelni.

20. § [A technikum szakképzési tevékenysége]

- (1) A technikumnak
- a) az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve
  - b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő,
- a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.
- (2) A technikum kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítést is folytathat. Az ilyen felkészítésnek két évfolyama van és az a nappali rendszerben nem szervezhető meg.

21. § [A szakképző iskola szakképzési tevékenysége]

- (1) A szakképző iskolának
- a) az adott szakma megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és szakmai oktatást magában foglaló, illetve
  - b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő,
- a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.
- (2) A szakképző iskola – a fenntartó, a szakképzési centrum részeként működő szakképző iskola esetében a szakképzési centrum engedélyével – műhelyiskola keretében a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek megszerzésére szolgáló képzési formát indíthat.

IV. Fejezet

A szakképző intézmény alapítása, megszüntetése és átszervezése

22. § [A szakképző intézmény alapítása]

- (1) Szakképző intézményt – az e törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott feltételek szerint – önállóan vagy együttesen
  - a) az állam,
  - b) nemzetiségi önkormányzat,
  - c) egyházi jogi személy vagy vallási egyesület,
  - d) gazdasági társaság
  - e) alapítvány vagy
  - f) egyesületalapíthat.
- (2) A szakképző intézménynek a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel rendelkeznie kell.
- (3) A szakképző intézmény működéséhez nyilvántartásba vétel, az (1) bekezdés b)–f) pontjában meghatározott személy által alapított szakképző intézmény (a továbbiakban együtt: nem állami szakképző intézmény) esetében nyilvántartásba vétel és működési engedély szükséges.
- (4) Az (1) bekezdés d)–f) pontja szerinti személy által alapított, illetve fenntartott nem állami szakképző intézmény akkor vehető nyilvántartásba, ha a nem állami szakképző intézmény a szakképzésért felelős miniszter szakvéleménye alapján alkalmas a szakképzés megszervezésére. A nem állami szakképző intézmény működési engedélye akkor adható ki, ha a nem állami szakképző intézmény
  - a) rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel és
  - b) nyilvántartásba vétele óta kevesebb, mint hat hónap telt el.
- (5) A szakképző intézményt a szakképzési államigazgatási szerv veszi nyilvántartásba, a működési engedély kiadásáról a szakképzési államigazgatási szerv dönt. A nyilvántartásba vételt az állam által alapított szakképző intézmény (a továbbiakban: állami szakképző intézmény) esetében a kincstár útján kell kérelmezni.
- (6) Az állami szakképző intézmény a törzskönyvi nyilvántartásba való bejegyzéssel, a nem állami szakképző intézmény a szakképzési államigazgatási szerv által vezetett nyilvántartásba való bejegyzéssel a bejegyzés napján jön létre és a nyilvántartásból való törléssel, a törlés napján szűnik meg. Az alapító okirat a szakképző intézmény későbbi időponttal való alapításáról, átalakításáról, illetve megszüntetéséről is rendelkezhet, ebben az esetben a szakképző intézményt ezen időponttal kell nyilvántartásba venni, illetve a nyilvántartásból törölni.
- (7) A nyilvántartásba vétellel, a nyilvántartásba vett adatok megváltozásával és a nyilvántartásból való törléssel, valamint a működési engedély kiadásával összefüggő költségeket a bejelentő viseli.

23. § [A szakképző intézmény fenntartói jogának átadása, megszüntetése és átszervezése]

Az alapító az intézkedés tervezett végrehajtása éve májusának utolsó munkanapjáig hozhat döntést

- a) a szakképző intézmény fenntartói jogának átadásáról,
- b) a szakképző intézmény megszüntetéséről,
- c) a szakképző intézmény átalakításáról, amely történhet:
  - ca) egyesüléssel, amely lehet összeolvadás vagy beolvadás,
  - cb) szétválással, amely lehet különválás vagy kiválás,
- d) a szakképző intézmény átszervezéséről.

24. § [A szakképző intézmények nyilvántartása]

- (1) A szakképző intézmények nyilvántartása tartalmazza
  - a) a szakképző intézmény adatait,
  - b) a szakképző intézmény és fenntartója törvényes képviselőjére jogosult személy nevét és
  - c) a Kormány rendeletében meghatározott további, személyes adatnak nem minősülő adatokat.

- (2) A szakképző intézmények nyilvántartásába bejegyzett adatokban bekövetkezett változásokat – a 22. §-ban meghatározottak szerint – annak bekövetkezését követő nyolc napon belül be kell jelenteni.
- (3) A szakképző intézményt a szakképzési államigazgatási szerv törli a szakképző intézmények nyilvántartásból, ha
  - a) az alapító a szakképző intézmény megszüntetéséről határozott,
  - b) az alapító jogutód nélkül megszűnik,
  - c) megszűnik az alapítónak a szakképzésialapfeladat-ellátásra vonatkozó joga vagy e jogának gyakorlásával felhagy,
  - d) az alapító két tanítási évnél hosszabb ideig a szakképző intézményt nem működteti vagy
  - e) a szakképzési államigazgatási szerv a szakképző intézmény hatósági ellenőrzése vagy minőségirányítási rendszerének külső értékelése keretében feltárt súlyos jogszabálysértés vagy szakmai jogszabálysértés miatt – a nem állami szakképző intézmény esetén a működési engedély visszavonásával egyidejűleg – a szakképző intézmények nyilvántartásából való törlését elrendeli.
- (4) A szakképző intézmények nyilvántartásának fennálló és törölt adatai nyilvánosak, azokat a szakképzési államigazgatási szerv a honlapján bárki számára ingyenesen hozzáférhetővé teszi.

V. Fejezet

A szakképző intézmény fenntartása

3. A fenntartó

25. § [A fenntartó]

- (1) Az állami szakképző intézmény esetében a fenntartói irányítási hatásköröket az állam nevében a Kormány erre kijelölt tagja gyakorolja. A nem állami szakképző intézményt az alapító tartja fenn vagy a fenntartói irányítási hatásköröket az alapító nevében az alapító által kijelölt más személy gyakorolja. Más személy fenntartóként történő kijelölése hiányában az e törvényben és a Kormány rendeletében a fenntartó alatt az alapítót kell érteni.
- (2) Fenntartó az a természetes személy vagy jogi személy lehet, aki a szakképzésialapfeladat-ellátáshoz szükséges feltételekről az alapító nevében gondoskodik.
- (3) A fenntartónak címzett hatásköröket a természetes személy fenntartó, jogi személy fenntartó esetében a fenntartó törvényes képviselőjére jogosult személy vagy testület gyakorolja.

26. § [A szakképzésért felelős miniszter fenntartói joggyakorlása alá tartozó szakképző intézmény]

- (1) Ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik, az állami szakképző intézmény a szakképzésért felelős miniszter által az állam nevében alapított szakképzési centrum részeként működik.
- (2) A szakképzési centrum részeként működő szakképző intézményt az igazgató a főigazgató irányítása mellett vezeti, ennek keretében ellátja mindazokat a feladatokat és gyakorolja mindazokat a hatásköröket, amiket e törvény, a Kormány rendelete, a szakképzési centrum szervezeti és működési szabályzata vagy gazdálkodási szabályzata nem utal a főigazgató vagy a kancellár feladat- és hatáskörébe.
- (3) A szakképzési centrumot a főigazgató és a kancellár önállóan vezeti és képviseli.
- (4) A főigazgató felel a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmények szakképzési alapfeladatainak ellátásáért. A főigazgató feladatai ellátásában a szakmai főigazgató-helyettes segíti.
- (5) A kancellár felel a szakképzési centrum törvényes és szakszerű működéséért. A kancellár jogosult a gazdasági vezető megbízására és a megbízás visszavonására.

- (6) A főigazgató, a főigazgató-helyettes, a kancellár és a gazdasági vezető a szakképzési centrummal munkaviszonyban áll, a szakképzési centrum más, nem oktató munkakörben foglalkoztatottja a szakképzési centrummal munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban áll.
- (7) Az állami szakképző intézmény szakképzési alapfeladatának ellátását szolgáló, a települési önkormányzat tulajdonában álló ingatlanra és ingóra vonatkozóan az állami szakképző intézményt, a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a szakképzési centrumot ingyenes vagyonkezelői jog illeti meg mindaddig, amíg a szakképzési alapfeladat ellátása az érintett ingatlanban meg nem szűnik. A települési önkormányzat a vagyonkezelői jog fennállása alatt a szakképzésialapfeladat-ellátást szolgáló ingatlant és ingót nem idegenítheti el, nem terhelheti meg, bérbe nem adhatja.
- (8) A szakképzési centrum – a szakképzésért felelős miniszter engedélyével – ágazati képzőközpontban, illetve tudásközpontban részesedést szerezhet.

27. § [A Kormány más tagja, illetve az állami felsőoktatási intézmény fenntartói joggyakorlása alá tartozó szakképző intézmény]

- (1) Az állam képviselőjében eljárva szakképző intézményt
  - a) az agrárpolitikáért felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, az élelmiszeriparért felelős miniszter, illetve a halgazdálkodásért felelős miniszter,
  - b) a honvédelemért felelős miniszter a Magyar Honvédség részére,
  - c) a rendvédelmi szervet irányító miniszter a rendvédelmi szervek részérealapíthat és gyakorolhatja a fenntartót megillető jogokat. Az a) pont szerinti miniszter által az állam nevében alapított szakképző intézmény (a továbbiakban: agrárszakképző intézmény), a b) pont szerinti miniszter által az állam nevében alapított szakképző intézmény (a továbbiakban: honvédségi szakképző intézmény) és a c) pont szerinti miniszter által az állam nevében alapított szakképző intézmény (a továbbiakban: rendvédelmi szakképző intézmény) működésére a Kormány rendelete e törvénytől eltérő szabályokat állapíthat meg.
- (2) A Kormány rendeletben az állami szakképző intézmény állam nevében történő alapítására és a fenntartói irányítási hatáskörök gyakorlására az (1) bekezdésben meghatározott miniszter mellett más tagját is kijelölheti. A Kormány rendeletben a szakképzésért felelős miniszter mellett más tagja által alapított szakképző intézmény szakképzési centrum részeként történő működését írhatja elő.
- (3) Állami felsőoktatási intézmény szakképző intézmény fenntartói jogait a szakképzésért felelős miniszter hozzájárulásával gyakorolhatja. Ha a szakképző intézmény állami felsőoktatási intézmény fenntartói joggyakorlásába tartozik, a szakképző intézmény a felsőoktatási intézmény jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységeként működik.

28. § [A fenntartói megállapodás]

- (1) A fenntartó fenntartói megállapodással vehet részt a szakképzési alapfeladatok megvalósításában. A fenntartói megállapodás a fenntartó számára három tanév időtartamra biztosítja az állam által finanszírozott szakképzésben való részvételre jogosult tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek számára szervezett szakmai oktatás elindításának lehetőségét.
- (2) Az egyházi jogi személy a 112. § (2) bekezdése szerinti együttműködési megállapodás alapján a szakképzésért felelős miniszter részére megküldött egyoldalú nyilatkozatában meghatározott képzési szerkezetnek megfelelően vehet részt a szakképzésben.

4. A fenntartói irányítás

29. § [A fenntartói irányítás]

A fenntartó ellátja a Kormány rendeletében meghatározott feladatokat és gyakorolja a szakképző intézmény felett meghatározott irányítási hatásköröket.

VI. Fejezet

A szakképző intézmény működése

5. A szakképző intézmény működésének általános rendje

30. § [A szakképző intézmény önállósága]

- (1) A szakképző intézmény szervezetével és működésével kapcsolatosan minden olyan ügyben önmaga dönt, amit jogszabály nem utal más személy, szerv vagy testület hatáskörébe.
- (2) A szakképző intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesznek az oktatók, a tanulók és a kiskorú tanulók törvényes képviselői, valamint a képzésben részt vevő személyek.

31. § [Politikai tevékenység végzésének tilalma]

A szakképző intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

32. § [A szakképző intézmény belső szabályozó eszközei]

- (1) A szakképző intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzata határozza meg.
- (2) A szakképző intézmény házirendje állapítja meg a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek jogai gyakorlásának és – a tanulmányi kötelezettségek teljesítésén kívül – kötelességei teljesítésének módját, továbbá a szakképző intézmény által elvárt viselkedés szabályait. A házirend a tanulói jogviszonyból, illetve a szakképzési jogviszonyból származó jogok gyakorlásához, illetve kötelességek teljesítéséhez nem szükséges dolgok bevitelét megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. A házirendben meghatározott szabályok megsértéséből eredő károkért szakképző intézmény nem felel.
- (3) Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában és házirendjében az adott vallás hitelveivel összefüggő viselkedési és megjelenési szabály, jog és kötelesség, valamint hitéleti tevékenység is előírható, amelynek vétkes megszegése miatt a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel az e törvényben, a szakképző intézmény alkalmazottjával szemben a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben (a továbbiakban: Mt.) foglaltak szerint fegyelmi eljárás indítható, illetve hátrányos jogkövetkezmény állapítható meg.
- (4) A szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatát és házirendjét, továbbá azok módosítását az oktatói testület a fenntartó, a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a főigazgató és a kancellár egyetértésével fogadja el, az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény esetében a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének elfogadása és módosítása előtt ki kell kérni a képzési tanács és a diákönkormányzat véleményét. A szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzata és házirendje nyilvános.
- (5) A szakképző intézmény az iratkezelés rendjéről iratkezelési szabályzatot ad ki.
- (6) Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott és vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett szakképző intézmény működésében a fenntartó az adott vallás hitelveihez és belső szabályaihoz igazodó sajátos követelményeket határozhat meg.

33. § [A szakképző intézmény egyéb jogai és kötelességei]

- (1) A szakképző intézménynek gondoskodnia kell a rábízott tanulók felügyeletéről, a szakmai oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a tanulók ágazathoz kötött egészségügyi alkalmassági és fogászati vizsgálatának megszervezéséről.

- (2) Az állami szakképző intézmény a tanuló, a képzésben részt vevő személy, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérésére a kötelező foglalkozások rendjéhez igazodó, de annak részét nem képező fakultatív hitoktatás egyházi jogi személy általi megszervezését biztosítja. A fakultatív hitoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket a szakképző intézményben rendelkezésre álló eszközök használatával kell biztosítani. A fakultatív hitoktatás tartalmát az adott vallás hitelvei alapján az egyházi jogi személy határozza meg és végzi a hitoktatásra jelentkezés lebonyolításával, valamint a hitoktatásban közreműködő személy alkalmazásával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat. A fakultatív hitoktatással kapcsolatos feladatok ellátása során a szakképző intézmény és az egyházi jogi személy egymással kölcsönösen együttműködik.
- (3) Az állami szakképző intézmény címtábláján és körbélyegzőjén Magyarország címerét el kell helyezni.

6. A tanév és a tanítási év rendje, a foglalkozások

34. § [A tanév és a tanítási év rendje]

- (1) A szakképző intézményben
  - a) a tanév szeptember elsejétől a következő év augusztus hónapjának utolsó napjáig,
  - b) a tanítási év – az érettségi vizsga, illetve a szakmai vizsga évét kivéve – szeptember első munkanapjától a következő év június tizenhatodikát megelőző utolsó munkanapigtart. A szakképző intézmény azon évfolyamain, amelyeken közismereti oktatás nem folyik, a szakképzés a tanév és a tanítási év rendjére tekintet nélkül is megkezdhető.
- (2) A szakképző intézményben a tanév rendje megegyezik az oktatásért felelős miniszter által a köznevelési intézmények tekintetében rendeletben megállapítottakkal. A szakképző intézmény ez alapján éves munkatervet készít.
- (3) A tanítási év – azokon az évfolyamokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik – ötnapos tanítási hetekből áll, a szombat, a vasárnap és a munkaszüneti nap pedig tanítás nélküli pihenőnap. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a tanulónak – a tanév rendjében meghatározottak szerint – a tanítási évben legalább három alkalommal, legkevesebb hat egybefüggő nappól álló tanítási szünetet és a Kormány rendeletében meghatározott esetben rendkívüli szünetet, a tanítási év utolsó napját követően a tanév végéig terjedő időszakban pedig legalább harminc egybefüggő nappól álló nyári szünetet kell biztosítani.

35. § [A foglalkozások]

- (1) A szakképző intézményben a szakmai oktatást – ha e törvény másképp nem rendelkezik – azokon az évfolyamokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, a nappali rendszer szerint az egyéni és csoportos foglalkozások keretében kell megszervezni. A foglalkozás lehet
  - a) kötelező és szabadon választható foglalkozás, illetve
  - b) egyéb foglalkozás.
- (2) A kötelező foglalkozások száma nem haladhatja meg a napi nyolc, kiskorú tanuló esetén a napi hét foglalkozást. A szabadon választott foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező foglalkozást. A tanuló kötelező foglalkozásait úgy kell megszervezni, hogy ugyanazon napon ugyanazon helyszínen valósuljon meg a szakmai oktatás.
- (3) Egyéb foglalkozásként a kötelező foglalkozásokon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai vagy szakmai tartalmú foglalkozás szervezhető meg. A szakképző intézmény által szervezett egyéb foglalkozásokat a szakképző intézmény szakmai programjában kell meghatározni.
- (4) A szakképző intézmény köteles a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára differenciált fejlesztést megszervezni.
- (5) A szakképző intézmény azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, legalább napi egy testnevelés órát szervez és gondoskodik a tanulók fizikai állapotának és

edzettségének méréséről és mérési adatainak azonosításra alkalmatlan módon a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszerbe történő továbbításáról.

- (6) A szakképző intézmény biztosítja a szakképző intézményi sportkör működését.

7. A szakképző intézmény döntései és azok felülvizsgálata

36. § [A szakképző intézmény döntésének közlése és véglegessé válása]

- (1) A szakképző intézmény a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjével, illetve a képzésben részt vevő személlyel.
- (2) A szakképző intézmény döntése végleges, ha a 37. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem nyújtottak be eljárást megindító kérelmet vagy az eljárást megindító kérelem benyújtásáról lemondtak.

37. § [A szakképző intézmény döntésének fenntartó általi felülvizsgálata]

- (1) A szakképző intézmény döntése, intézkedése vagy annak elmulasztása ellen a tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője a tanuló érdekében, illetve a képzésben részt vevő személy – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – eljárást indíthat. A tanulmányok minősítése ellen eljárás akkor indítható, ha a minősítés nem a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak alapján történt, a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra, illetve a szakképzési jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik. A tanulmányok értékelése ellen eljárás nem indítható.
- (2) A fenntartó jár el és hoz másodfokú döntést
- a) a jogszabálysértésre vagy a szakképző intézmény belső szabályzatának megsértésére hivatkozással benyújtott kérelem, továbbá
  - b) a tanulói jogviszony létesítésével, megszüntetésével, a tanuló fegyelmi ügyével kapcsolatban érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelem
- tekintetében. Az e bekezdés szerinti eljárásban jogi és igazgatási képzési területen szerzett felsőfokú végzettséggel vagy igazgatói munkakör betöltésére jogosító felsőfokú végzettséggel rendelkező személy járhat el.
- (3) A fenntartó a kérelmet elutasíthatja vagy annak helyt adva a döntést megváltoztathatja vagy megsemmisítheti.
- (4) A szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a fenntartó e bekezdésben meghatározott feladat- és hatásköreit a főigazgató gyakorolja.

38. § [A fenntartó döntésének bírósági felülvizsgálata]

- (1) A tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy a fenntartónak a jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott kérelem – a megrovás büntetést kiszabó fegyelmi határozat és a fegyelmi eljárás megszüntetéséről szóló döntés ellen benyújtott kérelem kivételével – tárgyában hozott döntését a közigazgatási ügyben eljáró bíróság előtt megtámadhatja. A keresetlevelet a közigazgatási ügyben eljáró bíróságnál kell benyújtani. A keresetlevél benyújtásának halasztó hatálya van kivéve, ha a döntéshozó a többi tanulóra, illetve képzésben részt vevő személyre tekintettel a másodfokú döntés azonnali végrehajtását rendelte el.
- (2) Ha jogszabály a fenntartói irányítási hatáskör keretében hozott döntést más személy, szerv vagy testület véleményének kikéréséhez, egyetértéséhez vagy szakvélemény beszerzéséhez köti, az ennek elmulasztásával hozott döntést a sérelmet szenvedett fél és az, akinek a megtámadáshoz törvényes érdeke fűződik, a döntés közlésétől számított harminc napon belül közigazgatási perben megtámadhatja. A harmincnapos határidő a döntésnek az érintett részére történő közlésének napján kezdődik. Ha ez a nap nem állapítható meg, a közlés napja a döntés meghozatalát követő tizenötödik munkanap. A keresetlevelet a közigazgatási ügyben eljáró bíróságnál kell benyújtani. A keresetlevél benyújtására vonatkozó határidő elmulasztása jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

- (3) Ha a (2) bekezdés szerinti perben a közigazgatási ügyben eljáró bíróság az érvénytelenséget megállapítja, az a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogokat nem érinti, de a bíróság
- a) elrendelheti
    - aa) a jogsértés abbahagyását és eltilthatja a jogsértőt a további jogsértéstől,
    - ab) hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és ennek a saját költségén megfelelő nyilvánosságot biztosítson,
    - ac) a jogsértő költségén a jogsértés előtti állapot helyreállítását, a jogsértő állapot megszüntetését, a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését vagy jogsértő mivoltától megfosztását,
  - b) meghatározott időre vagy feltételek teljesítéséig megtilthatja adott szakképző intézmény tekintetében az új tanulói jogviszony, illetve szakképzési jogviszony létesítését, feltéve, hogy a településen másik intézményben megoldható az érintett tanuló, illetve képzésben részt vevő személy felvétele.

39. § [Egyéb jogorvoslati lehetőségek]

- (1) Az érettségi vizsga vizsgabizottság és a független vizsgabizottság döntése elleni fellebbezésre az Nkt.-t kell alkalmazni.
- (2) A képzési tanács és a diákönkormányzat jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartónál jogszabálysértésre hivatkozással eljárást indíthat. A fenntartó döntése a közigazgatási ügyben eljáró bíróság előtt megtámadható. A keresetlevelet a közigazgatási ügyben eljáró bíróságnál kell benyújtani.

VII. Fejezet

A szakképző intézmény alkalmazottjai

8. A szakképző intézmény alkalmazottjai

40. § [A szakképző intézmény alkalmazottjai és jogviszonyuk]

- (1) A szakképző intézmény alkalmazottja
  - a) a szakképző intézményt vezető igazgató,
  - b) az igazgató feladatai ellátásának segítségére és helyettesítésére megbízott igazgatóhelyettes,
  - c) az oktató,
  - d) a többcélú szakképző intézményben köznevelésialapfeladat-ellátásra az Nkt. szerinti pedagógus munkakörben foglalkoztatott személy és
  - e) a közvetlenül nem a szakmaialapfeladat-ellátással összefüggő feladat ellátására létesített további munkakörben foglalkoztatott személy.
- (2) A szakképző intézmény alkalmazottja munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban áll. Az egyházi jogi személy által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény esetében a foglalkoztatásra irányuló jogviszony egyházi szolgálati viszonyként is létrehozható.

41. § [Az alkalmazott foglalkoztatási feltételei]

- (1) A szakképző intézményben alkalmazott az lehet, aki
  - a) cselekvőképes,
  - b) büntetlen előéletű és nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, és
  - c) rendelkezik a Kormány rendeletében előírt végzettséggel és szakképzettséggel, illetve gyakorlattal.
- (2) Azt a tényt, hogy az alkalmazott vagy a szakképző intézményben alkalmazni kívánt személy a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételnek megfelel, a tevékenység megkezdését megelőzően, illetve a tevékenységének gyakorlása alatt hatósági bizonyítvánnyal igazolja. Az

egyházi jogi személy által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény egyházi személy oktatójának büntetlen előéletét és a foglalkozástól eltiltás hiányát a fenntartó belső szabálya szerint ellenőrzi.

42. § [Az alkalmazott juttatásai]

- (1) A szakképző intézmény alkalmazottja a munkaszerződésében meghatározott mértékű munkabérré jogosult. A munkabért úgy kell megállapítani, hogy az igazodjon a hasonló munkakört betöltők által elérhető havi jövedelemhez, továbbá legyen tekintettel a szakképző intézmény alkalmazottjának a szakképző intézménnyel fennálló jogviszonya időtartamára.
- (2) A szakképző intézmény alkalmazottja az általa időszakosan vagy nem rendszeresen ellátott feladatra tekintettel a többletfeladat ellátásának időtartamára havonként járó többletjuttatásra jogosult.

43. § [Az alkalmazottat megillető kedvezmények]

A szakképző intézmény alkalmazottjának minden naptári évben évi húsz munkanap pótszabadság jár, amelyből legfeljebb tizenöt munkanapot a munkáltatói jogkör gyakorlója az oktatói tevékenységgel összefüggő munkára igénybe vehet.

9. A szakképző intézmény vezetői

44. § [Az igazgató]

- (1) A szakképző intézmény élén igazgató áll.
- (2) Az igazgató felel a szakképző intézmény szakszerű és törvényes működéséért.
- (3) Az igazgató nem utasítható azokban az ügyekben, amelyeket számára jogszabály meghatároz.

45. § [Az igazgatóhelyettes]

Az igazgató feladatai ellátásának segítésére és helyettesítésére igazgatóhelyettes bízható meg. A szakképző intézményben kötelező egy szakirányú oktatásért felelős igazgatóhelyettest megbízni.

46. § [Az intézményvezetői kiválasztás és megbízás feltételei]

- (1) Igazgatói és igazgatóhelyettesi (a továbbiakban együtt: intézményvezető) megbízást az kaphat, aki a Kormány rendeletében meghatározott szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkezik.
- (2) Nem lehet intézményvezető a szakképző intézmény fenntartója, továbbá a szakképző intézmény fenntartójánál vezető állású munkavállaló vagy vezetői megbízással rendelkező személy. Ez a korlátozás nemzeti önkormányzat tekintetében nem vonatkozik a fenntartói jogot gyakorló képviselő-testület tagjaira, a más nem állami szakképző intézmény esetében a fenntartói jogot gyakorló testület tagjaira.
- (3) Az állami szakképző intézményben az igazgató kiválasztása nyilvános pályázat útján történik. A pályázat mellőzhető, ha az igazgató ismételt megbízásával a fenntartó és az oktatói testület legalább kétharmada egyetért. Egyetértés hiányában, továbbá az igazgató harmadik és további megbízási ciklusát megelőzően a pályázat kiírása kötelező.
- (4) Az igazgatót a fenntartó – a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a szakképzési intézményfenntartó központ vezetője – a szakképzésért felelős miniszter egyetértésével bízza meg. A szakképzésért felelős miniszter az egyetértést csak jogszabálysértés esetén tagadhatja meg. Az igazgatóhelyettest az igazgató a fenntartó – a szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a főigazgató az igazgató – egyetértésével bízza meg.

10. A szakképző intézmény oktatói

47. § [Közös szabályok]

- (1) Szakképző intézményben a szakképzésialapfeladat-ellátást oktatók végzik.

- (2) Az oktató a szakmai oktatás végzése során a tanulókkal, illetve a képzésben részt vevő személyekkel összefüggő tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.
- (3) Az állami szakképző intézmény oktatója az Nkt.-ban meghatározottak szerint a Nemzeti Pedagógus Kar tagja.
- (4) Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézményben a fenntartó további alkalmazási feltételt írhat elő.
- (5) Az oktató pedagógusigazolványra jogosult.

48. § [Az oktató jogai]

Az oktatót feladatának ellátásával összefüggésben megilleti az a jog, hogy

1. személyét, mint az oktatói testület tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői-oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,
2. a szakképző intézmény szakmai programja, illetve a szakmai képzés képzési programja alapján az ismereteket, a tananyagot, a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés módszereit megválassza,
3. a szakképző intézmény szakmai programja, illetve a szakmai képzés képzési programja alapján – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – megválassza az alkalmazott tankönyveket, a tanulmányi segédleteket, a szemléltető és a szakképzés céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszközöket,
4. – az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézményben a fenntartó eltérő rendelkezése hiányában – a 4. § (2) bekezdésében foglaltak megtartásával saját világnézete és értékrendje szerint végezze munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítene vagy készítené a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt,
5. hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez, intézményi és fenntartói információkhoz,
6. az oktatói testület tagjaként részt vegyen a szakképző intézmény szakmai programjának és a szakmai képzés képzési programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolja az oktatói testület tagjait megillető jogokat,
7. szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa,
8. szakmai egyesületek tagjaként vagy képviselőként részt vegyen szakképzéssel foglalkozó testületek munkájában,
9. a szakképző intézmény könyvtárán keresztül használatra megkapja a munkájához szükséges tankönyveket, digitális tananyagokat, tanári segédkönyveket, informatikai eszközöket,
10. az oktatási jogok biztosához forduljon.

49. § [Az oktató kötelességei]

- (1) Az oktató alapvető feladata a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.
- (2) Az (1) bekezdéssel összefüggésben az oktató kötelessége, hogy
  1. a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérje és elősegítse,
  2. a tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
  3. a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon,
  4. a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa,

5. a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteletben,
6. jogszabályban meghatározott egyéb kötelezéseit teljesítse.

50. § [Az oktató továbbképzése és előmeneteli rendszere]

- (1) Az oktató négyévenként legalább hatvan óra továbbképzésben vesz részt. A szakirányú oktatásban oktatott tantárgy oktatójának továbbképzését elsősorban vállalati környezetben vagy képzőközpontban kell teljesíteni. Megszüntethető annak az oktatónak a jogviszonya, aki a továbbképzésen önhibájából nem vett részt vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen.
- (2) Az oktatót az igazgató háromévente a szakképzésért felelős miniszter által javasolt és a szakképző intézményre az alapján kialakított módszertan szerint értékeli.

51. § [Az oktatói testület]

- (1) Az oktatói testület a szakképző intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. Az oktatói testület a szakmai oktatási kérdésekben, a szakképző intézmény működésével kapcsolatos, a törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott ügyekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.
- (2) Az oktatói testület dönt
  1. a szakképző intézmény szakmai programjának, illetve a szakmai képzés képzési programjának elfogadásáról,
  2. a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének elfogadásáról,
  3. a szakképző intézmény éves munkatervének elfogadásáról,
  4. a szakképző intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról,
  5. a továbbképzési program elfogadásáról,
  6. az oktatói testület képviselőjében eljáró oktató kiválasztásáról,
  7. a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapításáról, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról,
  8. a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fegyelmi ügyeiben,
  9. jogszabályban meghatározott más ügyekben.
- (3) Az oktatói testület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a szakképző intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Jogszabályban meghatározott ügyben kötelező az oktatói testület véleményének kikérése.
- (4) Az óraadó – ide nem értve a heti tizennégy foglalkozásnál többet tanító óraadót – az oktatói testület döntési jogkörébe tartozó ügyekben – a (2) bekezdés 8. és 9. pontja szerinti ügyek kivételével – nem rendelkezik szavazati joggal.

52. § [A szakmai munkaközösség]

- (1) A szakképző intézményben legalább öt oktató szakmai munkaközösséget hozhat létre. Egy szakképző intézményben legfeljebb tíz szakmai munkaközösség hozható létre.
- (2) A szakmai munkaközösség részt vesz a szakképző intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében, összegző véleménye figyelembe vehető az oktatók értékelésében.

NEGYEDIK RÉSZ

A tanuló és a képzésben részt vevő személy

VIII. Fejezet

A tanulói jogviszony és a szakképzési jogviszony közös szabályai

53. § [A tanulói jogviszony és a szakképzési jogviszony]

- (1) A szakképzésben
    - a) a tanuló tanulói jogviszonyban,
    - b) a képzésben részt vevő személy szakképzési jogviszonyban
- áll. A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között, a szakképzési jogviszony a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre.
- (2) Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá szakképző intézményben vagy köznevelési intézményben tanulói jogviszonyban álló tanuló átvételével hozható létre. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt.-t kell alkalmazni.
  - (3) Szakmai képzés kizárólag szakképzési jogviszonyban szervezhető. Ha a tanuló szakmai képzésére a szakképző intézményben a szakmai oktatással vagy a köznevelési intézményben a szakgimnáziumi vagy a szakiskolai nevelés-oktatással párhuzamosan kerül sor, a szakmai képzés, illetve szakiskolában a szakmai oktatás tanulói jogviszony keretében is megszervezhető.
  - (4) Az, aki az első szakmáját megszerezte, új tanévet kizárólag szakképzési jogviszony keretében folyó szakképzésben kezdhet. A szakmát szerzett szakképző iskolai tanuló a szakma megszerzését követően érettségi vizsgára felkészítő további két évfolyamon szakképzési szerződéssel vehet részt. Technikumban a szakma megszerzése céljából a szakképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásba bekapcsolódhat az is, aki rendelkezik az ágazathoz tartozó szakképesítéssel, mestervizsgával és az e szakképesítéssel betölthető munkakörben szerzett legalább öt éves gyakorlattal.
  - (5) Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézményben a tanulói jogviszony és a szakképzési jogviszony létrehozásának feltételeként kiköthető az adott vallás, világnézet elfogadása és annak igazolása.

IX. Fejezet

A tanulói jogviszony

11. A tanulói jogviszony keletkezése, szünetelése és megszűnése

54. § [A tanulói jogviszony keletkezése]

- (1) A tanulói jogviszony
  - a) felvétellel vagy
  - b) átvétellelkeletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, a tanulót a tanulói jogviszonyon alapuló jogok és köteleességek ettől az időponttól kezdve illetik meg és terhelik. Jogszámból és a házirend egyes jogok gyakorlását az első tanév megkezdéséhez kötheti.
- (2) A szakképző intézmény a jogviszony létesítéséhez további feltételeket is meghatározhat, amelyeket a felvételi tájékoztatóban nyilvánosságra kell hozni. A feltételek teljesítéséhez kapcsolódó előkészítő tanfolyam térítési díj ellenében nem szervezhető.
- (3) A tanuló osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, ennek hiányában az oktatói testület véleményének kikérésével – az igazgató dönt. Az osztálylétszám legfeljebb 32 fő, amely a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal túlléphető. A szakképző intézményben megvalósuló szakirányú oktatás csoportlétszáma legfeljebb 16 fő. A minimális osztály- és csoportlétszámot a fenntartó határozza meg.

55. § [A tanulói jogviszony szünetelése]

Szünetel a tanulói jogviszonya annak, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

56. § [A tanulói jogviszony megszűnése]

Megszűnik a tanulói jogviszony

- a) ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,

- b) az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállításának napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
- c) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és
  - ca) a tanuló a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,
  - cb) a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adóttak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- d) a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló – kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével – írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- e) ha a jogviszonyt – a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló – kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének – eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- f) ha a tanuló – a tanköteles tanuló kivételével – a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- g) ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- h) ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján.

12. A tanuló jogai és kötelességei

57. § [A tanuló jogai]

- (1) A tanulónak joga van arra, hogy
  - a) képességeinek, érdeklődésének és adottságainak megfelelő képzésben részesüljön vallási vagy világnézeti meggyőződésének, illetve nemzeti hovatartozásának megfelelően,
  - b) tanulmányait biztonságban és egészséges környezetben végezze,
  - c) hozzáférjen a tanuláshoz, illetve azzal összefüggésben jogai gyakorlásához és kötelességei teljesítéséhez szükséges információkhoz, jogai megsértése esetén jogorvoslattal éljen,
  - d) a fizikai és lelki erőszakkal szemben védelemben részesüljön, személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsák,
  - e) véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.
- (2) A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.

58. § [A tanuló kötelességei]

- (1) A tanuló kötelessége, hogy
  - 1. részt vegyen a kötelező és a választott foglalkozásokon,
  - 2. eleget tegyen tanulmányi kötelezettségének,
  - 3. óvja saját és társai testi épségét és egészségét,
  - 4. megőrizzé, illetve az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy a szakmai oktatás során használt eszközöket, óvja a szakképző intézmény létesítményeit, felszereléseit,
  - 5. tiszteletet és megbecsülést tanúsítson a szakképző intézmény alkalmazottai iránt.
- (2) A szakképző intézmény és a tanuló közötti eltérő megállapodás hiányában a szakképző intézmény szerzi meg a tulajdonjogát a birtokába került minden olyan dolognak, amelyet a tanuló a szakképző intézményben vagy a szakképző intézmény által biztosított dolog felhasználásával állított elő a jogviszonyából eredő kötelezettségének teljesítésével összefüggésben, feltéve, hogy az annak elkészítéséhez szükséges anyagi és egyéb feltételeket a szakképző intézmény

biztosította. Ha az előállított dolog a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti szellemi alkotás, e bekezdést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a szellemi alkotás átadására a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott szellemi alkotás munkáltató részére történő átadására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Ha a szakképző intézmény a dologgal kapcsolatos vagyoni jogokat nem szerzi meg, köteles azt – kérelemre – a tanuló részére legkésőbb a jogviszony megszűnésekor visszaadni. Az őrzésre egyebekben a Ptk. megbízás nélküli ügyvitelre vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

59. § [A tanuló juttatásai és az őt megillető további kedvezmények]

- (1) A tanuló
  - a) – a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás kivételével – ösztöndíjra,
  - b) az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan egyszeri pályakezdési juttatásra,
  - c) rászorultsági helyzete és jó tanulmányi eredménye alapján pályázat útján támogatásra jogosult.
- (2) A tanuló a szakképző intézmény útján vagy közvetlenül kérheti kollégiumi felvételét, valamint externátusi elhelyezését az Nkt. szerint. A tanuló tanítási évben (ideértve az évközi szünetek idejét is) és a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat idejében hazautazásra – a rendkívüli eseteket kivéve – nem kötelezhető.
- (3) A tanuló diákigazolványra jogosult.

13. A tanulmányi kötelezettségek teljesítése

60. § [A tanuló értékelése és minősítése]

- (1) A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Ha a tanuló szakirányú oktatását nem a szakképző intézmény végzi, a szakirányú oktatással összefüggésben a tanuló teljesítményét, előmenetelét a duális képzőhely az oktatóval közösen értékeli és minősíti. Az ilyen értékelésre a szakképző intézmény szakmai programjában meghatározott, elsajátított tananyagrészenként megszervezett beszámolás keretében kerül sor. Az előkészítő évfolyamon – a nyelvi előkészítés kivételével – a tanulót kizárólag a tanítási év végén kell szóvegesen minősíteni és dönteni az előrehaladásáról. A műhelyiskolában értékelés, minősítés nem alkalmazható.
- (2) A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, az igazgató mentesíti
  - a) az érdemjegyekkel történő értékelés és osztályzatokkal történő minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
  - b) – a szakirányú oktatás kivételével – egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.
- (3) Az érdemjegyek és az osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

61. § [Az egyéni tanulmányi rend]

A tanuló kérelmére – kiskorú esetében a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérelmére – a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményekben részesíthető, ha egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye vagy egyéb helyzete ezt indokoltá teszi.

62. § [A korábbi tanulmányok, gyakorlat beszámítása]

A szakképző intézmény szakmai programjában meghatározottak szerint

- a) a szakképző intézményben, a köznevelési intézményben és a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokat az adott szakmára előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe be kell számítani,
- b) a szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlati időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani,
- c) a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetők.

63. § [A magasabb évfolyamba lépés]

- (1) A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- (2) A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap. Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

14. A tanuló jutalmazása, fegyelmi és kártérítési felelőssége, a szakképző intézmény kártérítési felelőssége

64. § [A tanuló jutalmazása]

- (1) A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért a házirendben meghatározottak szerint jutalmazni kell.
- (2) A szakképzésért felelős miniszter díjat, kitüntetést alapíthat az országos vagy nemzetközi jelentőségű eseményeken kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazása, elismerése céljából. A díj, kitüntetés kedvezményezettjeinek körére az igazgató tehet javaslatot.

65. § [A tanuló fegyelmi felelőssége]

- (1) Ha a tanuló a tanulói jogviszonyából származó kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén a jogot a kiskorú tanuló törvényes képviselője gyakorolja.
- (2) A fegyelmi büntetés lehet
  - a) megrovás,
  - b) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása,
  - c) áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe,
  - d) kizárás a szakképző intézményből.
- (3) A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelességszegés miatt a szakképző intézményben és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a szakképző intézmény és a kollégium eltérő megállapodásának hiányában a fegyelmi büntetést ott lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.
- (4) A fegyelmi eljárásban hozott elsőfokú határozat, valamint a szakképzési államigazgatási szerv fegyelmi büntetéssel kizárt tanuló számára másik szakképző intézményt, illetve köznevelési intézményt kijelölő határozata ellen – jogszabályban meghatározott hatósághoz – fellebbezésnek van helye. A fellebbezés benyújtására a tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője jogosult.
- (5) Végrehajtani csak végleges fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat azonnal végrehajtható.

66. § [A tanuló kártérítési felelőssége]

- (1) Ha a tanuló a szakképző intézménynek jogellenesen kárt okoz, a Ptk. szerint köteles azt megtéríteni.
- (2) A kártérítés mértéke nem haladhatja meg a – károkozás napján érvényes – kötelező legkisebb munkabér
  - a) egyhavi összegének ötven százalékát gondatlan károkozás esetén,
  - b) öthavi összegét szándékos károkozás esetén.

67. § [A szakképző intézmény kártérítési felelőssége]

- (1) A szakképző intézmény a tanulónak okozott kárért – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk.-t kell alkalmazni azzal, hogy a szakképző intézmény felelőssége alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.
- (2) A szakképző intézmény a tanuló javára felelősségbiztosítást köt, amely kiterjed a tanulóbalesetre és a tanuló által okozott kárra. Ha a felelősségbiztosítás nem terjed ki a többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulásra, a szakképző intézmény vagy a többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulás szervezője külön felelősségbiztosítást köt, amelynek kedvezményezettje a tanuló.
- (3) A tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetén a szakképző intézmény a tanulónak okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint felel.

15. A tanulók közösségei

68. § [A diákkör]

A tanulók a szakmai oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését az oktatói testület segíti.

69. § [A diákönkormányzat]

A tanulók a saját érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktató segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

16. A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének jogai és kötelességei

70. § [A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének jogai]

A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga van arra, hogy

1. gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel a gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval közösen válasszon szakképző intézményt,
2. a szakképző intézmény szakmai oktatási tevékenységét megismerje és gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló előrehaladásáról tájékoztatást kapjon,
3. véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.

71. § [A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kötelességei]

A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kötelessége, hogy

1. biztosítsa gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló tankötelezettségének teljesítését,
2. gondoskodik gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről,
3. gondoskodik arról, hogy gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló teljesítse kötelességeit, – a szakképző intézménnyel együttműködve – megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, továbbá figyelemmel kísérelje gyermeke vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanuló fejlődését, tanulmányi előmenetelét,
4. tiszteletben tartsa a szakképző intézmény más alkalmazottjainak emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.

72. § [A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének jogaira és kötelességeire vonatkozó szabályok alkalmazása nagykorú és cselekvőképes tanuló esetén]

Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály a kiskorú tanuló törvényes képviselője részére jogot vagy kötelezettséget állapít meg, nagykorú és cselekvőképes tanuló esetén az ilyen jogok

gyakorlása, illetve kötelezettségek teljesítése a nagykorú és cselekvőképes tanulót – a képzési tanácsba történő delegálás kivételével – illeti meg vagy terheli. Ha a nagykorú és cselekvőképes tanuló önálló jövedelemmel nem rendelkezik és a törvényes képviselővel közös háztartásban él, a tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony megszűnésével, a tanulmányi kötelezettség teljesítésével és a fizetési kötelezettséggel járó döntésekről a nagykorú törvényes képviselőjét is értesíteni kell.

X. Fejezet

A szakképzési jogviszony

73. § [A szakképzési jogviszony tárgya]

A szakképzési jogviszony szakképzési szerződés alapján szakmai oktatás, illetve szakmai képzés nyújtására irányuló szolgáltatásra és abban való részvételre a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között létrejött viszony, amelyben a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés a képzésben részt vevő személy sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodóan valósul meg.

74. § [A szakképzési jogviszony tartalma]

- (1) A szakképzési jogviszonyra – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a tanulói jogviszonyra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy szakképző intézmény alatt a szakképző intézményt és a felnőttképzőt, tanuló alatt a képzésben részt vevő személyt, tanulói jogviszony alatt a szakképzési jogviszonyt, szakma alatt a szakmát és a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítést, a szakképző intézmény szakmai programja alatt a szakmai képzés programját kell érteni.
- (2) A szakképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban
  - a) a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére,
  - b) az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető.
- (3) A képzésben részt vevő személy osztályba vagy csoportba beosztásáról az igazgató, illetve a felnőttképző egyedileg dönt.
- (4) A képzésben részt vevő személy teljesítményét, előmenetelét a szakképző intézmény szakmai programjában, illetve a szakmai képzés képzési programjában meghatározottak szerint kell értékelni, illetve minősíteni. A képzésben részt vevő személy előrehaladása, illetve magasabb évfolyamba lépése kizárólag az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítéséhez köthető, arról külön döntést az oktatói testület nem hoz. Ha a szakképzés kötetlen előrehaladásban folyik, az előírt tanulmányi követelményeket az igazgató, illetve a felnőttképző által meghatározott időpontig kell teljesíteni.
- (5) A képzésben részt vevő személlyel szemben áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe fegyelmi büntetés nem állapítható meg.
- (6) A képzésben részt vevő személyt – ha a nappali rendszerű szakmai oktatásban vesz részt – annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a huszonötödik életévét betölti, – a 59. § (1) bekezdésében meghatározott juttatások kivételével – megilletik a tanulónak a tanulói jogviszonyára tekintettel járó juttatások és kedvezmények.
- (7) A képzésben részt vevő személy képzési hitelt vehet igénybe.

75. § [A szakképzési jogviszony keletkezése, szünetelése és megszűnése]

- (1) A szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy egymással írásban szakképzési szerződést köt.
- (2) A szakképzési jogviszony a felek erre vonatkozó megállapodása alapján szünetel. A szünetelés alatt egyik felet sem illetik, illetve terhelik a szakképzési jogviszonyból fakadó jogok, illetve kötelezettségek.

- (3) A szakképzési szerződést a képzésben részt vevő személy felmondhatja. A felmondás jogának korlátozása vagy kizárása semmis. A szakképzési szerződést bármelyik fél azonnali hatállyal felmondhatja, ha
- a képzésben részt vevő személy a képzés folytatására egészségileg alkalmatlanná vált,
  - a képzésben részt vevő személy fizetési hátralékát a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző felszólítása ellenére sem teljesíti vagy
  - a képzésben részt vevő személy a kötelező foglalkozásokról jogszabályban, illetve a szakmai képzés képzési programjában meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott.

ÖTÖDIK RÉSZ

A szakmai oktatás és a vizsgák rendszere

XI. Fejezet

A közismereti oktatás

76. § [A közismereti oktatás]

- (1) A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik.
- (2) A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait – az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – évfolyamok között átcsoportosíthatja.

XII. Fejezet

Az ágazati alapoktatás

77. § [Az ágazati alapoktatás]

- (1) A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint.
- (2) Az ágazati alapoktatást a szakképző intézményben kell megszervezni.
- (3) Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

XIII. Fejezet

A szakirányú oktatás

17. A szakirányú oktatás

78. § [A szakirányú oktatás célja]

A szakirányú oktatás célja, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára biztosítsa a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, képessé tegye azok gyakorlatban történő alkalmazására és a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsgára felkészítse.

79. § [Részvétel a szakirányú oktatásban]

- (1) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatásban
  - a szakképző intézményben vagy
  - szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyenvehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban a gazdasági

kamara közreműködése mellett sem biztosítható. Ha a szakmai oktatás célját szolgálja, a szakirányú oktatás teljesíthető külföldön is, amelynek időtartama nem haladhatja meg a szakirányú oktatás időtartamának egynegyedét.

(2) A szakirányú oktatásban való részvétel kötelező.

(3) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztását a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kell pótolni.

80. § [A szakirányú oktatás rendje]

(1) A szakirányú oktatás

a) a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy

b) a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból

áll.

(2) Az őszi, a téli és a tavaszi szünet ideje alatt – a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatás igazolatlan mulasztásának pótlása, illetve szakképzési munkaszerződés keretében folytatott szakirányú oktatás kivételével – szakirányú oktatás nem szervezhető.

81. § [A szakirányú oktatás időtartama]

(1) A szakirányú oktatás időtartama a napi nyolc órát, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fiatal munkavállaló, a napi hét órát nem haladhatja meg. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a napi szakirányú oktatási időt meghaladó szakirányú oktatásban nem vehet részt.

(2) A napi szakirányú oktatást hat és huszonkét óra között kell megszervezni. A szakirányú oktatás befejezése és a következő napi szakirányú oktatás vagy közismereti oktatás megkezdése között legalább tizenhat óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.

(3) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére, ha a napi szakirányú oktatási idő

a) a négy és fél órát meghaladja, legalább harminc perc,

b) a hat órát meghaladja, legalább negyvenöt perc

megszakítás nélküli szünetet kell biztosítani a napi szakirányú oktatási időn belül.

82. § [A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy védelme a szakirányú oktatás során]

(1) A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatás keretében megilletik mindazok a jogok, amelyeket

a) az érdekvédelem tekintetében az Mt., valamint

b) az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményei tekintetében a munkavédelemre vonatkozó törvény és végrehajtási rendeletei

biztosítanak a munkavállaló részére. E rendelkezések alkalmazásában munkavállalón a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt, munkáltatón a szakképző intézményt, illetve a duális képzőhelyet, munkaviszonyon a tanulói jogviszonyt, illetve a szakképzési jogviszonyt kell érteni.

(2) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatás keretében csak a szakirányú oktatáshoz kapcsolódóan meghatározott feladat ellátására kötelezhető és csak egészséges, biztonságos körülmények között foglalkoztatható.

(3) A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakirányú oktatással összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni és gondoskodni kell a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy orvosi vizsgálatáról.

18. A szakirányú oktatás megszervezése

83. § [A szakirányú oktatás megszervezése]

(1) Szakirányú oktatást a duális képzőhely, illetve a szakképző intézmény (a továbbiakban együtt: szakirányú oktatást folytató szervezet) folytathat.

(2) A szakirányú oktatás követelményeire való felkészítéshez szükséges tárgyi eszközöket és személyi feltételeket a szakirányú oktatást folytató szervezet biztosítja.

84. § [Képzőközpontok]

- (1) A duális képzőhelyi követelményeknek való együttes megfelelés érdekében történő együttműködés céljából
  - a) legalább négy mikro- vagy kisvállalkozás által,
  - b) legalább kettő középvállalkozás vagy a kis- és a középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv tv.) hatálya alá nem tartozó gazdálkodó szervezet által vagy
  - c) a gazdálkodó szervezet és a szakképzési centrum legfeljebb hatvan százalékos tulajdoni hányadával együttesenlétrehozott nonprofit gazdasági társaság ágazati képzőközpontként működhet.
- (2) A szakirányú oktatás és a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény (a továbbiakban: Nftv.) szerinti duális képzés egy képzőközpontban történő megvalósítása céljából a felsőoktatási intézmény és a szakképzési centrum együttesen legalább ötvenegy százalékos tulajdoni hányadával létrehozott nonprofit gazdasági társaság tudásközpontként működhet.
- (3) Önállóan vagy más gazdálkodó szerv megbízása alapján szakirányú oktatás folytatása céljából a saját tanműhellyel rendelkező, a Kkv tv. szerinti mikro-, kis- és középvállalkozásnál nagyobb gazdálkodó szervezet, ha utolsó éves nettó árbevételének legalább kilencven százaléka vállalkozási tevékenységből származik, saját szervezetén belül vállalati képzőközpontot működtethet.
- (4) Az ágazati képzőközpont és a tudásközpont szervezeti minőséget – a társaság alapításakor vagy később – a gazdasági társaság kérelmére a cégbíróság állapítja meg. A gazdasági társaság az ágazati képzőközponti és a tudásközponti szervezeti minőséget cégnevében feltüntetheti.

85. § [A duális képzőhelyek nyilvántartása]

- (1) Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy – a szakképző intézmény kivételével – más olyan gazdálkodó szervezet vehető nyilvántartásba,
  - a) amelynél a szakirányú oktatás folytatásának feltételei biztosítottak,
  - b) amely a Kormány rendeletében meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt foglalkoztat,
  - c) amely a duális képzőhely által vállalt szakirányú oktatáshoz szükséges eszközzel és felszereléssel rendelkezik és
  - d) a 19. § (3) bekezdése szerinti minőségirányítási rendszert működtet vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel.
- (2) A duális képzőhelyek nyilvántartását a gazdasági kamara vezeti. A nyilvántartásba vételre az a területi gazdasági kamara illetékes, amelynek területén a duális képzőhely szakirányú oktatási célt szolgáló székhelye vagy telephelye van.
- (3) A duális képzőhelyek nyilvántartása tartalmazza
  - a) a duális képzőhely adatait, képviselőjének és a szakirányú oktatásért felelős személynek a nevét,
  - b) azokat a szakmákat, amelyekre a duális képzőhely a felkészítést nyújtja,
  - c) a gazdasági kamara adatait, képviselőjének és a nyilvántartásba-vételi eljárásba bevont szakértő nevét, és
  - d) a Kormány rendeletében meghatározott, személyes adatnak nem minősülő adatokat.
- (4) A duális képzőhelyek nyilvántartása közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.
- (5) A nyilvántartásba-vételi eljárás ingyenes.

19. Szakképzési munkaszerződéssel való részvétel a szakirányú oktatásban

86. § [A szakképzési munkaszerződés]

- (1) A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely között munkaviszony jön létre. A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy elfogadja a szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit és kötelezettséget vállal a duális képzőhely irányítása szerint a szakirányú oktatásban való részvételre, a duális képzőhely pedig vállalja a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatáson való foglalkoztatását és oktatását, továbbá kötelezettséget vállal a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára az e törvényben meghatározott juttatások nyújtására. A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel való részvétel esetén, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy oktatására a duális képzőhelynél a 85. § (1) bekezdés b) pontja szerint kijelölt személy gyakorolja az oktató e törvényben meghatározott jogait és teljesíti kötelezettségeit.
- (2) Szakképzési munkaszerződés a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel a szakirányú oktatás kezdő napjával kezdődő hatállyal a szakirányú oktatás egészére kiterjedő határozott időtartamra köthető.
- (3) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy egyidejűleg csak egy szakképzési munkaszerződéssel rendelkezhet.
- (4) A szakképzési munkaszerződést, annak módosítását és felmondását írásba kell foglalni. A szakképzési munkaszerződés tartalmát a felek közös megegyezéssel módosíthatják.
- (5) A szakképzési munkaszerződésre, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az Mt.-nek a munkaszerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy
  - a) munkáltató alatt a duális képzőhelyet, munkavállaló alatt a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt kell érteni,
  - b) szakképzési munkaszerződés alanya munkavállalóként a tizenötödik életévét betöltött tanuló is lehet,
  - c) ha a duális képzőhely a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásához közreműködőt vesz igénybe, a munkáltatónál történő foglalkoztatás nem minősül munkaerő-kölcsönzésnek, arra a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás Mt.-ben meghatározott szabályait kell alkalmazni.
- (6) A szakképzési munkaszerződés alapján létrejött munkaviszonyban az Mt. 56. §-a, 193–213. §-a, 214–222. §-a és 228–229. §-a nem alkalmazható.

87. § [Munka- és pihenőidő, mentesülés a munkavégzési kötelezettség alól]

- (1) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljes napi munkaideje nem haladhatja meg a 81. § (1) bekezdésében meghatározott mértéket.
- (2) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára legfeljebb kéthetes munkaidőkeretet lehet elrendelni.
- (3) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára rendkívüli munkaidő nem rendelhető el.
- (4) A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a tizennyolcadik életévének betöltése évének utolsó napjáig évente negyvenöt munkanap, ezt követően évente harminc munkanap szabadság illeti meg. A szabadság kiadásánál figyelemmel kell lenni az őszi, téli, tavaszi és nyári szünet rendjére. A nyári szünetben legalább tizenöt munkanap szabadságot a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy kérésének megfelelő időpontban egybefüggően kell kiadni.
- (5) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mentesül rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól a közismereti oktatás időtartamára.
- (6) A duális képzőhely érettségi vizsgatárgyanként – az érettségi vizsga napját is beszámítva – négy munkanapra köteles a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt mentesíteni a munkavégzési kötelezettsége alól. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a szakmai vizsga előtt a szakmai vizsgára való felkészülés céljából egy alkalommal legalább tizenöt munkanap egybefüggő felkészülési idő illeti meg, amelyet a szakképző intézményben kell eltölteni.

88. § [A szakképzési munkaszerződés alapján járó munkabér]

- (1) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződés alapján végzett munkáért havonta közvetlenül nyújtott pénzbeli juttatásként a Kormány rendeletében meghatározott mértékű munkabérre jogosult. A munkabért a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy fizetési számlájára utólag, a tárgyhót követő hónap tizedik napjáig történő átutalással kell teljesíteni.
- (2) A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt egyéb juttatásként megilletik a duális képzőhelyen a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások.
- (3) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személyt az e § szerinti munkabér és juttatások a szakképzési munkaszerződés hatálybalépésének napjától, teljes hónapra illetik meg. Ha a szakképzési munkaszerződés a tanév megkezdése után, hónap közben jön létre vagy szűnik meg, a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt az e § szerinti munkabér és juttatások időarányos része illeti meg.
- (4) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződés időtartama alatt a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából munkaviszonyban foglalkoztatott biztosítottként minősül, a munkaviszony időtartama nyugellátásra jogosító szolgálati időnek, munkabére nyugdíjalapot képező jövedelemnek számít.

89. § [A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely kártérítési felelőssége]

A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely kártérítési felelősségére a 66. §-t és a 67. §-t kell alkalmazni azzal, hogy

- a) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére a duális képzőhelynek – a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által okozott, de a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által meg nem térített károk fedezetére – felelősségbiztosítással kell rendelkeznie,
- b) a szakképzési munkaszerződéssel kapcsolatos jogvitát megelőzően kötelezően igénybe kell venni a gazdasági kamara mellett szervezett békéltető testület közvetítését a felek között a jogvita feloldása érdekében és kártérítési per csak ennek eredménytelensége esetén indítható.

90. § [A szakképzési munkaszerződés megszűnése]

- (1) A szakképzési munkaszerződés megszűnik
  - a) a tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony megszűnésétől számított harmincadik napon, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait más szakképző intézményben nem folytatja,
  - b) a szakmai vizsga sikeres letétele hónapjának utolsó napján,
  - c) a duális képzőhely jogutód nélküli megszűnése napján,
  - d) a szakirányú oktatásban való részvételtől eltöltő határozat véglegessé válásának napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének napján,
  - e) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy halála napján.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontja esetében a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony megszűnésének napjáról a duális képzőhelyet.

91. § [A szakképzési munkaszerződés megszüntetése]

- (1) A szakképzési munkaszerződés megszüntethető
  - a) közös megegyezéssel a közös megegyezésben megjelölt nappal,
  - b) felmondással a felmondás közlésétől számított tizenötödik nappal,
  - c) azonnali hatályú felmondással az azonnali hatályú felmondás közlésének napjával.
- (2) A szakképzési munkaszerződést azonnali hatályú felmondással bármelyik fél megszüntetheti, ha a másik fél

- a) a szakképzési munkaszerződésben vállalt lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi vagy
- b) egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a szakképzési munkaszerződés fenntartását lehetetlenné teszi,

és emiatt lehetetlenné válik vagy jelentős akadályba ütközik a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai vizsgára történő felkészülése vagy a szakirányú oktatás további biztosítása a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére.

- (3) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzési munkaszerződést jogszabálysértésre hivatkozva a jogszabálysértés pontos megjelölésével azonnali hatályú felmondással felmondhatja.
- (4) A duális képzőhely azonnali hatályú felmondással abban az esetben is megszüntetheti a szakképzési munkaszerződést, ha a szakképző intézmény a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt elégtelen tanulmányi eredmény miatt a szakirányú oktatás időtartama alatt másodszor kötelezte évfolyamisméltásra.
- (5) A duális képzőhely a felmondást és az azonnali hatályú felmondást indokolni köteles. Az indokolásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie. Vita esetén a felmondás és az azonnali hatályú felmondás indokának valódiságát és okszerűségét a duális képzőhelynek kell bizonyítania.
- (6) A felek a felmondással és az azonnali hatályú felmondással szemben a felmondás közlésétől számított tizenöt napon belül bírósághoz fordulhatnak. A keresetnek a felmondás és az azonnali hatályú felmondás végrehajtására nincs halasztó hatálya van. A munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményére az Mt. 82. §-át és 84. §-át kell alkalmazni azzal, hogy nincs helye a munkaviszony helyreállításának.

92. § [Eljárás a tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony szünetelése és a szakképzési munkaszerződés megszűnése, illetve megszüntetése esetén]

- (1) A tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony szünetelése alatt a szakképzési munkaszerződésből eredő jogok és kötelezettségek nem illetik meg és nem terhelik a feleket. A tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony szünetelése alatt a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérré és más juttatásra nem jogosult. A tanuló tanulói jogviszonya, illetve a képzésben részt vevő személy szakképzési jogviszonya szünetelésének kezdetéről és végéről a szakképző intézmény haladéktalanul értesíti a duális képzőhelyet.
- (2) A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megszűnésével, illetve megszüntetésével egyidejűleg e tényről értesíti a szakképző intézményt. A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megszűnésekor, illetve megszüntetésekor a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy részére – a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolások mellett – igazolást állít ki a szakirányú oktatásban eltöltött időről és a megszerzett szakmai ismeretekről.

93. § [A szakképzési előszerződés]

- (1) A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatást megelőzően a duális képzőhellyel szakképzési előszerződést köthet. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely a szakképzési előszerződés megkötésével arra vállalnak kötelezettséget, hogy a szakirányú oktatás céljából későbbi időpontban szakképzési munkaszerződést kötnek és abban e szerződés lényeges feltételeit meghatározzák.
- (2) A szakképzési előszerződés megszűnik a szakképzési munkaszerződés megkötésekor, valamint – ha nem került sor szakképzési munkaszerződés megkötésére – a 90. § (1) bekezdés a)–e) pontjában meghatározott feltételek szerint.

XIV. Fejezet

A vizsgák rendszere

20. Az ágazati alapvizsga

94. § [Az ágazati alapvizsga]

- (1) Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.
- (2) Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg.
- (3) A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. A vizsgabizottság elnöke a Kormány rendeletében meghatározott díjazásra jogosult.
- (4) Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

21. Az érettségi vizsga

95. § [Az érettségi vizsga]

- (1) Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmai vizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg. Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően lehet bizonyítványt kiállítani.
- (2) Az, aki a szakképző iskolában folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan szakmát szerzett és annak megszerzését követően kíván érettségi vizsgát tenni, mentesül az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya alól.
- (3) Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló – jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.
- (4) Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az Nkt.-t kell alkalmazni.

22. A szakmai vizsga

96. § [A szakmai vizsga]

- (1) A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során megtanult, a képzési és kimeneti követelményben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri.
- (2) Az akkreditált vizsgaközpont
  - a) kijelöli a szakmai vizsga helyét és időpontját, valamint megszervezi a javító- és pótlóvizsgát,
  - b) gondoskodik a szakmai vizsga lebonyolításához szükséges feltételek biztosításáról,
  - c) vezeti a szakmai vizsgával kapcsolatos nyilvántartásokat és
  - d) ellátja a Kormány rendeletében a szakmai vizsgával összefüggésben meghatározott feladatokat.
- (3) A szakmai vizsgát az akkreditált vizsgaközpont háromtagú vizsgabizottsága előtt kell letenni. A szakmai vizsga központi vizsgatevékenységének tartalmát a szakképzésért felelős miniszter a Kormány adott ágazatért felelős tagja közreműködésével és egyetértésével határozza meg.
- (4) A szakmai vizsgát a Kormány rendeletében meghatározott rend szerint kell lebonyolítani.
- (5) A szakmai vizsga legmagasabb díját a Kormány rendeletben állapítja meg. A szakmai vizsga díját e mértéken belül az akkreditált vizsgaközpont úgy állapítja meg, hogy az a ráfordításaira és

működéséhez szükséges ésszerű nyereségre fedezetet biztosítson, tekintettel az azt terhelő fizetési kötelezettségekre és az akkreditált vizsgaközpont részére nyújtott támogatásokra is. A szakmai vizsgának a Kormány rendeletében megállapított legmagasabb díjánál magasabb díjat és a szakmai vizsgáért fizetendő más pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulást vagy költséget érvényesen nem lehet kikötni.

- (6) Szakma megszerzéséről kiállított oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt az kaphat, aki sikeres szakmai vizsgát tett.

XV. Fejezet

A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló felkészítése és szakmai vizsgája

97. § [Eljárás a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló felkészítése és szakmai vizsgája során]

- (1) A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy részére az egészségügyi alkalmassági követelmények, a pályaalkalmassági követelmények és a fogyatékkal élő emberek egyenlő esélyű hozzáféréseinek figyelembevételével a Kormány rendeletében meghatározott kedvezmények útján kell biztosítani a sajátos nevelési igény, illetve a fogyatékoság jellegéhez igazodó felkészítést és vizsgáztatást. A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy számára biztosított kedvezményeket megállapító rendelkezéseket a fogyatékkal élő képzésben részt vevő nagykorú személyre is alkalmazni kell.
- (2) Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásban és a Kormány rendeletében meghatározott kedvezményben részesül.
- (3) Az e § alapján nyújtott kedvezmény kizárólag az annak alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet a szakma megszerzéséhez szükséges követelmények alóli általános felmentéshez.

HATODIK RÉSZ

A szakképzés irányítása, együttműködési rendszere és ellenőrzése

XVI. Fejezet

A szakképzés irányítása

98. § [A Kormány feladata]

A Kormány a szakképzésért felelős miniszter útján irányítja a szakképzés rendszerét.

99. § [A szakképzésért felelős miniszter feladata]

- (1) A szakképzésért felelős miniszter
  - a) irányítja az általa alapított szakképzési centrumot és az állam nevében gyakorolja az általa alapított szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmények feletti fenntartói irányítási hatásköröket,
  - b) ellátja a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze felhasználásával kapcsolatos feladatokat,
  - c) kiadja a képzési és kimeneti követelményeket és a programtervet az ágazati készségtanács és a Kormány adott ágazatért felelős tagja véleményének kikérésével,
  - d) vezeti a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítések programkövetelményeinek nyilvántartását,

- e) – a Kormány adott ágazatért felelős tagja közreműködésével és egyetértésével –
    - ea) kidolgoztatja a szakképzési tankönyveket, digitális tananyagokat és egyéb tanulmányi segédleteket,
    - eb) gondoskodik a szakmai vizsga központi vizsgatevékenysége és interaktív vizsgatevékenysége tartalmának meghatározásáról, értékelési útmutatóinak és egyéb dokumentumainak kidolgozásáról és rendelkezésre állásáról,
  - f) gondoskodik a Szakképzési Innovációs Tanács működéséhez szükséges feltételek biztosításáról,
  - g) működteti a szakképzési tájékoztatói és információs központot,
  - h) ellátja a szakképzéshez kapcsolódó kutató és fejlesztő-szolgáltató feladatokat és kidolgozza az oktatók értékelésének módszertanát,
  - i) gondoskodik a regisztrációs és tanulmányi alrendszer és annak részeként a korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer működtetéséről,
  - j) végzi a jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat.
- (2) A szakképzésért felelős miniszter a könyvkiadást folytató jogi személy, illetve egyházi jogi személy kérelme alapján dönt a tankönyvvé nyilvánításról és a tankönyvvé nyilvánítás megszüntetéséről. A szakképzési államigazgatási szerv a szakképzésért felelős miniszter döntése alapján veszi fel a szakképzési tankönyvet a tankönyvjegyzékre. A tankönyvjegyzék szakképzési tantárgyanként legfeljebb kettő szakképzési tankönyvet tartalmazhat. A tankönyvellátásra egyebekben az Nkt.-t kell alkalmazni.

100. § [A szakképzési államigazgatási szerv feladata]

A szakképzési államigazgatási szerv

- a) vezeti a szakképző intézmények nyilvántartását és dönt a működési engedéllyel kapcsolatos ügyekben,
- b) elektronikus felületet működtet a szakmai vizsgához kapcsolódóan és elbírálja a szakmai vizsgával összefüggő jogorvoslati kérelmeket,
- c) vezeti a szakmai vizsgák adatainak, továbbá a kiadott oklevelek, szakmai bizonyítványok, képesítő bizonyítványok és a vizsgatörzslapok központi nyilvántartását,
- d) kezeli a szakképzési tankönyvjegyzéket és végzi a szakképzési tankönyvvé nyilvánítással és tankönyvjegyzékkel kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat,
- e) működteti a pedagógiai-szakmai szolgáltatásnyújtási tevékenységet,
- f) működteti a szakképzés információs rendszerét,
- g) működteti a nemzeti referencia és koordináló központot,
- h) koordinálja az életpálya-tanácsadás és a pályaorientáció ellátásában részt vevő személyek tevékenységét,
- i) a szakképzés ellenőrzése keretében végzi a szakképző intézmény minőségirányítási rendszerének külső értékelését,
- j) végzi a jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat.

XVII. Fejezet

A szakképzés együttműködési rendszere

101. § [A Szakképzési Innovációs Tanács]

- (1) A szakképzés országos stratégiai kérdéseinek érdekegyeztetése a Szakképzési Innovációs Tanács keretei között valósul meg. A Szakképzési Innovációs Tanács szakmai döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő országos testületként segíti a szakképzésért felelős miniszter szakképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását.
- (2) A Szakképzési Innovációs Tanács
  - a) véleményt nyilvánít
    - aa) a szakképzési rendszer fejlesztését érintő stratégiai kérdésekről,

- ab)* a szakképzési támogatási rendszer elveiről,
- ac)* a szakképzést érintő jogszabályok tervezetéről,
- b)* javaslatot tesz szakmai követelmények, tananyagok, valamint új eljárások kifejlesztésére,
- c)* értékeli a szakképzés eredményességét, valamint a szakképzési tananyagok és a szakmai követelmények alkalmazását,
- d)* ajánlásokat tesz a szakmát szerzett pályakezdő szakemberek elhelyezkedési lehetőségeinek tapasztalataival, különös tekintettel az állástalan fiatalok helyzetével összefüggésben.

102. § [Az ágazati készségtanács]

- (1) Az egyes gazdasági ágazatok gazdálkodó szervezeteinek a szakképzés tartalmi szerkezetének folyamatos fejlesztését és korszerűsítését, a munkaerő-piaci igények és a képzési kínálat összehangolását szolgáló szakmai javaslatait az ágazati készségtanácsok képviselik.
- (2) Az ágazati készségtanács folyamatosan figyelemmel kíséri a saját ágazatában a szakképzési szerkezet fejlesztését, a gazdasági, munkaerő-piaci, technikai-technológiai folyamatokat, és ennek alapján
  - a)* szakvéleményt ad a szakmai képzés programkövetelményének nyilvántartásba vételével összefüggésben,
  - b)* kidolgozott javaslatot tesz
    - ba)* a szakmai oktatás időtartamára, a képzési és kimeneti követelményekre, a tankönyvek és egyéb tanulmányi segédletek tartalmára,
    - bb)* a szakképzés képzési rendszerének működtetésére,
    - bc)* az ágazati alapoktatás szakmai tartalmának meghatározására és
  - c)* előrejelzést készít a szakképzés rövid- és középtávú fejlesztése irányainak, céljainak tervezése, meghatározása érdekében.
- (3) Az ágazati készségtanács tesz javaslatot a szakmajegyzék meghatározására. Az ágazati készségtanács javaslata hiányában a szakmajegyzéket a Kormány a szakképzésért felelős miniszternek a Kormány adott ágazatért felelős tagja véleményének kikérését követően tett javaslatára állapítja meg.

103. § [A gazdasági kamara]

- (1) A gazdasági kamara
  - a)* véleményt nyilvánít a szakképzési alapfeladat nem állami szakképző intézmény általi végzésének indokoltságára vonatkozóan,
  - b)* javaslatot tesz a szakképzésért felelős miniszter számára a szakképző intézménybe történő beiskolázás irányaira,
  - c)* a szakirányú oktatással összefüggésben
    - ca)* kidolgozza a duális képzőhely nyilvántartásba vételére vonatkozó minőségi feltételeket,
    - cb)* vezeti a duális képzőhelyek nyilvántartását,
    - cc)* elősegíti a szakképzési munkaszerződések megkötését, ennek érdekében ösztönzi a gazdálkodó szervezeteket a szakképzésben való részvételre,
    - cd)* minősíti és ellenőrzi a duális képzőhelyek szakirányú oktatási tevékenységét,
  - d)* a szakmai vizsga helyszíne szerint illetékes területi szerve útján delegálja az ágazati alapvizsga elnökét és a szakmai vizsga vizsgabizottság ellenőrzési feladatokat ellátó tagját,
  - e)* – a szakképzésért felelős miniszter jóváhagyásával – kialakítja a kamarai gyakorlati oktatói képzés és vizsga képzési- és vizsgakövetelményeit és szervezi a kamarai gyakorlati oktatói képzést és vizsgát,
  - f)* – az országos gazdasági érdekképviseleti szervekkel együttműködve – szervezi a mestervizsgára felkészítő, a szakmai tevékenység mesterszintű gyakorlásához szükséges mesterképzést és -vizsgáztatást,
  - g)* a tanulmányi versenyekkel összefüggésben

- ga) – a Kormány adott ágazatért felelős tagja által szervezett tanulmányi versenyek kivételével – gondoskodik az országos tanulmányi versenyek szervezéséről, kidolgozza a versenyszabályzatot és versenyfelhívást,
  - gb) ellátja a nemzetközi tanulmányi versenyek, így különösen a WorldSkills és az EuroSkills versenyre történő előkészítéssel, felkészítéssel és az azon való részvétellel kapcsolatos feladatokat, továbbá megszervezi és koordinálja azok előválogató versenyét,
  - h) ellátja az ágazati készségtanács titkársági feladatait, ennek keretében az ágazati készségtanács működésének koordinálását és a működés feltételeinek biztosítását,
  - i) közreműködik az életpálya-tanácsadási és a pályaorientációs feladatok ellátásában,
  - j) végzi a jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat.
- (2) A gazdasági kamara a szakképzésben való közreműködésről, a területi szervezetei közötti együttműködésről írásbeli megállapodást köt az országos gazdasági érdekképviseleti szervezetekkel. Azokkal a szakmákkal kapcsolatban, amelyek nem tartoznak egyetlen gazdasági kamara vagy országos gazdasági érdekképviseleti szervezet hatáskörébe sem, a gazdasági kamara az e törvényben meghatározott feladatok ellátásának módjáról megállapodást köt a szakmai szervezettel vagy szakmai kamarával.
- (3) A 27. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott miniszter felelősségi körébe tartozó ágazatok esetében a gazdasági kamara feladatait az agrárkamara látja el.

104. § [A képzési tanács]

A szakképző intézményben

- a) a tanulók jogainak érvényesítése és köteleességük teljesítésének elősegítése érdekében,
  - b) a nevelő-oktató munka támogatása,
  - c) az oktatói testület, a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek és kiskorú tanuló esetében a kiskorú tanulók törvényes képviselői, a fenntartó, továbbá a szakképző intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása, és
  - d) a helyi közösségek érdekeinek képviselése
- céljából a Kormány rendeletében meghatározott tagokból álló, a szakképző intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményező és javaslattevő testületként működő képzési tanács hozható létre.

XVIII. Fejezet

Ellenőrzés

105. § [Az ellenőrzések rendszere]

A szakképzés ellenőrzési rendszere

- a) hatósági ellenőrzésből és
  - b) a minőségirányítási rendszer külső értékeléséből
- áll.

106. § [Az ellenőrzés végzésének követelményei]

- (1) A hatósági ellenőrzést a jogszabályban foglalt rendelkezések betartásának és a végrehajtható döntésben foglaltak teljesítésének ellenőrzése céljából kell végezni.
- (2) A minőségirányítási rendszer külső értékelése keretében kell értékelni a szakmai tevékenységet és a szakképző intézmény alkalmazottjának munkáját. A külső értékelés eredményét a szakképző intézmény a honlapján nyilvánosságra hozza.

HETEDIK RÉSZ

A szakképzés finanszírozása és információs rendszere

XIX. Fejezet

A szakképzés finanszírozása

23. A szakképzési hozzájárulás

107. § [A szakképzési hozzájárulás célja]

A szakképzési hozzájárulás célja a szakképzés és az Nftv. szerinti duális képzés támogatása.

108. § [A szakképzési hozzájárulásra kötelezett]

- (1) Szakképzési hozzájárulásra kötelezett a gazdálkodó szervezet, ha belföldön székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel rendelkezik vagy üzletvezetésének helye belföld.
- (2) Szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség nem terheli
  - a) a költségvetési szervet,
  - b) a civil szervezetet,
  - c) az egyházi jogi személyt, a vallási egyesületet,
  - d) a lakásszövetkezetet, a szociális szövetkezetet, az iskolaszövetkezetet és a közérdekű nyugdíjas szövetkezetet,
  - e) a víziközmű-társulatot,
  - f) a büntetés-végrehajtásnál a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezetet,
  - g) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 3. § f) pontjában meghatározott egészségügyi szolgáltatót – feltéve, hogy az egészségbiztosítási szervvel szerződést kötött és nem költségvetési szervként működik – az Eütv. 3. § e) pontjában meghatározott, részben vagy egészben az államháztartás terhére támogatott egészségügyi közszolgáltatás ellátásával összefüggésben őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után,
  - h) az egyéni vállalkozót a szociális hozzájárulási adó alapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját,
  - i) az egyéni cég, a végrehajtó iroda, a szabadalmi ügyvivő iroda, az ügyvédi iroda vagy a közjegyzői iroda tevékenységében személyesen közreműködő tagot a szociális hozzájárulási adó alapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját,
  - j) a közhasznú nonprofit gazdasági társaságot a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 6. számú melléklet E) fejezete alapján megállapított kedvezményezett tevékenység ellátásával összefüggésben őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után.
- (3) Nem keletkezik szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség, ha a szakképzési hozzájárulásra kötelezettet a szociális hozzájárulási adóról szóló törvény adófizetési kötelezettség nem terheli.

109. § [A szakképzési hozzájárulás alapja]

- (1) A szakképzési hozzájárulás alapja a szakképzési hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja.
- (2) A szakképzési hozzájárulás alapjának megállapításához
  - a) a számvitelről szóló törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatónak az őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a Számv. tv. szerint megállapított éves árbevétele és az egészségbiztosítási szervtől származó árbevétele arányában,
  - b) az a) pont hatálya alá nem tartozó szakképzési hozzájárulásra kötelezettnek az őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját az éves bevétele és az egészségbiztosítási szervtől származó bevétele arányában,
  - c) a közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak az őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a Számv. tv. szerint megállapított éves árbevételéből a 108. § (2) bekezdés j) pontja szerinti kedvezményezett tevékenysége és a vállalkozási tevékenysége árbevétele arányában

kell megosztania.

110. § [A szakképzési hozzájárulás mértéke]

- (1) A szakképzési hozzájárulás mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának másfél százaléka (a továbbiakban: bruttó kötelezettség).
- (2) A bruttó kötelezettség csökkenthető
  - a) a fenntartói megállapodással rendelkező szakképző intézménnyel tanulói jogviszonyban álló tanulónként, illetve szakképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként a szakirányú oktatás arányosított önköltsége alapján az egy napi mérték és – a szakképző intézményben teljesített oktatási nap kivételével – az adóév munkanapjai számának szorzataként,
  - b) hallgatónként az Nftv. szerinti duális képzés arányosított alapszabványja alapján az egy napi mérték és az adóévben ténylegesen teljesített képzési napok számának szorzataként számított összegével. Az önköltség és az alapszabvány mértékét a központi költségvetésről szóló törvény, az önköltség szakmánként alkalmazandó és az alapszabvány képzési területenként alkalmazandó súlyszorzóját a Kormány rendeletben határozza meg.
- (3) A bruttó kötelezettség csökkenthető a szakképzési munkaszerződésre tekintettel az (1) bekezdés alapján igénybe vett adókedvezmény húsz százalékának megfelelő összeggel, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy sikeres szakmai vizsgát tett.
- (4) A (2) és (3) bekezdés szerinti adókedvezményt az a szakképzési hozzájárulásra kötelezett érvényesítheti, aki a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel szakképzési munkaszerződést, illetve a hallgatóval hallgatói munkaszerződést kötött.

111. § [A szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevallása és megfizetése]

- (1) A szakképzési hozzájárulásra kötelezett
  - a) a szakképzési hozzájárulás alapját és az éves bruttó kötelezettségét,
  - b) a 110. § (2) bekezdése szerinti adókedvezmény éves összegét,
  - c) az éves bruttó kötelezettség és a b) pont szerinti összeg különbözeteként megállapított éves nettó kötelezettségéta naptári évre maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg az adóévet követő év január hónap tizenkettedik napjáig az állami adóhatóságnak, vagy igényli vissza.
- (2) A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az év első tizenegy hónapjára vonatkozóan havonta szakképzési hozzájárulási előleget fizet. Az előleg mértéke a tárgyhavi bruttó kötelezettség azzal, hogy a 110. § (2) bekezdése szerinti adókedvezmény az előleg befizetésénél figyelembe vehető és visszaigényelhető. Az előleget havonta a szakképzési hozzájárulásra kötelezett maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be és fizeti meg a tárgyhót követő hónap tizenkettedik napjáig az állami adóhatóság által vezetett számlára, illetve igényli vissza. A befizetett előleg és az éves nettó kötelezettség különbözetét az adóévet követő év január hónap tizenkettedik napjáig kell befizetni, illetve visszaigényelni.
- (3) A szakképzési hozzájárulásra kötelezett a visszaigényelhető összeg kiutalását vagy átvezetését legkorábban a bevallás esedékességének napjától kezdeményezheti. Az állami adóhatóság a visszaigénylés tekintetében az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény és az adózás rendjéről szóló törvény szerint jár el.

24. A szakképzés támogatása

112. § [A szakképzéshez biztosított támogatás]

- (1) A szakképzésialapfeladat-ellátás fedezetét a fenntartó saját költségvetése terhére biztosítja. A szakképző intézményben szervezett szakirányú oktatás költségei a fenntartót, a duális képzőhely által szervezett szakirányú oktatás költségei az e törvényben meghatározottak szerint a duális képzőhelyet terhelik.
- (2) A fenntartói megállapodással rendelkező fenntartó a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott támogatásra jogosult az általa fenntartott szakképző intézményben ellátott

szakképzési alapfeladatra tekintettel. A támogatást az állami szakképző intézmény támogatásával azonos mértékben kell megállapítani

- a) a bevett egyház számára és
  - b) a szakképzésialapfeladat-ellátásra kiterjedő megállapodással rendelkező más fenntartó számára. A Magyar Katolikus Egyház az állami szakképző intézmény támogatásával azonos mértékű támogatásra a Magyarország és az Apostoli Szentszék között létrejött nemzetközi szerződés alapján jogosult.
- (3) A szakképzésért felelős miniszter – az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter egyetértésével – együttműködési megállapodást köthet a szakképzési alapfeladatok ellátására az állammal a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9. § (2) bekezdése szerinti átfogó megállapodást kötött jogi személyiséggel rendelkező vallási közösséggel. Az együttműködési megállapodásban meg kell határozni azt a keretszámot, ami után a központi költségvetés támogatást biztosít.
- (4) Az állam a szakképzési alapfeladatok ellátásához a (2) bekezdés szerinti támogatás mellett további támogatást is biztosíthat.

113. § [A Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészének felhasználása]

- (1) A Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze tartalmazza
- a) a szakképzéshez kapcsolódó feladatok ellátására, a szakképzés megszervezéséhez, működtetéséhez és fejlesztéséhez nyújtható támogatások,
  - b) a szakképző intézmény tanulója számára járó ösztöndíj, egyszeri pályakezdési juttatás és támogatás kifizetésének, továbbá
  - c) az Nftv. szerinti duális képzés finanszírozásának előirányzati fedezetét.
- (2) A Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze tekintetében a szakképzésért felelős miniszter
- a) dönt a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze terhére egyedi döntés alapján nyújtható támogatásokról,
  - b) felelős a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze
    - ba) felhasználásának jogszerűségéért és ellenőrzéséért,
    - bb) bevételei beszedésének elrendeléséért,
    - bc) követeléseinek behajtásáért, a pénzügyi garanciák érvényesítéséért,
  - c) ellátja a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészével kapcsolatos, jogszabályban meghatározott egyéb feladatokat.
- (3) A Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészének felhasználásával kapcsolatos feladatok ellátására a szakképzésért felelős miniszter a Kormány rendeletében meghatározott kezelő szervet vehet igénybe.

XX. Fejezet

A szakképzés információs rendszere

25. A szakképzés információs rendszere

114. § [A szakképzés információs rendszere]

A szakképzés információs rendszere hatósági és szakmai tevékenységeket kiszolgáló elektronikus alkalmazások, adatállományok, dokumentációk adatbázisa, valamint országos statisztikai és jogosultság alapú adatszolgáltatási rendszer, amely szakmai rendszerekből, azokat kiszolgáló, támogató segédprogramokból és alrendszerekből, továbbá a szakképzésért felelős miniszter által használt alkalmazásokból épül fel.

26. Az életpálya-tanácsadás és a pályaorientáció

115. § [Az életpálya-tanácsadás és a pályaorientáció keretében nyújtható szolgáltatások és azok végzésének rendje]

- (1) Az életpálya-tanácsadás olyan egyéni vagy csoportos tevékenység, amely segíti az egyén készségeit, érdeklődési köreit, meggyőződéseit, értékeit, munkavégzési szokásait és személyes tulajdonságait felismerni. A pályaorientáció olyan tevékenységek összessége, amely segíti az egyén személyes adottságainak és érdeklődésének megfelelő oktatással, képzéssel és foglalkoztatással kapcsolatos ésszerű döntések meghozatalát és sikeres egyéni életút kialakítását.
- (2) Életpálya-tanácsadás és pályaorientáció során a tanácskérő
  - a) egyéni tanácsadás keretében,
  - b) csoportos tanácsadás keretében,
  - c) távtanácsadás keretében és
  - d) az elérő program keretébenpályainformáció-nyújtást, pályaválasztási tanácsadást, továbbtanulási tanácsadást, professzionális pályatanácsadást, foglalkoztatási és munkába állási tanácsadást, pályakorrekciós tanácsadást és kompetenciafejlesztő szolgáltatást és ezekkel összefüggő tájékoztatási szolgáltatást vehet igénybe.
- (3) Az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmény tanulója, valamint a szakképző intézményben tanuló, illetve képzésben részt vevő személy részére egyenlő hozzáférést kell biztosítani az életpálya-tanácsadás és a pályaorientáció keretében nyújtható szolgáltatásokhoz. Ennek keretében biztosítani kell, hogy a jogosult a szakképző intézményi előmenetel során, a továbbtanulási, iskolaváltási, iskolatípus-váltási, továbbá szakmaválasztási vagy szakmaváltási döntést megelőzően legalább egyszer személyre szabott életpálya-tanácsadás, illetve a pályaorientációs keretében nyújtható szolgáltatásban részesüljön.

27. A korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer

116. § [A korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer]

A korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer a Kormány rendeletében meghatározott tanulók (a továbbiakban: korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanuló) komplex, rendszerszintű pedagógiai támogatása céljából a korai iskolaelhagyás megelőzésének támogatására működtetett rendszer, amelyhez kapcsolódóan a szakképzési államigazgatási szerv pedagógiai-szakmai támogatást nyújt a korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanuló, az oktató, a szakképző intézmény és a fenntartó számára.

XXI. Fejezet
Szakképzési adatkezelés

28. A szakképző intézmény adatkezelése

117. § [A szakképző intézmény adatkezelése]

- (1) A szakképző intézmény a szakmai oktatással összefüggésben a tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony létesítése és fenntartása céljából kezeli
  - a) a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy
    - aa) családi és utónevét és születési családi és utónevét,
    - ab) születési helyét és idejét,
    - ac) nemét,
    - ad) állampolgárságát, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcímét és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezését és számát,
    - ae) lakcímét, levelezési címét, elektronikus levelezési címét és telefonszámát,
    - af) társadalombiztosítási azonosító jelét,
    - ag) adóazonosító jelét,
  - b) a kiskorú tanuló törvényes képviselője

- ba*) családi és utónevét, anyja születési családi és utónevét,
  - bb*) lakcímét, levelezési címét, elektronikus levelezési címét és telefonszámát,
- c*) a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatok keretében
- ca*) a felvételi eljárással kapcsolatos adatokat,
  - cb*) a tanulói jogviszony szünetelésével, megszűnésével kapcsolatos adatokat, ideértve annak időpontját és okát,
  - cc*) a tanuló mulasztásával kapcsolatos adatokat,
  - cd*) a tanulóbalesetre vonatkozó adatokat,
  - ce*) a tanuló oktatási azonosító számát,
  - cf*) az egyéni tanulmányi renddel kapcsolatos adatokat,
  - cg*) a tanuló tudásának értékelésével és minősítésével, valamint a tanuló által tett vizsgákkal kapcsolatos adatokat,
  - ch*) az oktatás munkarendjével kapcsolatos adatokat,
  - ci*) a tanulói fegyelmi és kártérítési ügyekkel kapcsolatos adatokat,
  - cj*) a tanuló diákigazolványának sorszámát,
  - ck*) a tankönyvellátással kapcsolatos adatokat,
  - cl*) az évfolyamismérlésre vonatkozó adatokat,
- d*) a szakképzési jogviszonnyal kapcsolatos adatok keretében a *c*) pont *cb*)–*cf*) és *ci*)–*ck*) alpontjában meghatározott adatokat,
- e*) jogszabályban biztosított kedvezményekre való igényjogosultság elbírálásához és igazolásához szükséges olyan adatokat, amelyekből megállapítható a jogosult személye és a kedvezményre való jogosultsága.
- (2) A szakképző intézmény az alkalmazottja foglalkoztatása, számára a juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapítása és teljesítése, továbbá az e törvényben meghatározott nyilvántartások vezetése céljából kezeli
- a*) az alkalmazott
- aa*) családi és utónevét és születési családi és utónevét,
  - ab*) nemét,
  - ac*) születési helyét és idejét,
  - ad*) anyja születési családi és utónevét, állampolgárságát, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcímét és a tartózkodásra jogosító okirat megnevezését és számát,
  - ae*) lakcímét, levelezési címét, elektronikus levelezési címét és telefonszámát,
  - af*) végzettségével, szakképesítésével, szakképzettségével és idegennyelv-ismeretével kapcsolatos adatokat,
  - ag*) oktatási azonosító számát,
  - ah*) pedagógusigazolványának számát,
  - ai*) társadalombiztosítási azonosító jelét,
  - aj*) adóazonosító jelét,
  - ak*) fizetésiszámla-számát,
- b*) az alkalmazott valamennyi korábbi foglalkoztatásával kapcsolatosan
- ba*) a munkahely megnevezését,
  - bb*) a jogviszony típusát, kezdő és záró dátumát, valamint megszűnésének módját,
  - bc*) a beosztását és a munkakörének megnevezését,
  - bd*) bér és bérjellegű juttatásai mértékét, valamint az azok kiszámításának alapjául szolgáló időtartamot,
- c*) az alkalmazott szakképző intézménnyel fennálló jogviszonyával kapcsolatosan

- ca) a b) pontban meghatározott adatokat,
- cb) a bünygyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány számát és keltét,
- cc) a munkaköri alkalmassági vizsgálat eredményének adatait,
- cd) munkaidejének mértékét, munkából való távollétének jogcímét és időtartamát,
- ce) kirendelésének adatait,
- cf) értékelésének eredményét,
- cg) továbbképzési kötelezettsége teljesítésével kapcsolatos adatokat,
- ch) vétkes kötelezettségzegésével, illetve kártérítési felelősségével összefüggő adatokat.

118. § [A kezelt adatok továbbítása]

- (1) A szakképző intézmény köteles a jogszabályban előírt nyilvántartásokat vezetni, a szakképzés információs rendszerébe bejelentkezni, a regisztrációs és tanulmányi alrendszer használni, valamint az országos statisztikai adatfelvételi program keretében előírt és a korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulókról összesített adatot szolgáltatni.
- (2) A 117. § (1) bekezdésében meghatározott adatok közül
  - a) a tanuló családi és utóneve, születési helye és ideje, lakóhelye, tartózkodási helye, törvényes képviselője családi és utóneve, lakcíme és telefonszáma, a tanulói jogviszony kezdete, szünetelésének ideje, megszűnése, az egyéni tanulmányi renddel kapcsolatos adatok, a tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok a tartózkodásának megállapítása, a tanítási napon a foglalkozástól való távolmaradás jogszerűségének ellenőrzése és a törvényes képviselővel való kapcsolatfelvétel céljából, a tanulói jogviszony fennállásával, a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben a fenntartó, a bíróság, a rendőrség, az ügyészség, a települési önkormányzat jegyzője, a közigazgatási szerv és a nemzetbiztonsági szolgálat részére,
  - b) a tanuló felvételével, átvételével kapcsolatos adatok az érintett iskola, szakképző intézmény, felsőoktatási intézménybe történő felvétellel kapcsolatosan az érintett felsőoktatási intézmény részére,
  - c) a tanuló családi és utóneve, születési helye és ideje, lakcíme, levelezési címe, társadalombiztosítási azonosító jele, törvényes képviselője családi és utóneve, lakcíme, levelezési címe és telefonszáma, a szakképző intézményi egészségügyi dokumentáció, a tanulóbaesetre vonatkozó adatok az egészségi állapotának megállapítása céljából az egészségügyi intézmény és az iskola-egészségügyi feladatot ellátó intézmény részére,
  - d) a tanuló családi és utóneve, születési helye és ideje, lakcíme, levelezési címe, törvényes képviselője családi és utóneve, lakcíme, levelezési címe és telefonszáma, a tanuló mulasztásával kapcsolatos adatok, a kiemelt figyelmet igénylő tanulóra vonatkozó adatok a veszélyeztetettségének feltárása, megszüntetése céljából a családvédelemmel foglalkozó intézménynek, szervezetnek, gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó szervezet, intézmény részére,
  - e) a tanuló igényjogosultsága elbírálásához és igazolásához szükséges adatai az igénybe vehető támogatás igénylése céljából a fenntartó részére,
  - f) a tanuló állami vizsgája alapján kiadott oklevelének, illetve bizonyítványának adatai a szakképzési államigazgatási szervnek az oklevél, illetve a bizonyítvány nyilvántartása céljából, továbbá a szakképzési államigazgatási szervtől a felsőfokú felvételi kérelmeket nyilvántartó szervezethez,
  - g) a honvédelemi szakképző intézményben tanuló honvéd altiszt-jelöltek adatai közül az őket megillető jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése céljából a 117. § (1) bekezdés c) pontja szerinti adatot a Magyar Honvédség központi személyügyi szerve részére

továbbítható.

- (3) A 117. §-ban meghatározott adatok – az e törvényben meghatározottak szerint, a személyes adatok védelmére vonatkozó célhoz kötöttség megtartásával – továbbíthatók a fenntartónak, a kifizetőhelynek, a bíróságnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a szakképzési államigazgatási

szervnek, a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak és a nemzetbiztonsági szolgálatnak. A pedagógusigazolványra jogosultak esetében a pedagógusigazolvány kiállításához szükséges valamennyi adat a pedagógusigazolvány elkészítésében közreműködők részére továbbítható.

(4) A tanuló

- a) sajátos nevelési igényére, beilleszkedési zavarára, tanulási nehézségére, magatartási rendellenességére vonatkozó adata a pedagógiai szakszolgálat intézményei részére és a szakképző intézmények között,
- b) értékelésével és minősítésével kapcsolatos adata az érintett osztályon vagy csoporton belül, az oktatói testületen belül, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének, a duális képzőhelynek, ha az értékelés nem a szakképző intézményben történik, a szakképző intézmények között, iskolaváltás esetén az új szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény részére,
- c) diákigazolványa kiállításához szükséges valamennyi adata a diákigazolvány elkészítésében közreműködők részére

továbbítható.

(5) A képzésben részt vevő személy 117. § (1) bekezdésében meghatározott adatainak továbbítására az (1)–(4) bekezdést kell alkalmazni.

(6) A szakképző intézmény – a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy kötelezettségei teljesítésének nyilvántartása céljából – hozzáférést biztosít a regisztrációs és tanulmányi alapszisztemhez a duális képzőhelynek.

(7) A szakmai vizsga adatait a Központi Statisztikai Hivatal részére – a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-ával összhangban a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben – statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni és azok a Központi Statisztikai Hivatal által statisztikai célra felhasználhatók. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletes szabályait az Stt. 28. §-a szerinti megállapodásban kell rögzíteni.

(8) A szakképzési alapszisztemmel kapcsolatos adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai felhasználás céljára személyazonosításra alkalmatlan módon, a szakképzésért felelős miniszter által meghatározott szabályok szerint továbbíthatók.

119. § [Titoktartási kötelezettség]

(1) A szakképző intézmény alkalmazottját, továbbá azt, aki közreműködik a tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva harmadik személyekkel szemben titoktartási kötelezettség terheli a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a tanulóval, illetve képzésben részt vevő személlyel, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjével való kapcsolattartás során szerzett tudomást. E kötelezettség a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki az oktatói testület tagjainak egymás közti, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival történő, a tanuló fejlődésével összefüggő megbeszélésre.

(2) A kiskorú tanuló törvényes képviselőjével a kiskorú valamennyi személyes adata közölhető, kivéve, ha a személyes adat közzlése súlyosan sértené a kiskorú tanuló testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését.

(3) Nincs szükség az érintett és az adattal egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezésére, ha a szakképző intézmény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (2) bekezdése alapján jár el.

120. § [Az adatkezelés időtartama]

(1) A szakképző intézmény 117. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a tanulói jogviszony megszűnésétől számított tizedik év utolsó napjáig, a 117. § (2) bekezdésében meghatározott

adatokat a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésétől számított ötödik év utolsó napjáig kezeli.

- (2) A szakképző intézmény a 41. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltétel ellenőrzése céljából kezeli az alkalmazott vagy a szakképző intézményben alkalmazni kívánt személy azon személyes adatait, amelyeket a bünygyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz. A megismert személyes adatokat a szakképző intézmény az alkalmazás létesítésével összefüggésben meghozott döntés időpontjáig vagy – alkalmazás esetén – annak megszűnését vagy megszüntetését követő hatodik hónap végéig kezeli.

121. § [Adatkezelési szabályzat]

A szakképző intézmény adatkezelési szabályzatában kell meghatározni az adatkezelés és -továbbítás intézményi rendjét. Az adatkezelés időtartama nem haladhatja meg az irattári őrzési időt. Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál szakképző intézményben a képzési tanácsot és a diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg. Adattovábbításra az igazgató és – a meghatalmazás keretei között – az általa meghatalmazott más személy jogosult.

NYOLCADIK RÉSZ

Nemzetközi kapcsolatok

122. § [Külföldi szakképző intézmény működése Magyarország területén]

- (1) Magyarország területén külföldi szakképző intézmény akkor működhet és akkor adhat ki külföldi bizonyítványt, ha
  - a) abban az államban, ahonnan származik, az intézményt az e törvény szerinti szakképző intézménynek megfelelő feltételekkel, az általa kiadott bizonyítványt pedig az ilyen szakképző intézménynek megfelelő bizonyítványnak jogszerűen elismerik, és az elismerést hitelt érdemlően bizonyították, és
  - b) a külföldi szakképző intézmény működése nem ellentétes az Alaptörvényben foglaltakkal.
- (2) Az (1) bekezdést a nemzetközi iskolák tekintetében is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy az elismerést a nemzetközi iskolát akkreditáló nemzetközi szervezetnek kell kiadnia. A külföldi szakképző intézményt a szakképzési államigazgatási szerv – a fenntartó kérelme alapján – nyilvántartásba veszi és engedélyezi a működését.
- (3) A külföldi szakképző intézmény alapítására, az általa ellátott nevelő és oktató munkára, valamint annak ellenőrzésére, a tanulókkal összefüggő ügyekre és döntésekre annak az államnak az előírásait kell alkalmazni, amelyik a külföldi szakképző intézményt sajátjának elismerte.
- (4) A külföldi szakképző intézmény Magyarországon nemzetközi szerződés alapján is létrejöhet és működhet. A nemzetközi szerződés alapján létrejött és működő külföldi szakképző intézményeket a szakképzési államigazgatási szerv hivatalból veszi nyilvántartásba.
- (5) Az a külföldi szakképző intézmény, amelyet abban az államban, ahonnan származik, szakképző intézménynek nem ismertek el, Magyarország területén csak akkor működhet, ha a szakképzési államigazgatási szerv nyilvántartásba vette.
- (6) A külföldi szakképző intézmény és a nemzetközi iskola fenntartójával a szakképzésért felelős miniszter fenntartói megállapodást köt.

123. § [Magyar szakképző intézmény működése külföldön]

- (1) Ha a működés helye szerinti állam belső joga vagy nemzetközi szerződés ezt lehetővé teszi, magyar szakképző intézmény külföldön a szakképzésért felelős miniszter engedélyével alapítható. Ha a magyar szakképző intézmény székhelye külföldön, magyar külképviseleten van, a szakképzési államigazgatási szerv veszi nyilvántartásba.
- (2) Ha a működés helye szerinti állam belső joga vagy nemzetközi szerződés ezt lehetővé teszi, Magyarországon működő magyar szakképző intézmény intézményegysége külföldön folytathat

szakképzést a szakképzésért felelős miniszter engedélyével. Az intézményegység nyilvántartásba vételére az (1) és (3) bekezdést kell alkalmazni.

- (3) A külföldön működő magyar szakképző intézmény alapításához és működéséhez adott engedélyben meg kell határozni az alapítás és működés feltételeit. A külföldön működő magyar szakképző intézményt a szakképzési államigazgatási szerv nyilvántartásba veszi.

124. § [Nyilvántartás a Magyarországon működő külföldi szakképző intézményekről]

- (1) A Magyarországon működő külföldi szakképző intézményekről vezetett nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.
- (2) A külföldi szakképző intézményekről vezetett nyilvántartás tartalmazza
- a) a szakképző intézmény
    - aa) hivatalos nevét,
    - ab) székhelyét és telephelyét,
    - ac) alapító okiratának számát,
    - ad) nyilvántartásba-vételi számát,
    - ae) törvényes képviselőjére jogosult személy nevét,
  - b) a fenntartó
    - ba) nevét,
    - bb) törvényes képviselőjére jogosult személy nevét,
    - bc) Magyarországon bejegyzett címét.
- (3) A 122. § és a 123. § szerinti szakképző intézmény köteles bejelentkezni a szakképzés információs rendszerébe és abba jogszabályban meghatározottak szerint adatot szolgáltatni.

125. § [A nem magyar állampolgár tankötelezettségének szakképző intézményben történő teljesítése]

A nem magyar állampolgár kiskorú tankötelezettségére és annak szakképző intézményben történő teljesítésére az Nkt.-t kell alkalmazni azzal, hogy köznevelési intézmény alatt szakképző intézményt, oktatásért felelős miniszter alatt szakképzésért felelős minisztert kell érteni. A tankötelezettség teljesítésének feltételeit a szakképző intézménybe történő felvételnél igazolni kell.

126. § [Szakképzési okirat külföldön történő felhasználása]

A szakképzési okirat külföldön történő felhasználásához – ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – a szakképzési okiratot hitelesíteni kell és felülhitelesítéssel kell ellátni. A hitelesítést a fenntartó, az érettségi vizsgabizottság, a jogutód nélkül megszűnt szakképző intézmény esetén – a területileg illetékes levéltár adatszolgáltatása alapján – a szakképzési államigazgatási szerv végzi el, és a szakképzésért felelős miniszter, a külpolitikáért felelős miniszter és az okirat felhasználása szerinti állam magyarországi külképviselete hitelesíti felül.

KILENCEDIK RÉSZ

Záró rendelkezések

XXII. Fejezet

Felhatalmazó rendelkezések

127. § [A Kormány számára adott felhatalmazások]

- (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy
1. a szakképzési államigazgatási szervet rendeletben jelölje ki és a feladatait meghatározza,
  2. a szakképzési intézményfenntartó központot rendeletben jelölje ki és a feladatait meghatározza,
  3. kijelölje a Kormánynak az állami szakképző intézmény állam nevében történő fenntartására jogosult tagját és megállapítsa ezek feltételeit.

- (2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg
1. a szakmajegyzéket,
  2. a képzési és kimeneti követelmény meghatározásának szabályait,
  3. a szakképző intézmény alapításának, a nem állami szakképző intézmény működési engedélye kiadásának és a szakképző intézmények nyilvántartásának részletes szabályait, a szakképző intézmény létesítő okiratának kötelező tartalmi elemeit, a szakképző intézmények névhasználatának szabályait, valamint a szakképző intézmény belső szabályzatainak kötelező tartalmi elemeit,
  4. a szakképzés kísérleti jelleggel történő megszervezésének szabályait,
  5. a szakképző intézmény ügyintézésének, iratkezelésének általános szabályait, az általa használt nyomtatványok körét, azok használatának részletes szabályait,
  6. a szakképzési minőségirányítási keretrendszert és a szakképző intézmény külső értékelésére, valamint a szakképző intézmény és a duális képzőhely ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat,
  7. a szakképzés szakképző intézményben és duális képzőhelyen történő folytatásának rendjét,
  8. a fenntartói megállapodás tartalmát és megkötésének részletes szabályait,
  9. a szakképzés megkezdésének és folytatásának feltételeit, ideértve az előkészítő évfolyam, a két tanítási nyelvű oktatás és a műhelyiskola megszervezésének eseteit és feltételeit, valamint a térítési díj, illetve a tandíj ellenében nyújtható szolgáltatásokat,
  10. a szakképzési centrum működésének szabályait, a főigazgató, az igazgató és a kancellár feladat- és hatásköreit,
  11. az agrárszakképző intézményre, a honvédségi szakképző intézményre és a rendvédelmi szakképző intézményre vonatkozó sajátos szabályokat,
  12. a fenntartó feladatait és irányítási hatásköreit,
  13. az intézményvezető megbízási feltételeit és a megbízással kapcsolatos eljárást,
  14. a szakképző intézmény alkalmazottjának végzettségi és szakképzettségi, illetve gyakorlati követelményeit, munkaidő-beosztásának és szabadsága kiadásának részletes szabályait,
  15. az oktató továbbképzési kötelezettsége teljesítésének rendjét,
  16. az oktatói testület és a szakmai munkaközösség döntési jogköreit,
  17. a tanulói jogviszony létesítésének feltételeit,
  18. a tanuló és a kiskorú tanuló törvényes képviselője e törvényben foglalt jogainak és kötelességeinek részletes szabályait,
  19. a tanulókkal, a képzésben részt vevő személyekkel kapcsolatos fegyelmi eljárás lefolytatásának szabályait,
  20. a foglalkozások megszervezésének rendjét, a közösségi szolgálat végzésének megszervezésére vonatkozó részletes szabályokat, a mindennapos testnevelés megszervezésére és a diáksporthévílyeségre vonatkozó részletes szabályokat,
  21. a tanulók egészségügyi ellátására és egészségfejlesztésére vonatkozó részletes szabályokat,
  22. a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanuló, illetve képzésben részt vevő személyek felzárkóztatására, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára biztosított differenciált fejlesztés részletes szabályait, a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy szakmai oktatásával kapcsolatos részletes szabályokat,
  23. a tanuló heti kötelező foglalkozásainak számát,
  24. a tanítási idő e törvényben meghatározott szabályai alól az e törvény által megengedett eltérések tartalmát,
  25. a tanuló értékelésének és minősítésének, valamint a tanulmányok alatti vizsga részletes szabályait,

26. a szakképző intézmény tanulója számára járó ösztöndíj, az egyszeri pályakezdési juttatás és támogatás mértékére, feltételeire, folyósítására és az ezzel összefüggésben felmerült költségek térítésére vonatkozó szabályokat,
27. a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos feladatokat, továbbá a balesetek kivizsgálásával, nyilvántartásával és jelentésével összefüggő tevékenységet,
28. a diákönkormányzat működésére vonatkozó részletes szabályokat,
29. a képzési hitel igénybevételének feltételeit,
30. a duális képzőhelyek nyilvántartásának – személyes adatnak nem minősülő – adattartalmát, a nyilvántartásba-vételi eljárás részletes szabályait, a szakirányú oktatási célt szolgáló tanműhelyként történő nyilvántartásba vétel feltételeit, a duális képzőhely felelősségbiztosításának mértékét és a duális képzőhelyek ellenőrzésének részletes szabályait,
31. a szakirányú oktatásról való mulasztás igazolásának, pótlásának módját, az igazolatlan mulasztás következményeit, az igazolatlan mulasztások esetén követendő eljárás szabályait,
32. a foglalkozási napló vezetése és ellenőrzése rendjének megszegéséért kiszabható bírság mértékét és a bírságkiszabás szempontjait,
33. a szakképzési munkaszerződés tartalmi elemeit,
34. a szakképzési munkaszerződésre tekintettel járó munkabér mértékét és a tanulókat, illetve a képzésben részt vevő személyeket megillető egyéb juttatások részletes szabályait,
35. az akkreditált vizsgaközpont akkreditálásának, működésének feltételeit,
36. a szakmai vizsga rendjét, a szakmai vizsga megszervezésének és lebonyolításának, a vizsgabizottság kialakításának, a szakmai vizsga – személyes adatnak nem minősülő – adatait tartalmazó központi nyilvántartás vezetésének, a szakmai vizsgával kapcsolatos adatszolgáltatásnak és a szakmai vizsga ellenőrzésének részletes szabályait, valamint a szakmai vizsgadíj és a vizsgáztatási díjak kereteit,
37. az oklevelek, a szakmai bizonyítványok és a képesítő bizonyítványok központi elektronikus nyilvántartásának részletes szabályait,
38. a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészből nyújtható támogatás mértékére, feltételeire, folyósítására, valamint a támogatás felhasználásáról történő elszámolásra és ellenőrzésre vonatkozó szabályokat,
39. a Szakképzési Innovációs Tanács összetételét és működésének részletes szabályait,
40. az ágazati készségtanácsok számát, azokat az ágazatokat, amelyekben ágazati készségtanács működtethető, az ágazati készségtanács összetételét, az ágazati készségtanács elnökének és tagjainak megbízására, megbízatásának megszűnésére és díjazására, valamint az ágazati készségtanács működésére vonatkozó szabályokat,
41. az életpálya-tanácsadással, a pályaeorientációval és a tanulmányi versenyek szervezésével összefüggő feladatokat, a pályaeorientációval és az egész életen át tartó életpálya-tanácsadással és pályaeorientációval kapcsolatos adatszolgáltatások részletes szabályait, a pályaeorientációval és az egész életen át tartó életpálya-tanácsadási és pályaeorientációs szolgáltatásokat koordináló szervezet, valamint az életpálya-tanácsadást és a pályaeorientációt nyújtó szervezetek feladatait,
42. a képzési tanács összetételét és működésének részletes szabályait,
43. az önköltség szakmánként, illetve a 132. § (5) bekezdés tekintetében szakképesítésenként, részszzakképesítésenként alkalmazandó és az alapszabványként alkalmazandó súlysorzóját,
44. a szakképzés információs rendszerében tárolt – személyes adatnak nem minősülő – adatok körét, azok közzétételének módját,
45. a korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer működtetésének szabályait és az abba történő adatszolgáltatás rendjét.

XXIII. Fejezet

Hatályba léptető rendelkezések

128. § [Hatályba léptető rendelkezések]

Ez a törvény 2020. január 1-jén lép hatályba.

XXIV. Fejezet

Átmeneti rendelkezések

129. § [A szakképzés megszervezésére vonatkozó szabályozási átmenet]

- (1) Az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti
  - a) szakgimnáziumi nevelés-oktatást technikumban,
  - b) szakközépiskolai nevelés-oktatást szakképző iskolában,kell kifutó jelleggel megszervezni.
- (2) A tanuló tanulói jogviszonyára 2020. szeptember 1-jétől – a (3)–(5) bekezdésben meghatározott kivétellel – e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszony és a tanulói jogviszonyból fakadó jogok és köteleességek teljesítése tekintetében – a 2019/2020. tanévben az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán, illetve szakközépiskola előkészítő évfolyamán részt vevő tanuló kivételével – az Nkt., a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: régi Szt.) és a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni
  - a) a tanuló szakgimnáziumi, illetve szakközépiskolai nevelés-oktatásban folyó tanulmányai befejezésére,
  - b) a gyakorlati képzésben tanuló szerződéssel való részvételre,
  - c) a szintvizsga és az érettségi vizsga megszervezésére és teljesítésére, valamint
  - d) a tanuló juttatásaira.
- (4) Az a tanuló, aki a 2019/2020. tanévben az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium nyelvi előkészítő évfolyamán vesz részt – választása szerint – a tizenkettedik évfolyam végén tehet érettségi vizsgát, amire a technikum biztosítja a felkészülés lehetőségét.
- (5) A 2020. május 31-ét megelőzően létesített tanulói jogviszony keretében a szakmai vizsgát az e törvényben meghatározott rend szerint kell megszervezni és a tanulóra irányadó szakmai és vizsgakövetelmény szerinti tartalommal kell teljesíteni oly módon, hogy a szóbeli és a gyakorlati vizsgatevékenységet együttesen a projektfeladat keretében, az írásbeli vizsgatevékenységet az interaktív vizsgatevékenység keretében a szakképzésért felelős miniszter által a Kormány adott ágazatért felelős tagjának közreműködésével és egyetértésével kiadott központi írásbeli vizsgatétel alapján kell lebonyolítani,
- (6) 2020. szeptember 1-jét követően a régi Szt. szerinti gyakorlati képzés folytatására a szakképző intézmény és a duális képzőhely jogosult. A gazdasági kamara 2022. augusztus 31-éig hivatalból felülvizsgálja a régi Szt. szerinti gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles hatósági nyilvántartását és azt, aki a duális képzőhelyre e törvényben meghatározott szabályoknak megfelel, a duális képzőhelyek nyilvántartásba felveszi. Aki e törvény hatálybalépésekor a régi Szt. szerinti gyakorlati képzést folytató szervezetként a gazdasági kamara ilyen nyilvántartásában szerepel, az e bekezdésben határozott határonapig duális képzőhelyként – nyilvántartásba vétel nélkül is – részt vehet a szakirányú oktatásban.
- (7) A képzési és kimeneti követelményeket először 2020. március 31-éig kell közzétenni.
- (8) Ágazati alapoktatást és ágazati alapvizsgát a 2020/2021. tanévtől a változással érintett legalacsonyabb évfolyamon kezdve felmenő rendszerben kell megszervezni.

- (9) A szakmai vizsgát 2025. december 31-éig a szakképző intézményben az e törvényben meghatározott feltételekkel kell megszervezni azzal, hogy akkreditált vizsgaközpont alatt a szakképző intézményt kell érteni. 2026. január 1-jétől a szakképző intézmény akkor szervezhet szakmai vizsgát, ha rendelkezik a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti akkreditáló szerv által az adott szakmára, illetve szakképesítésre vonatkozó személytanúsításra kiadott akkreditált státusszal. A 2025. december 31-éig a szakképző intézményben szervezett szakmai vizsga lefolytatásával kapcsolatos jogszabálysértés megállapítására és jogkövetkezményeinek alkalmazására a régi Szkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos 17. §-át kell alkalmazni azzal, hogy a hivatal helyett a szakképzésért felelős miniszter jár el.
- (10) Ha valamely szakma vagy szakképesítés tekintetében nincs szakmai vizsgát vagy képesítő vizsgát szervező akkreditált vizsgaközpont, a szakmai vizsga és képesítő vizsga megszervezéséről a szakképzésért felelős miniszter az akkreditált vizsgaközpontokra e törvényben előírt szabályok szerint gondoskodik.
- (11) A szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény régi Szkt. szerinti felnőttoktatási tevékenységének 2019/2020. tanévre vonatkozó normatív támogatását az e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos szabályok szerint kell igényelni, megállapítani, folyósítani, felhasználni, azzal elszámolni és azt ellenőrizni. A normatív támogatás lebonyolítását úgy kell megszervezni, hogy a normatív támogatás elszámolása a támogató által ellenőrzött módon legkésőbb 2020. december 31-éig megtörténhessen.

130. § [A korábbi képesítések elismerése]

A bizonyítványban vagy e törvény hatálybalépését megelőzően rá irányadó szabályozásban meghatározott végzettséget és szakképzettséget tanúsít a 2020. szeptember 1-jét megelőzően megszerzett államilag elismert szakképesítést igazoló bizonyítvány. A bizonyítványban vagy e törvény hatálybalépését megelőzően rá irányadó szabályozásban meghatározott végzettséget és szakképesítést tanúsít a 2020. szeptember 1-jét megelőzően megszerzett államilag elismert részszerkesztést igazoló bizonyítvány.

131. § [A szakképző intézményre vonatkozó szabályozási átmenet]

- (1) A technikum az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnáziumként, a szakképző iskola az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakközépiskolaként működik 2020. június 30-áig. A fenntartó 2020. július 1-jével gondoskodik az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium, illetve szakközépiskola e törvénynek megfelelő működése előkészítéséről és alapító okiratának módosításáról azzal, hogy a több különböző típusú szakképző intézmény, illetve köznevelési intézmény feladatait is ellátó, valamint nem köznevelési alapfeladatot ellátó intézménnyel összevont szerv jogállását az általa ellátott alapfeladat nagyságrendje alapján kell meghatározni. A többcélú nevelési-oktatási intézményt szakképző intézményként akkor kell átalakítani, ha alaptevékenysége alapján szakképzési alapfeladatot lát el a Kormány rendeletében meghatározott arányban.
- (2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően megkötött és e törvény hatálybalépésekor hatályos szakképzési megállapodások alatt az e törvény szerinti fenntartói megállapodásokat kell érteni azzal, hogy annak módosítására és megszüntetésére e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Az e törvény szerinti új fenntartói megállapodást először a 2021/2022. tanévre vonatkozóan kell kötni. Az e törvény hatálybalépésekor hatályos szakképzési megállapodások a fenntartói megállapodás megkötésével, de legkésőbb 2021. augusztus 31-én hatályukat veszítik.
- (3) A szakképző intézmény a minőségirányítási rendszerét 2022. augusztus 31-éig alakítja ki.
- (4) A többcélú szakképző intézményre, alkalmazottjaira és tanulóira e törvényt és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a többcélú szakképző intézmény által ellátott, nem az e törvény hatálya alá tartozó alapfeladat tekintetében az alapfeladatot szabályozó jogszabálynak kizárólag az ilyen alapfeladat megszervezése szakmai tartalmát és annak oktatásához szükséges végzettségi, képesítési és munkaköri követelményeket meghatározó rendelkezéseit kell alkalmazni. Ha az alkalmazandó jogszabály vagy jogszabályi

rendelkezés nem állapítható meg, az ilyen alapfeladat tekintetében a szakképző intézményre vonatkozóan e törvényben és az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

- (5) Az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium, illetve szakközépiskola alkalmazottja 2020. június 30-áig az e törvény hatálybalépését megelőző napon fennálló jogviszonyában végez feladatot. Az alkalmazott e törvénynek megfelelő jogállásváltozását, munkabérének e törvény szerinti megállapítását 2020. június 30-áig 2020. július 1-jei határnappal kell végrehajtani úgy, hogy a munkabért nem lehet alacsonyabban megállapítani az alkalmazott 2019. március 1. és 2020. május 31. közötti időtartamra járó illetményének számtani közepénél. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartozó közalkalmazott jogállásváltozására a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 25/A–25/C. §-t kell alkalmazni. Nem jogosult végkielégítésre a jogállásváltozásra tekintettel az, akinek közalkalmazotti jogviszonya munkaviszonnyá alakul át, továbbá az, aki további foglalkoztatásához nem járul hozzá és a közalkalmazotti jogviszony megszűnését követő hatvan napon belül nevelési-oktatási intézménnyel vagy szakképző intézménnyel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesít. Az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium, illetve szakközépiskola e törvény hatálybalépésekor foglalkoztatott alkalmazottjának jogállásváltozása az e törvény szerinti alkalmazási feltételekre tekintettel létrejön azzal, hogy az ilyen alkalmazottnak legfeljebb 2022. augusztus 31-éig meg kell felelnie az e törvény szerinti alkalmazási feltételeknek, ennek hiányában a szakképző intézménnyel fennálló jogviszonya e törvény erejénél fogva 2022. augusztus 31-én megszűnik. Az alkalmazott munkaviszonya időtartamába a végkielégítés tekintetében be kell számítani a szakképző intézmény jogelődjében közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött időt is. Az alkalmazott továbbképzését az utolsó továbbképzésben való részvételétől kell számítani, ha ez az idő az e törvény hatálybalépésekor már eltelt, az alkalmazott 2021. december 31-éig köteles a továbbképzési kötelezettségét az e törvény szerint teljesíteni. A pedagógus szakképzettséggel rendelkező oktató e törvény szerinti jogállásváltozása nem akadályozza annak, hogy önkéntes elhatározásból a pedagógus előmeneteli rendszerben részt vegyen. Ez esetben a pedagógus alatt az e törvény alapján a szakképző intézmény munkaviszonyban foglalkoztatott oktatóját is érteni kell.
- (6) A munkáltatói jogkör gyakorlója a szakképző intézmény alkalmazottjával megállapodhat a szakképző intézményben eltöltött legalább tizenöt éves munkaviszony esetére jubileumi jutalom biztosításában. Az Nkt. e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerinti szakgimnázium, illetve szakközépiskola alkalmazottja esetében az ilyen megállapodás a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény szerinti feltételekkel kötelező azzal, hogy a jubileumi jutalomra jogosító időszakban a közalkalmazotti jogviszony és a szakképző intézménnyel fennálló munkaviszony időtartamát egybe kell számítani. A jubileumi jutalom alapja a szakképző intézmény alkalmazottjának a jubileumi jutalom kifizetésekor fennálló munkabére.
- (7) Az e törvény hatálybalépésekor az Nkt. 2019. augusztus 31-én hatályos rendelkezései szerinti szakgimnáziumban, illetve szakképző iskolában az Nkt. szerint működő szülői szervezetet, iskolaszéket, intézményi tanácsot legkésőbb 2020. augusztus 31-éig lehet képzési tanácsá alakítani. 2020. szeptember 1-jén e törvény erejénél fogva megszűnik az Nkt. 2019. augusztus 31-én hatályos rendelkezései szerinti szakgimnáziumban, illetve szakképző iskolában működő szülői szervezet, iskolaszék és intézményi tanács.

132. § [Egyéb átmeneti rendelkezések]

- (1) Az állami szakképzési és felnőttképzési szerv e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos és e törvénnyel a szakképzésért felelős miniszter, illetve a szakképzési államigazgatási szerv feladatkörébe átkerülő feladatok átadását 2020. június 30-áig átadás-átvétel keretében kell végrehajtani a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 5/A. §-a és az annak végrehajtására kiadott kormányrendeletnek a központi államigazgatási szervek közötti átadás-átvétel általános rendjére

vonatkozó szabályai szerint. A munkáltató személyében bekövetkező jogutódlásra a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 114. §-át kell alkalmazni.

- (2) Az (1) és (2) bekezdés szerinti feladatok átadás-átvétele a feladatot átadó szervvel szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá, és arra való hivatkozással a feladatot átvevő szervvel szemben szerződészegésre alapított igényt nem lehet érvényesíteni. A feladatot átvevő szerv az átvett feladatokkal összefüggő jogviszonyok vonatkozásában jogosult belépni a fennálló jogviszonyokba és a folyamatban lévő hatósági és bírósági eljárásokba. Az átadás-átvétellel érintett feladatok ellátásával összefüggő, a feladatot átadó szerv javára kiadott hatósági engedélyek jogosultjának 2020. július 1-jétől a feladatot átvevő szerv minősül. A hatósági engedélyek ennek megfelelő módosítását a feladatot átvevő szerv kezdeményezi. Az átadás-átvétellel érintett feladatok ellátásához szükséges vagyonelemeket a feladatot átvevő szerv részére 2020. július 1-jével kell átadni és a könyvviteli, nyilvántartási számlák és részletező nyilvántartások lezárása nélkül, a folyamatos könyvelés keretében a feladatot átadó szerv könyveiből 2020. június 30-ával kivezetni és ugyanezen napi állapotnak megfelelő értéken a feladatot átvevő szerv könyveiben nyilvántartásba venni.
- (3) Az a kedvezményezett, akit az e törvény hatálybalépését megelőzően létrejött támogatási jogviszonyból a kapott támogatásra tekintettel fenntartási kötelezettség, illetve elidegenítési és terhelési tilalom terhel, e kötelezettségét az e törvény szerinti feltételek alapján vagy a támogató jóváhagyásával más módon teljesíti.
- (4) A Szakképzési Innovációs Tanács és az ágazati készségtanács szervezetének és működésének e törvény szerinti feltételeit az e törvény hatálybalépését követő első ülés berekesztéséig kell megteremteni.
- (5) A 2020. január 1-jét megelőző időszakra vonatkozó szakképzésihozzájárulás-fizetési kötelezettséget a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény és abban kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabály e törvény hatálybalépését megelőző napon hatályos rendelkezései szerint kell teljesíteni, megállapítani és bevallani. A szakképzési hozzájárulásra kötelezett e törvény szerinti szakképzésihozzájárulás-fizetési kötelezettségét 2020. január 1-jétől teljesíti akként, hogy
  - a) a szakképzési munkaszerződéssel szakirányú oktatásban részt vevő tanuló, képzésben részt vevő személy esetében a szakmához kapcsolódóan a Kormány rendeletében meghatározott súlyszorzót kell alkalmazni,
  - b) a tanuló szerződéssel gyakorlati képzésben részt vevő tanuló esetében
    - ba) a régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítéshez, illetve részsakképesítéshez kapcsolódóan a Kormány rendeletében meghatározott súlyszorzót kell alkalmazni,
    - bb) a 107–111. § alkalmazásában szakirányú oktatás alatt a régi Szkt. szerinti gyakorlati képzést, szakma alatt régi Szkt. szerinti Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítést, részsakképesítést, szakképzési munkaszerződés alatt a régi Szkt. szerinti tanuló szerződést kell érteni.
- (6) A 112. § (2) bekezdése szerinti együttműködési megállapodásban meghatározott keretszám nem lehet kevesebb az egyházi jogi személy esetében a 2019/2020. tanévre beiskolázott tanulói létszám huszonöt százalékkal növelt mértékénél.
- (7) A nem állami szakképző intézmény fenntartója a 2020. költségvetési évre vonatkozóan a köznevelési intézményekre meghatározott szabályok szerint jogosult a központi költségvetésről szóló törvény alapján a köznevelési intézmény számára járó támogatásra azzal, hogy a bevett egyháznak a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény alapján biztosított működési támogatás megállapítása és felhasználása tekintetében nevelési-oktatási, illetve köznevelési intézmény alatt szakképző intézményt, köznevelési feladat alatt szakképzési alapfeladatot kell érteni.

- (8) Regisztrációs és tanulmányi alarendszerként a Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alarendszert kell használni.

XXV. Fejezet

A törvény hivatalos rövid megjelölése

133. § [A törvény hivatalos rövid megjelölése]

E törvénynek más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelölése: Sztk.

XXVI. Fejezet

Az Európai Unió jogának való megfelelés

134. § [Jogharmonizációs záradék]

(1) E törvény

- a) a fiatal személyek munkahelyi védelméről szóló, 1994. június 22-i, 94/33/EK tanácsi irányelvnek,
- b) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i, 2003/109/EK tanácsi irányelv 11. cikk (1) bekezdés b) pontjának és 21. cikkének,
- c) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i, 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének,
- d) a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról szóló, 2003. január 27-i, 2003/9/EK tanácsi irányelv 10. cikk (1) és (2) bekezdésének,
- e) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i, 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikk (1) bekezdés c) pontjának,
- f) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i, 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 27. cikk (1) bekezdésének

való megfelelést szolgálja.

- (2) E törvény az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i, 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján kerül közzétételre.

A törvény kreatív és rugalmas, versenyképes szaktudással bíró fiatalokat nevelő, vonzó szakképzési rendszer kialakítását célozza, amely illeszkedni tud a társadalmi folyamatokhoz, a nemzetgazdaság és a munkaerőpiac változó követelményeihez, valamint rugalmas és differenciált képzésszervezést tesz lehetővé. A törvény az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközöként kívánja szolgálni a piacgazdaság fejlődését.

A szabályozás megalkotását indokolja az Ipar 4.0 folyamatok következményeként előálló egyre gyorsabb fejlődés és ennek révén a munkakörök átalakulása, amelynek keretében a betanított munkakörök helyett nő az igény a magasabb hozzáadott értékű képzettséggel rendelkező szakemberek iránt, amely megváltoztatja a kompetencia-elvárásokat is: egyre nagyobb a hangsúly mind a kreativitáson, mind az emberi együttműködésen. Ennek érdekében a tudásalapú társadalom erősítésére van szükség.

Az átalakuló szabályozás másik indokaként a makrogazdasági tényezők is szükségessé teszik a szakképzés továbbfejlesztését. Az elmúlt években a gazdasági növekedés folyamatos volt Magyarországon. A munkanélküliség felére csökkent, a foglalkoztatottság pedig jelentősen nőtt, mindez a reálbér-emelkedéssel párhuzamosan. A munkaerőpiacot ma már a kereslet jellemzi, és nem a kínálat. A gazdaság számára nélkülözhetetlen szakképzett munkaerőből hiány alakult ki.

A szakpolitikának minderre hatékony választ kell adnia, amely rövid és hosszú távra szóló intézkedések megtételében valósul meg.

A szakképzés továbbfejlesztése és a törvény szabályozási logikájának kialakítása során alapvető koncepcionális követelmény volt a keresletvezérelt, kimenet-szabályozott szakképzési rendszer megteremtése és ezáltal a versenyképesség hosszútávú biztosítása. Szintén kiemelt szabályozási cél volt a képzések rangjának és színvonalának emelése és a szakirányú oktatások szerepének erősítése.

A szakképzés megújításának lényeges eleme a tartalom normatív eszközökkel nem szabályozható olyan kialakítása, amelynek részeként a szakképzés egy átdolgozott, megújult ismeretanyag olyan átadására irányuljon, amely a szakmákat átfogó, komplex tudást nyújt úgy, hogy azokat azonnal be lehet építeni a valós életbe. Az új szabályozás emellett a szakmai képzések szakképzésbe vonásával biztosítja az egészen át tartó tanulást mindenki számára. A szakmai oktatásnak az adott szakmához szükséges képességek és készségek átadására kell irányulnia, amely alapján a szakemberek a folyamatosan változó és új ismereteket önmaguktól vagy a szakmai képzések keretében el tudják sajátítani.

Kiemelten fontos szakpolitikai cél, hogy a szakképzésben karrierlehetőséget lássanak a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek. A gazdaság fejlesztéséhez minőségi munkaerőre van szükség, és ehhez minőségi képzést kell nyújtani. Az ötéves technikusképzés erre kiválóan alkalmas: a gyakorlatorientált képzés révén néhány éven belül kinevelhető az a ma hiányzó középvezetői kör – a technikusoké –, amelyre égető szükség van például a jármű- vagy épp a vegyiparban.

A karrierlehetőség részeként kiemelten fontos törekvés annak biztosítása, hogy a technikusi képzésből egyenes út vezethessen a felsőoktatás irányába. Ekként a technikusképzés a felsővezetői kör, a mérnökképzés előszobájaként is funkcionál majd. Ehhez a technikumban megszerezhető tudás legalább olyan arányban kell, hogy lehetővé tegye a felsőoktatási intézménybe való felvételt, mintha a tanulók gimnáziumban végeztek volna.

A szabályozás alapvető kiindulópontja annak olyan kialakítása, amely nem korosztályhoz kötött tanulási életutat, hanem arra tekintet nélkül a szakma megszerzésére irányuló szabályokat határozzon meg.

A törvény mögöttes szakpolitikai céljainak megvalósulása elengedhetetlen a jól felkészült, ismereteiket naprakészen tartó és hosszútávon a pályán maradó oktatók nélkül, amelynek biztosítása céljából a törvény a szakképző intézmény alkalmazottjainak foglalkoztatási feltételeit a munkaviszony keretében tovább erősíti és ahhoz igazodóan az állam a piaci viszonyokhoz szabadon igazítható

bérezés fedezetét többlettámogatások biztosításával garantálja. Ezáltal az oktatók nemcsak magasabb bért, hanem a pályán való magasabb megbecsülést is élvezhetnek.

A törvény kodifikációs megoldásként a keretjellegű szabályozást követi, vagyis kizárólag a szabályozási tárgykörök alapvető, törvényben szabályozandó tartalmát határozza meg, a részletes szabályok megalkotását alacsonyabb jogforrási szintre utalja.

Részletes indokolás

Az 1. §-6. §-hoz

A törvény ezen szerkezeti egységei a törvény célját és alapelveit határozzák meg.

A törvény kettős célt tűz ki maga elé: egyrészt a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének biztosítása érdekében a szakképzésben szakmát vagy szakmai képesítést szerzett természetes személyek számának növelése, másrészt a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetség gondozás.

Az alapelvek között kiemelt szerepe van a szakképzés ingyenességének, az egyenlő bánásmód követelményének, az ismeretek tárgyilagos és sokoldalú közvetítésének, a nemzetiségi jogok érvényesítésének, a sajátos nevelési igényű tanulók, illetve képzésben részt vevő kiskorú személyek, a fogyatékkal élő képzésben részt vevő nagykorú személyek és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényei figyelembevételének, az együttműködési kötelezettségnek és a jóhiszemű joggyakorlás követelményének.

A szakképzés keretében az állam középfokú oktatást biztosít, amelyhez való hozzáférés és amelyben való részvétel az egyenlő bánásmód követelményén alapszik.

A törvény kibontja az Alaptörvény ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú oktatás szakképzésre konkretizált szabályait. Ennek keretében meghatározza, hogy az első szakma megszerzését az állam minden magyar állampolgár számára ingyenesen biztosítja. Az ingyenség kiterjed az első szakmára történő felkészítés keretében az ágazati alapoktatásban és a szakirányú oktatásban való részvételre, a tanulói jogviszony esetében a közismereti oktatásban való részvételre és ahhoz kapcsolódóan az érettségi vizsgára, illetve annak első javító- és pótlóvizsgájára, valamint a szakmai oktatást követő első szakmai vizsgára, illetve annak az első javító- és pótlóvizsgára. Az ingyenes részvétel keretében a szakképzés finanszírozását az állam teljesíti a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy helyett.

Az első szakma ingyenes megszerzésére vonatkozó lehetőség bárki számára adott, az nem korhoz vagy képzésszervezési módszerhez kötött. A törvény kiemeli azt is, hogy azoktól a tanulóktól, illetve képzésben részt vevő személyektől, akiknek az oktatásban való részvétel ingyenes – a Kormány rendeletében meghatározott többletszolgáltatások kivételével – a szakképzésben való részvételért pénzügyi, anyagi, természetbeni hozzájárulás vagy költségtérítés nem kérhető.

A szakképzésben való ingyenes részvétel kiterjed továbbá a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül (ideértve a második szakmához kapcsolódó szakmai vizsgát is), valamint a szakképző intézményben szervezett első szakképesítés megszerzésére az első képesítő vizsga befejezéséig.

Az alapelvek között kiemelt helyen jelenik meg a vallási közösségek szakképzésben való részvételének elismerése és az arra történő utalás, hogy a törvény szabályai a vallási közösség által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény tekintetében sajátosan, a vallási, világnézeti elkötelezettségekre tekintettel jelenik meg vagy biztosít a jogi szabályozáson túli eltérésre lehetőséget.

A törvény alapelveit a törvény egyéb rendelkezéseivel összefüggésben kell értelmezni a konkrét jogviszonyra vonatkoztatva.

Az együttműködési kötelezettség és a jóhiszemű joggyakorlás a szakképzés teljes folyamatában a szakképzés valamennyi résztvevőjére kiterjed.

A 7. §-hoz

A § a törvényben használt fogalmak meghatározását tartalmazza.

A törvény a jogszabályszerkesztés jogszabályban meghatározott követelményei alapján az értelmező rendelkezések között kizárólag olyan fogalmak meghatározását tartalmazza, amelyek jelentése a törvény alkalmazásában eltér a fogalom köznyelvi jelentésétől vagy más jogszabályban meghatározott jelentésétől, és a fogalom jelentése a törvény egyéb rendelkezései alapján nem egyértelmű.

A 8. §-hoz

A § meghatározza a szakképzés fogalmát és részeit. Ez alapján a szakképzés felsőfokú végzettségi szintet és szakképzettséget nem igénylő munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges képzés. A szakképzésben szakmára és részzakmára felkészítő szakmai oktatás, illetve szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.

A szakmák egy-egy ágazat legfontosabb képzettséget (és gyakorlatot) igénylő foglalkozásai. A szakmák körét a Kormány rendeletben közzétett szakmajegyzékben határozza meg. A szakmajegyzék a korábbi Országos Képzési Jegyzék, illetve az abban közzétett szakképesítések és részzakképesítések helyébe lépő olyan szakmákat, valamint azok leíró adatait tartalmazza, amelyek kizárólag a szakképző intézményben oktathatók. A szakmajegyzékben nem szereplő, de az adott gazdasági ágazat által szükségesnek ítélt képzések (pl. a korábbi Országos Képzési Jegyzékből kikerülő egyes szakképesítések, illetve részzakképesítések) a továbbiakban szakmai képzés keretében szervezhetők meg.

A szakmajegyzék kialakításának célja, hogy a jelenleg megközelítőleg hétszázhatvan darab túlspecializált, egymást sokszor átfedő szakképesítéseket, részzakképesítéseket magában foglaló Országos Képzési Jegyzéktől eltérően a foglalkoztatók által definiált munkakörökhöz illeszkedő, szélesebb spektrumú és későbbi specializációt lehetővé tevő szakmák kerüljenek meghatározásra.

A szakképesítés, illetve az annak megszerzésére történő felkészítésre irányuló szakmai képzés a felnőttképzési tevékenység szakképzésbe tartozó részének összefoglaló neve.

A 9. §-hoz

A szakképzés fő helyszíne a szakképző intézmény. Ez azt jelenti, hogy szakma megszerzésére történő felkészítés és szakmai képzés főszabály szerint kizárólag szakképző intézményben végezhető. A törvény ez alól három esetben biztosít eltérési lehetőséget. Az egyik esetben – a szakirányú oktatás koncepciójával összhangban – megengedi, hogy a szakképző intézmény által szervezett szakképzésben a duális képzőhely a szakirányú oktatás keretében részt vegyen. A másik esetben a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott részzakmák és ahhoz kapcsolódó szakképesítések megszerzésére irányuló szakmai oktatást enged szakképző intézményen kívül folytatni. E körben a szakképző intézmény és – ha a felnőttképzési tevékenység folytatásának jogát megszerezte – a felnőttképző végezhet szakmai oktatási tevékenységet. A harmadik esetben pedig a törvény kivételes esetben lehetővé teszi a főszabálytól való teljes eltérést akkor, ha a szakképzés megszervezésére a szakképzési rendszer fejlesztése céljából teljesen más strukturális elvek mentén való megvalósítás indokolt.

A 10. §–12. §-hoz

A szakképzés tartalmi dokumentumai között a törvény az Országos Képzési Jegyzék helyébe a szakmajegyzéket, mint a szakmák hivatalos állami regiszterét állítja, meghagyja a szakmai és vizsgakövetelmények helyébe lépő, de új szerkezetű képzési és kimeneti követelményeket és megszünteti a szakképzési kerettantervet.

A szakmajegyzék a szakképző intézményben oktatható, az állam által elismert szakmákat és azok leíró adatait tartalmazza. A szakmajegyzéket a Kormány rendeletben adja ki. A szakmajegyzék bevezetésével és az ágazati készségtanácsok 102. §-ban meghatározott szerepével egyidejűleg megszűnik a korábbi Országos Képzési Jegyzékhez kapcsolódó felvétel és törlés eljárási rendjének szabályozása. A szakmajegyzék gazdasági követelményekhez igazított megváltoztatása az ágazati készségtanácsok javaslata alapján a szakmajegyzéket meghatározó kormányrendelet módosításával lényegesen egyszerűbben valósítható meg a jövőben.

A szakmajegyzékben szereplő szakmákhoz képzési és kimeneti követelményeket kell előírni. A képzési és kimeneti követelmények azokat a részletes követelményeket állapítják meg, amelyek alapján a szakmai képzés és a szakmai vizsgáztatás folyhat. A képzési és kimeneti követelmények része a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv. A korábbi szabályozástól eltérően ugyanakkor a képzési és kimeneti követelmények – mivel az nem életviszonyok alakítására irányuló magatartási szabályt tartalmaz – nem jogszabályban jelennek meg, hanem azt a szakképzésért felelős miniszter teszi közzé az ágazati készségtanács által a 102. § alapján kidolgozott javaslat alapján. A közzététel honlapon való megjelentetéssel valósul meg. A közzététel helye a szakképzésért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapja. A képzési és kimeneti követelményeket hivatalos kiadványként kell közzétenni szigorú törvényi garanciák mellett. A rendelkezés az ekként közzétett képzési és kimeneti követelmények kötelező alkalmazásának követelményét a § normatív szabályaként határozza meg.

A szakképzés harmadik pillére a programterv alapján a szakképző intézmény által elkészített és a szakképző intézményre konkretizált szakmai program. Mivel az ágazati alapoktatásra és a szakirányú oktatásra nem készül külön szakképzési keretterv, a szakképző intézmények maguk készítik el szakmai programjukat. Képzési programmal kell rendelkeznie továbbá a duális képzőhelynek is, ha a szakirányú oktatásban részt vesz. Tekintettel arra, hogy a képzési és kimeneti követelmények a szakmákkal összefüggő tartalmakat rögzítenek, a szakképző intézményben folytatott közismereti oktatásra a Nemzeti alaptantervben előírtakat kell alkalmazni.

A 13. §-hoz

A szakmai képzés felnőttképzés keretében végzett szakképzés. Szakmai képzést – összhangban a 9. §-sal – a felnőttképző végezhet, ha a felnőttképzési tevékenység folytatásának jogát megszerezte. A szakmai képzések listája nem kerül jogszabályban meghatározásra, ebből fakadóan sokkal rugalmasabb, a munkaerő-piaci igényekre rövid időn belül reagáló képzési kínálattá válhat. Ezen új, nyitottabb keretek között megjelenő szakmai képzések száma nem kerül korlátozásra sem, az a gazdaság, illetve a munkaerőpiac igényeinek megfelelően dinamikusan változhat.

A szakmai képzés kizárólag olyan szakképesítésre történő felkészítésre irányulhat, ami nem tartozik a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott szakmák és részsakmák körébe, illetve azok kompetenciái közé. E képzési körbe kerülhetnek majd be pl. azok a korábbi szakképesítés-ráépülések, amelyek valamely szakképesítés kiegészítését, további specializációját jelentették, azok a túszerű képzések, amelyek a különböző új, változó technológiák oktatásához kapcsolódnak vagy azon, munkakörök betöltéséhez szükséges egyéb képzések, amelyek kikerülnek a szakképesítések eddigi köréből, de a munkakör betöltéséhez az ismeretek megszerzése továbbra is szükséges és vállalati „belső” képzés keretében nem megvalósítható a képzés. A két rendszer így egymásra épül, egymást kiegészíti, biztosítva ezzel az egész életén át tartó tanulás változatos lehetőségeit.

A szakmai képzés kizárólag az annak elvégzését igazolja, szakképesítést önmagában nem biztosít. A szakmai képzéshez kapcsolódó vagy attól függetlenül megszerzett szakképesítés – a 14. §-sal összhangban – az akkreditált vizsgaközpontban szerezhető. A szakképesítéshez kapcsolódó állami elismerés egyfajta garancia a megszerzett szakképesítés meghatározott munkakör ellátásához, tevékenység végzéséhez szükséges ismeret meglétére.

A szakmai képzés a szakképzésért felelős miniszter által nyilvántartásba vett programkövetelményre tekintettel szervezhető meg. A programkövetelmény nyilvántartásba vételére bárki javaslatot tehet. A javaslatot a szakképzésért felelős miniszternek kérelem formájában kell benyújtani a jogszabályban meghatározott szükséges mellékletekkel.

A programkövetelményhez kapcsolódóan a felnőttképző saját magára vonatkozó képzési programot készít. A képzési program célja, hogy a programkövetelményben meghatározott kimeneti feltételekre történő felkészítés helyi szintű módszertanát és tervét meghatározza.

A szakmai képzés bevezetése nem érinti az ún. hatósági jellegű képzéseket (pl. okleveles könyvvizsgálói képzés, közúti járművezetői szakoktató képzés, biztosításközvetítői hatósági képzés). Ezek tipikusan olyan képzések, amelyek hatósághoz történő bejelentés vagy hatóság által kiadott engedély alapján végezhető tevékenységekhez szükséges jogosultságok megszerzésére irányulnak. Ezek önálló szabályozását az indokolja, hogy a képzés tartalma, megszervezése jelentősen eltér az általános szabályoktól és olyan speciális szabályozást igényel, ami nem illeszthető bele a szakképzés

általános rendjébe. Nem tartoznak továbbá a szakmai képzések körébe a nyelvi képzések, figyelemmel arra, hogy azok tartalma és célja eltérő és lezárása is sajátos formában valósul meg.

A 14. §-hoz

A törvény jelentős újítása, hogy a szakképzéshez kapcsolódó sajátos vizsgák, így a szakma megszerzésére irányuló szakmai vizsga és a szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsga – a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző helyett – akkreditált vizsgaközpontnál tehető. Akkreditált vizsgaközpont az lehet, aki a vonatkozó harmonizált nemzetközi szabvány (MSZ EN ISO/IEC 17024) alapján a személytanúsító szervezetek megfelelőségértékelésére vonatkozó feltételeknek megfelel.

A szabályozás nem zárja ki, hogy ilyen akkreditációval maga a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző is rendelkezzen, azonban erre csak akkor van lehetőség, ha a nemzetközi szabványban meghatározott függetlenség és pártatlanság megalapozottan biztosítható.

A 15. §-hoz

A § meghatározza a szakképzésben a szakma, illetve a szakmai képzés megszerzésének igazolására alkalmazható okmányok körét.

Ez alapján oklevelet, illetve szakmai bizonyítványt lehet kiadni a szakma, illetve részzakma megszerzéséről, képesítő bizonyítványt lehet kiadni a szakmai képzéshez kapcsolódó szakképesítés megszerzéséről.

Államilag elismert szakképzettséget tanúsít az oklevél és a szakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány. Államilag elismert szakképesítést tanúsít a részzakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány és a szakmai képzést követő képesítő vizsga eredményes teljesítéséről kiállított képesítő bizonyítvány.

A szakma középfokú végzettséget ad és egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörére képesít.

A részzakma alacsonyabb végzettséget ad és legalább egy munkakör betöltésére képesít.

A képesítő bizonyítvány végzettségi szintet nem biztosít.

A 16. §–18. §-hoz

A törvény sui generis személyiségtípust hoz létre a szakképzés intézményeire. Ez a szakképző intézmény, amely formáját tekintve lehet technikum és szakképző iskola.

A szakképző intézmény jogi személy, amely szakképzési alapfeladatot lát el. Ha a szakképző intézmény több különböző típusú köznevelési intézmény köznevelési alapfeladatait ellátja, többcélú szakképző intézményként működik.

A 19. §–21. §-hoz

A szakképző intézmény szakképzési alapfeladatot lát el. A szakképzésialapfeladat-ellátás körében a szakmajegyzékben meghatározott szakma megszerzésére irányuló szakképzés folyik.

A szakmai oktatás közismereti oktatásból, ágazati alapoktatásból és szakirányú oktatásból áll. A tanuló, illetve szakképző iskolában kizárólag érettségi vizsgára történő felkészítésben részt vevő személy közismereti kerettanterv szerinti oktatásban vesz részt. A szakmai oktatás a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyamon történik. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés mindkét szakképző intézményben két évfolyamon történik. Két évfolyamon történik továbbá a technikumban az érettségi vizsgára történő felkészítés.

A technikum, ahogyan arra a törvény is utal, többféle funkciót tölt be. Elsődleges szerepének – a szakképző iskola mellett – a szakirányú oktatás és az annak megfelelő továbbtanulásra való felkészítést tekintjük, míg másodlagosan az érettségi vizsgára a szakmai vizsgával párhuzamosan történő felkészítést. Ezzel szemben a szakképző iskola főszabály szerint kizárólag a szakma megszerzését biztosítja. A technikusképzés a szakirányú továbbtanulás előszobája, amely a középfokú és a felsőfokú oktatás tananyagát egymással összehangoltan és egymásra épülően biztosítja, a szakirányú oktatás tekintetében pedig annak közös megszervezését is lehetővé teszi.

Lehetőség van a szakmai oktatás megkezdését megelőzően nyelvi előkészítő évet, illetve a szakma megszerzéséhez szükséges kompetenciák tekintetében történő orientációs fejlesztő évet is szervezni, kizárólag a szakképző iskolában pedig műhelyiskolát, illetve dobbantó programot működtetni. A műhelyiskola a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz szükséges ismeretek megszerzésére szolgáló képzési forma, a dobbantó program pedig a magatartási és tanulási zavarokkal küzdő, az iskolai rendszerű oktatásban lemaradó tanuló, illetve képzésben részt vevő személy felzárkóztatását szolgálja. Ezáltal kialakul a korai iskolaelhagyás csökkentésének új rendszere, ami megadja a felzárkózás lehetőségét a lemaradó tanulóknak. A fejlesztő éveknek éppen ezért nem az általános iskolai hiányok pótlása, hanem a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy kompetenciáinak olyan fejlesztése a célja, amire a további tanulást rá lehet építeni. A fejlesztő évben való részvétel nem kötelező. Alapfokú iskolai végzettség hiányában ugyanakkor a szakképző iskolába kizárólag a dobbantó programra vehető fel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy, és annak elvégzését követően a szakképző iskola műhelyiskolájában lehet továbbtanulni. A dobbantó program megszervezése tekintetében alapvetően szabad kezet kapnak a szakképző intézmények, amelynek keretében fél-, illetve egyéves alapkompentencia-fejlesztő programokba kapcsolódhatnak be azok a tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek, akik az általános iskolát nem fejezték be, majd műhelyiskolai képzésben részs szakmát szerezhetnek.

A szakképző intézmény képzési tevékenysége minőségének folyamatos javítását a szakképző intézmény által kialakított minőségirányítási rendszer szolgálja. A minőségirányítási rendszert a Kormány rendeletében meghatározott minőségirányítási keretrendszeren belül kell működtetni. A szakképző intézmény minőségirányítási rendszerének működtetését – a 106. §-ban foglalt ellenőrzési szabályokkal összhangban – ötévente külső értékelésnek veti alá.

A 22. §–24. §-hoz

A törvény a szakképző intézményhez, mint sui generis személyiségtípus statuálásához kapcsolódóan meghatározza annak alapítási, megszüntetési, átszervezési és nyilvántartási szabályait is.

Szakképző intézményt az állam, nemzetiségi önkormányzat, egyházi jogi személy, vallási egyesület, gazdasági társaság, alapítvány vagy egyesület alapíthat. Az alapításához nyilvántartásba vétel, a nem az állam által alapított szakképző intézmény esetében nyilvántartásba vétel és működési engedély szükséges.

A törvény nem kíván változtatni az alapítók mostani körén. Az alapításra jogosulti körön kívüli más személyek a szakképzésben duális képzőhelyként vehetnek részt vagy részs szakmára felkészítő szakmai oktatást, illetve szakmai képzést folytathatnak.

A 25. §–27. §-hoz

Az állami szakképző intézmény esetében a fenntartói jogokat az állam nevében a Kormány erre kijelölt tagja gyakorolja. A nem állami szakképző intézményt az alapító vagy az általa kijelölt más személy tartja fenn.

Az állami szakképző intézmények tekintetében a törvény fenntartja és tovább pontosítja a 2015. július 1-jével megvalósult intézményintegráció és fenntartóváltás szabályait. Ez alapján az állam által alapított szakképző intézmény főszabály szerint a szakképzésért felelős miniszter által alapított szakképzési centrum részeként működik. A szakképzési centrum olyan költségvetési szerv, amelynek részeként, annak szervezetébe tagoltan jogi személyiséggel rendelkező szakképző intézmények működnek. Jelentős újítása a törvénynek a fogalmi és szervezeti tisztázás, ami szerint a szakképző intézmények nem tagintézményei a szakképzési centrumnak, hanem a szakképzési alapfeladatot ellátó, jogi személyiséggel rendelkező szakképző intézményei. Mindez azt is jelenti, hogy a szakképzési centrum vezetői (főigazgató, főigazgató-helyettes, kancellár, gazdasági vezető) nem oktatók, így a kinevezésük, felmentésük nem igazodik a szakképző intézmény intézményvezetőjére előírt szabályokhoz (különösen a végzettségre és szakképesítésre vagy szakképzésre és gyakorlatra vonatkozó rendelkezésekhez), hanem arra sajátos szabályok vonatkoznak. Ehhez kapcsolódóan mondja ki a törvény, hogy a főigazgató, a főigazgató-helyettes, a kancellár a szakképző intézménnyel munkaviszonyban áll, a szakképző intézmény más, nem oktató munkakörben foglalkoztatottja a

szakképző intézménnyel munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban áll. A főigazgató, a főigazgató-helyettes és a kancellár kinevezésére és felmentésére vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

Eltérés a korábbi szabályozáshoz képest, hogy a törvény megengedi a Kormánynak, hogy rendeletben a Kormány más tagjának is lehetővé tegye az állam nevében szakképző intézmény alapítását és fenntartói jogának gyakorlását szakképzési centrum részeként vagy attól függetlenül is (a törvény maga is említi ilyeneket, pl. a honvédelemért felelős miniszter, az agrárpolitikáért felelős miniszter, a rendvédelmi szervet irányító miniszter). Az ilyen szakképző intézmény esetében lehetőség van a törvénytől eltérő sajátos szabályok meghatározására is.

Ha a szakképző intézmény szakképzési centrum részeként működik, nem rendelkezik önálló költségvetéssel. Az ilyen szakképző intézményt az igazgató a szakképzési centrum főigazgatójának irányítása mellett vezeti.

Viszonylag új elem a szabályozásban, hogy a szakképzési centrum vezetése megosztott a főigazgató és a mellette működő kancellár között. A főigazgató feladata a szakképzésialapfeladat-ellátás biztosítása, míg a kancelláré a törvényes és szakszerű működés biztosítása. A szakképzési centrum képviselőjére a főigazgató és a kancellár is jogosult az olyan ügyben, ami jogszabály alapján a feladatkörébe tartozik. A kancellárt kell emellett a szakképzési centrum nevében kötelezettségvállalásra jogosult személynek tekinteni.

A 28. §-hoz

A szakképző intézmény képzési szerkezetének és ahhoz kapcsolódó finanszírozásának feltétele a fenntartói megállapodás megkötése. A fenntartói megállapodás részletes tartalmát, megkötésének eljárásrendjét a Kormány rendeletben szabályozza.

A 29. §-hoz

A § a fenntartó jogainak és kötelességeinek meghatározását a Kormány rendeletére utalja. Kivétel ez alól a szakképző intézményben folyó oktatói munka feletti szakmai felügyelet gyakorlásának tilalma.

A 30. §–33. §-hoz

A törvény a szakképző intézmény működésének általános rendje között első helyen említi a szakképző intézmény önállóságát. Az önállóság szakmai tekintetben értendő. Ennek keretében a szakképző intézmény szervezetével és működésével kapcsolatosan minden olyan ügyben önmaga dönt, amit jogszabály nem utal más személy, szerv vagy testület hatáskörébe. Kiemeli a törvény ugyanakkor, hogy az önálló döntés során – jogszabályban meghatározottak szerint – együtt kell működni az oktatókkal, a tanulókkal és a kiskorú tanuló törvényes képviselőivel. Itt jelenik meg továbbá a politikai tevékenység végzésének tilalma és a szakképző intézmény felelőssége a rábízott tanulók felügyelete, egészséges és biztonságos oktatása tekintetében is.

A szakképző intézmény működésének alapidokumentuma a szervezeti és működési szabályzat és a házirend. Az előbbi a szakképző intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket, az utóbbi a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt megillető jogok gyakorlásának és terhelő kötelezettségek végrehajtásának módját határozza meg. Mindkét dokumentumot az oktatói testület fogadja el a diákönkormányzat és a képzési tanács véleményének kikérésével, szakképzési centrum esetében a főigazgató és a kancellár egyetértésével.

A § rendelkezik továbbá a szakképző intézmény iratkezeléséről is, amit a vonatkozó jogszabályok keretében kiadott iratkezelési szabályzatban kell a szakképző intézményre meghatározni.

A 34. §-hoz és a 35. §-hoz

A törvény új koncepciója nem kíván gyökeresen elszakadni az iskolai rendszerű oktatástól, hiszen a képzésben részt vevő személyek mellett továbbra is jelentős szerep jut a tanköteles tanulók képzésének. Éppen ezért a törvény az ő esetükben meghatározott körben igazodik a köznevelési intézményekben folyó oktatás rendjéhez. Ilyen pl. a tanév és a tanítási év rendje, ami megegyezik a

köznevelési intézmények esetében alkalmazott szabályokkal. Ennek megfelelően a tanév szeptember elsejétől a következő év augusztus harmincegyedikéig, a tanítási év szeptember első munkanapjától június tizenhatodikát megelőző utolsó munkanapig tart. Ez az szabály ugyanakkor a szakképző intézmény kizárólag olyan szakképzésialapfeladat-ellátására irányadó, amelynek keretében közismereti oktatás is folyik. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés és a szakmai képzés erre tekintet nélkül is megkezdhető.

A szakképző intézményben a tanév és ezen belül a tanítási év rendje megegyezik az oktatásért felelős miniszter által a köznevelési intézmények tekintetében rendeletben megállapítottakkal. A szakképző intézmény ezen kereteken belül saját magára vonatkozó éves munkatervet készít.

A szakképző intézmény a tanítási heteket ötnapos rendben köteles megszervezni azokon az évfolyamokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, a tanulónak pedig legalább három alkalommal, legkevesebb hat összefüggő nappól álló tanítási szünetet és a Kormány rendeletében meghatározott esetben rendkívüli szünetet, a tanítási év utolsó napját követően pedig legalább harminc összefüggő nappól álló nyári szünetet kell biztosítania.

A tanítási időt a szakképző intézmény önmaga határozza meg az általa megszervezett szakképzéshez igazítottan. Azokon az évfolyamokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, a nevelés-oktatást nappali rendszerben az egyéni és csoportos, a kötelező, a választható és az egyéb foglalkozások keretében kell megszervezni, minden más esetben szabadon. A szakképző intézmény ennek keretében köteles a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanuló, illetve képzésben részt vevő személy felzárkóztatására, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, számára differenciált fejlesztést és az egyéb foglalkozásokat megszervezni. Egyéb foglalkozásként a mindennapos testnevelés, a szakképző intézményi sportkör és a szakmai programban meghatározott más foglalkozás szervezhető.

A 36. §–39. §-hoz

A törvény meghatározza a szakképző intézmény döntéseinek és azok felülvizsgálatának rendjét.

A 40. §–43. §-hoz

A szakképző intézmény alkalmazottja a szakképző intézményt vezető igazgató, az igazgató feladatai ellátásának segítségére és helyettesítésére megbízott igazgatóhelyettes és az oktató. A szakképző intézményben a közvetlenül nem a szakmaialapfeladat-ellátással összefüggő feladat ellátására további munkakör létesíthető.

A szakképző intézmény valamennyi alkalmazottja (ideértve a vezetőket is) munkaviszonyban vagy megbízási jogviszonyban áll. Ha a szakképző intézmény többcélú szakképző intézményként működik, vagyis köznevelési alapfeladatot is ellát, a köznevelésialapfeladat-ellátásban részt vevő alkalmazott foglalkoztatási jogviszonyára is kiterjed ez a szabály. A törvény szakít a korábbi, a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényhez kötött szabályozással arra figyelemmel, hogy a jogviszony és a munkafeltételek a munkaerő-piaci helyzethez rugalmasan alakíthatók és a szakemberek szakképzésbe minél szélesebb körben bevonhatók legyenek. A törvény az egyházi jogi személy által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény esetében lehetővé teszi a foglalkoztatásra irányuló jogviszony egyházi szolgálati viszonyként való létrehozását.

Az alkalmazottnak cselekvőképesnek és büntetlen előéletűnek kell lennie, továbbá a Kormány rendeletében meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel, illetve gyakorlattal kell rendelkeznie.

A törvény szakít a korábbi évek bérezési, előmeneteli és továbbképzési politikájával és a szakképző intézmény alkalmazottja esetében a munkaviszony sajátosságaihoz igazított bérezési rendszert állapít meg. A munkaviszonyhoz kapcsolódó bérezési rendszer költségvetési fedezetét az állam jelentős többlettámogatással biztosítja. A munkabér összegét úgy kell megállapítani, hogy az igazodjon a hasonló munkakört betöltők által elérhető havi jövedelemhez és az alkalmazottnak a szakképző intézménnyel fennálló jogviszonya időtartamához. Az előbbi tekintetében a hasonló munkakört betöltők átlagkeresetét kell irányadónak tekinteni a jogviszony jellegére tekintet nélkül, az utóbbi tekintetében pedig a szakképző intézménnyel fennálló, foglalkoztatásra irányuló jogviszony kezdete és a munkabér megállapítása között fennálló időtartamot kell alapul venni. A törvény tehát nem enged korlátlan és diszkrecionális mérlegelési jogot a munkáltatói jogkör gyakorlójának, mivel a mérlegelés

során figyelembe veendő két alapvető szempontot határoz meg. Emellett a munkabér megállapításának felső korlátja a szakképző intézmény rendelkezésére álló bérkeret (állami szakképző intézmények esetében a személyi juttatások költségvetési kiadási előirányzata). Ezen garanciális szabályok és a szakképzés sajátosságaihoz igazított működési szabályok biztosítják a szubjektív bérmegállapítás keretében az olyan típusú differenciálást, ami az azonos munkáért azonos bér elvének érvényre juttatását jelenti, másrészt pedig figyelembe veszik az eltöltött (szolgálati) idő időtartamát is a munkahelyi fluktuáció csökkentése és jogviszony fenntartásának pozitív elismerése érdekében. A törvény a szabályozási átmenet keretében biztosítja továbbá, hogy a foglalkoztatási jogviszonyváltásból fakadóan az alkalmazott számára a munkabért legalább olyan mértékben kerüljön megállapításra, amely nem eredményez a korábban számára járó illetményhez képest alacsonyabb bérszínvonalat.

A juttatások tekintetében a nem rendszeres feladatok, így különösen az intézményvezetői, az osztályfőnöki, a pályaorientációs, illetve a mentori feladatok külön díjazását a munkaszerződés keretében kell kezelni. Erre tekintettel a szakképző intézmény alkalmazottja többletjuttatásra jogosult. Ezt a feladat ellátásának időtartamára a munkáltatói jogkör gyakorlója egyoldalú kötelezettségvállalás keretében állapítja meg.

A 44. §-46. §-hoz

A szakképző intézmény vezetője az igazgató és az igazgatóhelyettes. Az igazgató felel – szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében jogszabályban meghatározott eltérésekkel – a szakképző intézmény szakszerű és törvényes működéséért. Feladatai ellátásának segítésére és helyettesítésére igazgatóhelyettes nevezhető ki. A törvény az igazgatóhelyettesek számát nem határozza meg, azt a fenntartó – szakképzési centrum részeként működő szakképző intézmény esetében a főigazgató – a helyi körülményekhez igazítottan alakítja ki, de előírja egy szakirányú oktatásért felelős igazgatóhelyettes megbízásának kötelezettségét.

A törvény az állami szakképző intézmény igazgatójának kiválasztásánál fenntartja a nyilvános pályázatot. Ez csak akkor mellőzhető, ha az igazgató ismételt megbízásával a fenntartó és az oktatói testület egyetért és a megbízás nem az igazgató harmadik vagy további ciklusára vonatkozik.

A 47. §-52. §-hoz

Az oktató a szakképző intézmény szakképzésialapfeladat-ellátásban részt vevő alkalmazottja. Az oktató alapvető kötelessége a nevelés-oktatás, ami a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott törzsanyag átadására és ellenőrzésére terjed ki. E kötelessége ellátása keretében az oktatót megilletik a törvényben meghatározott jogosultságok (ilyen pl. az emberi méltóságának, világnézetének és értékrendjének tiszteletben tartása és a szakmai függetlenség).

Az oktató továbbképzését a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kell végezni. Négyévenként legalább egy alkalommal kötelező a továbbképzésben való részvétel. A szakirányú oktatásban oktatott tantárgy oktatójának továbbképzését vállalati környezetben vagy képzőközpontban kell teljesíteni. Mindez azt a célt szolgálja, hogy a szakképzésben a legfelkészültebb oktatók a legújabb ismereteket oktassák. A törvény szigorú következményt is fűz ennek a célnak a megsértéséhez. A továbbképzési kötelezettség nemteljesítése ugyanis az oktató foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának megszüntetését eredményezheti.

Az oktatók közösségeként a törvény két szerveződést említ. Az egyik ilyen az oktatói testület, ami a szakképző intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. Az oktatói testület a törvényben vagy a Kormány rendeletében meghatározott ügyekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. A másik ilyen a szakmai munkaközösség, ami a szakképző intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében közreműködik.

Az 53. §-hoz

A § és a törvény teljes fogalmi rendszere a szakképzés résztvevői között különbséget tesz tanuló és képzésben részt vevő személy között. A tanuló a szakképzésben tanulói jogviszonyban, a képzésben

részt vevő személy szakképzési jogviszonyban vehet részt. Tanulói jogviszony főszabály szerint tanköteles kiskorúval hozható létre. Ez azt jelenti, hogy az, aki az első szakmát megszerezte és tankötelezettsége megszűnt, új tanévet kizárólag szakképzési jogviszony keretében folyó szakképzésben kezdhet. Szakképzési szerződéssel vehet részt továbbá a szakképzésben a szakmát szerzett szakképző iskolai tanuló a szakma megszerzését követően érettségi vizsgára felkészítés céljából, valamint az ágazathoz tartozó szakképesítéssel, mestervizsgával és az e szakképesítéssel betölthető munkakörben szerzett legalább ötéves gyakorlattal rendelkező személy a szakmára technikumban történő felkészítés céljából. Szakképzési jogviszony jön továbbá létre a szakképző intézmény és a nem tanköteles személy között a szakmai oktatásban és a szakmai képzésben való részvétel céljából.

A törvény kodifikációs megoldásként azt követi, hogy a tanulói jogviszony szabályait tárgyalja részletesen, amelyet, ha a törvény eltérően nem rendelkezik, alkalmazni rendel a szakképzési jogviszonyra is.

Az 54. §-69. §-hoz

A tanulói jogviszony jelentkezés alapján az igazgató által a felvétel vagy az átvétel tárgyában hozott döntés alapján a beíratással jön létre. Az általános iskolai tanuló szakképző intézménybe történő felvételére a jogszabályban meghatározott általános vagy rendkívüli felvételi eljárásban van lehetőség. A felvétel, illetve az átvétel feltételeit a törvény és – a törvény és a Kormány rendeletében meghatározott keretek között – a szakképző intézmény állapítja meg. A felvett vagy átvett tanuló osztályba vagy csoportba beosztásáról az igazgató dönt.

A törvény meghatározza a tanulói jogviszony szünetelésének és megszűnésének feltételeit is.

A törvény a tanuló köteletségévé teszi, hogy részt vegyen a kötelező és választott foglalkozásokon, eleget tegyen tanulmányi kötelezettségének, óvja saját és társai testi épségét és egészségét, megőrizze, illetve az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja a szakképző intézmény létesítményeit, felszereléseit, valamint tiszteletet és megbecsülést tanúsítson oktatói iránt. Ennek keretében a tanulónak joga van arra, hogy képességeinek, érdeklődésének és adottságainak megfelelő képzésben részesüljön vallási vagy világnézeti meggyőződésének, illetve nemzeti hovatartozásának megfelelően, tanulmányait biztonságban és egészséges környezetben végezze, hozzáférjen a tanuláshoz, illetve azzal összefüggésben jogai gyakorlásához és kötelezettségei teljesítéséhez szükséges információkhoz, jogai megsértése esetén pedig jogorvoslattal éljen, a fizikai és lelki erőszakkal szemben védelemben részesüljön, személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartás, továbbá véleményét szabadon kifejezze és részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben. A tanuló jogainak és köteletségeinek részletes tartalmát a Kormány rendelete fejt ki.

A tanuló, ha a nappali rendszerű szakmai oktatásban vesz részt a szakképzésben, a törvényben meghatározott juttatásokra (így pl. ösztöndíj, egyszeri pályakezdési juttatás, diákigazolvány, kollégiumi vagy externátusi elhelyezés, kitüntetés). A juttatások közül új elem a törvényben az egyszeri pályakezdési juttatás, amelyre akkor jogosult a tanuló, ha befejezi a képzést és szakmát szerez. Az ösztöndíj, az egyszeri pályakezdési juttatás és a támogatás mértékét és feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg, azonban feltétel, hogy azok eredményfüggőek legyenek, ezáltal is sarkallva a tanulót a szakképzésben való komoly, hatékony és eredményes részvételre.

A tanuló értékelésére a tanítási év közben rendszeresen, minősítésére félévkor és a tanítási év végén kerül sor. Az értékelés és a minősítés egytől-ötig terjedő osztályzatokkal történik. Sajátos nevelési igényű tanuló esetében az igazgató az osztályzat helyett szöveges értékelés, illetve minősítés alkalmazását írja elő, illetve a szakirányú oktatás kivételével az értékelés, illetve minősítés alól felmentést ad. Az igazgató a felmentést az Nkt. szerinti szakértői bizottság véleménye alapján adja meg.

A szakmai oktatás keretében a törvény lehetővé teszi a tanuló felmentését, továbbá a korábbi tanulmányai, megszerzett gyakorlata beszámítását. Ezáltal a tanuló felmentést kaphat az órák, foglalkozások látogatása, a követelmények ismételt teljesítése alól, továbbá a szakmai oktatás időtartama csökkenthető. A felmentés és a beszámítás szakképző intézményi szabályait a szakmai programban kell meghatározni. A felmentésről és a beszámításról az igazgató dönt.

A tanulót a tanulói jogviszony keretében fegyelmi és kártérítési felelősség terheli. A tanuló fegyelmi felelőssége akkor áll fenn, ha köteletségeit vétkesen és súlyosan megszegi. A törvényben

meghatározott fegyelmi büntetést fegyelmi eljárásban kell megállapítani, amellyel szemben a tanuló, illetve a kiskorú tanuló törvényes képviselője fellebbezhet. A tanuló kártérítési felelőssége akkor áll fenn, ha tanulmányi kötelezettségeinek vétkes megsértésével a szakképző intézménynek jogellenesen kárt okoz. A kártérítés mértéke legfeljebb a – károkozás napján érvényes – kötelező legkisebb munkabér egyhavi összegének ötven százaléka, ha a károkozás gondatlan, illetve öthavi összege, ha a károkozás szándékos.

A szakképző intézmény a tanulónak okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kárfelelősséghez kapcsolódóan a szakképző intézménynek a tanuló javára szóló felelősségbiztosítással kell rendelkeznie. A szakképző intézmény, illetve a tanuló által okozott kár mellett elsősorban ez szolgál a tanulóbalesetek körében teljesítendő kártérítés, illetve kártalanítás forrásául is.

A tanulók közösségeként a törvény két szerveződést említ. Az egyik ilyen a diákkör, amely a tanulók szakmai oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére irányul, a másik ilyen pedig a diákönkormányzat, ami a tanulók saját érdekeinek képviselését ellátó szerveződés. A diákönkormányzat a törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott esetben véleményezési, javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A 70. §–72. §-hoz

A kiskorú tanuló esetében a törvény és a Kormány rendelete egyes jogok gyakorlását a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének biztosítja. A kiskorú tanuló törvényes képviselőjét emellett saját jogán is megilletik a törvényben és a Kormány rendeletében ilyenként meghatározott jogosítványok és terhelik a törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott kötelezettségek. Ez utóbbiak nagykorú tanuló, illetve képzésben részt vevő személy vevő személy esetében a tanulót, illetve képzésben részt vevő személyt illetik, illetve terhelik.

A 73. §–75. §-hoz

A szakképzési jogviszonyban – a tanulói jogviszonytól eltérően – a szakképző intézmény (szakmai oktatásra), illetve a felnőttképző (szakmai képzésre vagy a nem szakképző intézmény által részsakma és ahhoz kapcsolódó szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai oktatásra) és a képzésben részt vevő személy szakképzési szerződést köt. A szakképzési szerződés megkötését nem kell, hogy felvételi eljárás vagy jelentkezés előzze meg, de a törvény ilyen szervezését sem zárja ki. A szakképzési szerződést írásban kell megkötni. A törvény a szakképzési jogviszonyt a tanulói jogviszonyhoz képest lényegesen rugalmasabb, a felek mellérendeltségén alapuló és ebből következőn a szakképzési jogviszony kereteit és tartalmát is sokkal szabadabban alakítható kapcsolatként határozza meg. A szakképzési jogviszony ilyen kialakításának indoka a szakképzési jogviszony keretében folyó szakképzés jellege. A törvény ugyanis itt abból indul ki, hogy a képzésben részt vevő személyek sajátos elfoglaltsága és egyedi életkörülményei a kötött tanulói jogviszonyhoz képest lazább, szabadabban alakítható viszonyt igényelnek. Ennek megfelelően a szakképzési jogviszony keretében folyó szakképzés is a képzésben részt vevő személyek sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési formában, a tanév, illetve a tanítási év rendjéhez igazodóan vagy attól függetlenül valósul meg, amelyhez kapcsolódóan további kedvezmények biztosíthatók (pl. a képzési idő vagy az óraszám csökkentése, az értékelés, illetve a minősítés egyedi szabályozása vagy a képzési hitel igénybevétele).

A képzésben részt vevő személyt a szakképzésben való részvétel céljából képzési hitel felvételének lehetősége is segíti.

A 76. §–93. §-hoz

A szakmai oktatás magában foglalja az ágazati alapoktatást és a szakirányú oktatást, a törvényben meghatározott esetben pedig ezzel párhuzamosan vagy attól elkülönülten a közismereti oktatást.

A közismereti oktatást a közismereti kerettanterv szerint kell folytatni akként, hogy az a szakirányú oktatáshoz igazított váltakozással legyen teljesíthető.

Az ágazati alapoktatás a törvény új intézménye. Ennek keretében a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzés első részében az adott ágazat közös szakmai tartalmait tanulja. Az ágazati alapoktatásra kizárólag a szakképző intézményben kerülhet sor és annak végén ágazati alapvizsgát kell tenni. Az ágazati alapoktatással megvalósul az azonos ágazatba tartozó szakmák megszerzésére irányuló szakmai oktatások közötti rugalmas átjárhatóság.

A szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakma keretében ellátható munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását, azok gyakorlatban történő alkalmazását tanulja meg. A szakirányú oktatás emellett felkészít továbbá a szakmai vizsgára is.

A szakirányú oktatásban való részvétel kötelező.

A törvény szakít a korábbi elméleti és gyakorlati megosztással, a szakirányú oktatásban az elméleti és a gyakorlati oktatás egymással párhuzamos történik.

A szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképző intézményben vagy a duális képzőhelyen vehet részt. A képzésben való részvétel annak formájára tekintet nélkül egyenértékű. Az utóbbi esetben az eredeti jogviszonya mellett szakképzési munkaviszony jön létre a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és a duális képzőhely között. A törvény megszünteti az együttműködési megállapodást. A szakképzési munkaszerződéssel a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy elfogadja a szakirányú oktatásban való részvétel feltételeit és kötelezettséget vállal a duális képzőhely irányítása szerint a szakirányú oktatásban való részvételre, a duális képzőhely pedig vállalja a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatáson való foglalkoztatását és kötelezettséget vállal a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy számára a törvényben meghatározottak szerinti juttatások nyújtására. A törvény garanciális szabályként meghatározza, hogy a duális képzőhelynek olyan személyt kell foglalkoztatnia, aki a Kormány rendeletében előírt végzettséggel és szakképesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkezik. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen történő oktatása és foglalkoztatása tekintetében az ilyen személy, mint mentor lép fel, aki egyben gyakorolja az oktatónak a törvényben meghatározott jogait és teljesíti kötelezettségeit.

A szakképzési munkaviszonyra a munka törvénykönyvéről szóló törvényt kell alkalmazni a törvényben meghatározott eltérésekkel. Ez alapján a tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt megilletik a munkavállaló az Mt. alapján vagy ahhoz kapcsolódóan megillető jogosultságok, így különösen az érdekvédelem, a munkavédelem, a munkabér és a pihenőidő. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt terhelik ugyanakkor a munkavállalók kötelezettségei is, amelyek egyes esetben a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tekintetében sajátosan alakulnak. Így pl. a rendelkezésre állási kötelezettség a szakirányú oktatásban való tényleges részvétellel valósul meg, amelyhez kapcsolódik a foglalkozási napló vezetése és a mulasztás jogkövetkezményeinek alkalmazása. A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a duális képzőhely a szakképző intézménnyel együtt értékeli, illetve minősíti. A tanulót fegyelmi és kártérítési felelősség terheli, amelyre az Mt.-t a tanulói jogviszonyban álló tanuló fegyelmi és kártérítési felelősségére vonatkozó szabályokra tekintettel kell alkalmazni. A duális képzőhelynek felelősségbiztosítással kell rendelkeznie a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy által meg nem térített károk fedezetére, a jogvitát megelőzően pedig kötelező igénybe venni a gazdasági kamara mellett szervezett békéltető testület közvetítését.

A törvény meghatározza a szakképzési munkaszerződés megszűnésének és megszüntetésének feltételeit is, valamint a követendő eljárást a tanulói jogviszony, illetve a szakképzési jogviszony szünetelése esetére.

A szakirányú oktatásra szakképzési előszerződés is köthető, amelynek keretében a felek arra vállalnak kötelezettséget, hogy a szakirányú oktatás céljából későbbi időpontban szakképzési munkaszerződést kötnek és abban e szerződés lényeges feltételeit meghatározzák.

A törvény létrehozza a képzőközponti minőséget, aminek három típusa lehet: az ágazati képzőközpont, a tudásközpont és a vállalati képzőközpont. A képzőközpontok létrehozása a tanműhelyfejlesztés egyik eszköze. Azt a célt szolgálja, hogy a képzéseket olyan környezetben lehessen végezni, amelyek a legkorszerűbb eszközökkel felszereltek. Az ágazati képzőközpont olyan mikro-, kis- és középvállalkozások, illetve a szakképzési centrum tulajdonában álló gazdasági társaság, ami a duális képzőhelyi követelményeknek való megfelelést együttes megvalósítását célozza. A tudásközpont a felsőoktatási intézmény és a szakképzési centrum tulajdonában álló gazdasági társaság, ami a szakirányú oktatás és nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti duális képzés egy

képzőközpontban történő megvalósítását célozza. A vállalati képzőközpont az olyan nagyvállalkozás szervezeti egysége, aki a szakirányú oktatás folytatása céljából saját tanműhellyel rendelkezik. Az ágazati képzőközpont és a tudásközpont csak nonprofit gazdasági társaság lehet. A vállalati képzőközpont profitorientált, a minősítés feltétele ab ovo az utolsó éves nettó árbevétel legalább kilencven százalékának vállalkozási tevékenységből származása. A képzőközponti minőséget a társaság kérelmére a cégbíróóság állapítja meg.

A törvény meghatározza, hogy ki lehet duális képzőhely. Duális képzőhelyként az a képzőközpont vagy – a szakképző intézmény kivételével – más olyan gazdálkodó szervezet vehető nyilvántartásba, aki a törvényben foglalt feltételeknek megfelel. Ennek keretében, akinél a szakirányú oktatás folytatásának a Kormány rendeletében előírt feltételei biztosítottak, aki foglalkoztat a Kormány rendeletében előírt végzettséggel és szakképesítéssel vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt, aki rendelkezik a duális képzőhely által vállalt szakma oktatásához szükséges eszközzel és felszereléssel és aki minőségirányítási rendszert működtet vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel. A feltételek konjunktívák, tehát egyidejűleg kell fennállniuk. A duális képzőhelyekről a gazdasági kamara vezet nyilvántartást, amely közhiteles hatóság nyilvántartásnak minősül.

A 94. §-hoz

Az ágazati alapvizsga az ágazati alapoktatást lezáró állami vizsga. Az ágazati alapvizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy megszerzett szakmai kompetenciáit és felkészültségét országosan egységes eljárás keretében méri.

Az ágazati alapvizsga az ágazati alapoktatás elvégzése után tehető. Az ágazati alapvizsga eredményét az év végi bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga nemteljesítése esetén a szakirányú oktatás nem kezdhető meg.

Az ágazati alapvizsga állami jellege azt jelenti, hogy az állam a vizsgáztatást jogszabályban meghatározott rendben, jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelően szervezett vizsgabizottság útján bonyolítja le. A vizsgabizottság pedig az állam képviselőjében eljárva bizonyosodik meg arról, hogy a vizsgázó a képzési és kimeneti követelményben meghatározott valamennyi követelménynek megfelel.

Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény szervezi. Az ágazati alapvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a gazdasági kamara delegálja, a vizsgabizottság két tagját a szakképző intézmény adja.

Az ágazati alapvizsga szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelmény határozza meg. A képzési és kimeneti követelmény rendelkezhet úgy is, hogy az ágazati alapvizsga megszerzéséről kiállított bizonyítvány önmagában jogosít adott munkakör betöltésére.

A 95. §-hoz

Az érettségi vizsgát a köznevelési intézményekben szervezett érettségi vizsgával azonosan kell megszervezni és letenni. Az érettségi vizsga szakképzésspecifikus eltérése, hogy az öt érettségi tárgy közül a kötelezően választandó vizsgatárgyat a szakmai vizsga adja, ami önmagában egy emelt szintű érettségi vizsga. Az érettségi vizsga a technikumban a tizenharmadik évfolyam végén vagy legfeljebb három érettségi vizsgatárgy – azt megelőzően – előre hozott érettségi vizsgaként tehető le. Az, hogy a szakmai vizsga az érettségi vizsga egyik tárgyát kiváltja, azt is jelenti, hogy az érettségi vizsga kizárólag a szakmai vizsgával együtt tekinthető letettnek, vagyis az érettségi bizonyítványt a tanuló a szakmai vizsgáról kiállított oklevéllel, illetve szakmai bizonyítvánnyal együtt kaphatja meg.

A 96. §-hoz

A szakmai vizsga állami vizsga, amely a szakirányú oktatás során átadott és megtanult, a képzési és kimeneti követelményben az adott szakmára speciálisan előírt szakmai ismeretek elsajátítását országosan egységes eljárás keretében méri. Szakmai vizsgát a szakma, illetve a részsakma megszerzéséhez kell tenni.

A szakmai vizsgát a 14. § szerinti akkreditált vizsgaközpontban lehet tenni. A törvény szabályozási átmenete szerint 2025. december 31-éig akkreditált vizsgaközpont alatt kell érteni a szakképző intézményt is, vagyis e határnápig a szakképző intézmény külön akkreditáció nélkül jogosult szakmai vizsgát szervezni. A szabályozási átmenet ilyen meghatározása ugyanakkor azt is jelenti, hogy a szakképző intézmény a nem szakmai oktatás keretében szervezett vizsga tekintetében kizárólag akkreditáció birtokában szervezhet a szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsgát.

A szakmai vizsgát az akkreditált vizsgaközpont háromtagú vizsgabizottsága előtt kell letenni. A vizsgabizottság pártatlanságát és függetlenségét az akkreditált vizsgaközpontnak az akkreditáció keretében igazolt módon kell biztosítania.

Ez alapján a szakmai vizsga interaktív vizsgatevékenységből és projektfeladatból állhat, amelyek közül a központi vizsgatevékenység tartalmát a szakképzésért felelős miniszter határozza meg.

A törvény egyebekben nem változtat a szakmai vizsga jelenlegi szabályain.

A törvény nem szabályozza a szakmai vizsgán történt jogsértések következményeit, tekintettel arra, hogy ennek az akkreditált személytanúsító szervezetek ellenőrzésének és jogsértés esetén alkalmazható jogkövetkezményeinek szabályai a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szabályozási tárgykörébe tartoznak. A tevékenység végzését az akkreditáló szerv rendkívüli felügyeleti vizsgálat keretében akár bejelentés nélkül is ellenőrizheti és alkalmazhatja a nemzeti akkreditálásról szóló törvényben meghatározott jogkövetkezményeket. A szakképző intézmény által az átmeneti időszakban szervezett szakmai vizsga lefolytatásával kapcsolatos jogszabálysértés megállapítására és jogkövetkezményeinek alkalmazására a korábbi szabályozást kell alkalmazni.

A 97. §-hoz

A törvény a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló felkészítésére és szakmai vizsgájára sajátos szabályokat állapít meg.

A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy számára fizikai és infokommunikációs akadálymentességet kell biztosítani, mentesíteni kell egyes szakmai tartalmak tanulása és a beszámolás kötelezettsége alól, a vizsgán hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani vagy lehetővé kell tenni saját segédeszköz alkalmazását, lehetőség van továbbá az interaktív vizsgatevékenység szóbeli vizsgatevékenységgel vagy a szóbeli vizsgatevékenység interaktív vizsgatevékenységgel történő felváltására is.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót fejlesztő pedagógiai ellátásban és jogszabályban meghatározott más kedvezményekben kell részesíteni.

A 98. §–100. § -hoz

A törvény a szakképzés irányítási rendszerében a Kormánynak a szakképzésért felelős miniszternek és a szakképzési államigazgatási szervnek határoz meg feladatot. A Kormány a végrehajtó hatalom általános szerveként a szakképzés tekintetében mindazokat a feladatokat ellátja, amit törvény nem utal más szerv feladat- és hatáskörébe. A törvény ennek utal arra, hogy a Kormány a szakképzés irányítását a szakképzésért felelős miniszter útján látja el.

A szakképzésért felelős miniszter és a szakképzési államigazgatási szerv feladatait a törvény taxatívén határozza meg. Az államigazgatás olyan ága tekintetében, ami nem a szakképzésért felelős miniszter feladatkörébe tartozik, a szakképzést érintő feladatok tekintetében a Kormány adott ágazatért felelős tagja véleményének kikérésével jár el. E szabály ellensúlyozza a törvénnyel megszüntetett szakképesítésért való rendszeridegen miniszteri felelősséget.

A 101. §–104. §-hoz

A törvény a szakképzés irányításához a Kormány, illetve a szakképzésért felelős miniszter számára együttműködő szerveződések határoz meg. A szakképzés együttműködési rendszerét a Szakképzési és Innovációs Tanács, az ágazati készségtanács, a gazdasági kamara és a képzési tanács alkotják.

A Szakképzési Innovációs Tanács a szakképzés országos stratégiai kérdéseinek érdekegyeztető fóruma. A Szakképzési Innovációs Tanács szakmai döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő

országos testületként segíti a szakképzésért felelős miniszter szakképzéssel kapcsolatos feladatainak ellátását.

Az ágazati készségtanács a szakképzés tartalmi szerkezetének folyamatos fejlesztését és korszerűsítését, a munkaerő-piaci igények és a képzési kínálat összehangolását szolgálja. E feladatkörében az ágazati készségtanács folyamatosan figyelemmel kíséri a saját ágazatában a szakképzési szerkezet fejlesztését, a gazdasági, munkaerő-piaci, technikai-technológiai folyamatokat, és ennek alapján végzi a törvényben meghatározott feladatokat. Az ágazati készségtanácsok körét a Kormány rendeletben határozza meg.

A gazdasági kamara a szakképzés tekintetében ellát hatósági feladatokat és nem hatósági feladatokat egyaránt.

A képzési tanácsot a törvény új intézményként hozza létre. A képzési tanács a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek, az oktatók és a helyi közösségek képviselőit látja el és a szakképző intézményben a szakképzésialapfeladat-ellátással összefüggésben gyakorolhatja az őt a Kormány rendelete alapján megillető jogokat.

A 105. §-hoz és a 106. §-hoz

A szakképzés ellenőrzési rendszere – a köznevelés ellenőrzési rendszerétől eltérően – hatósági ellenőrzésből és a minőségirányítási rendszer külső értékeléséből áll.

A hatósági ellenőrzés célja a szakképző intézmény, illetve a szakképzésialapfeladat-ellátás tekintetében jogszabályban, illetve végrehajtható döntésben meghatározott rendelkezései betartásának ellenőrzése.

A minőségirányítási rendszer külső értékelése a szakképző intézmény képzési tevékenysége minőségének folyamatos javítását és a szakképző intézmény által kialakított minőségirányítási rendszer működtetésére vonatkozó visszacsatolást szolgálja.

A 107. §–113. §-hoz

A törvény újraszabályozza a szakképzési hozzájárulás szabályait. A szakképzési hozzájárulásra kötelezettek körét annak a követelménynek a figyelembevételével határozza meg, hogy a kvalifikált munkaerő foglalkoztatásában érdekelt munkáltatók többsége – néhány indokolt kivétellel – legyen szakképzési hozzájárulásra kötelezett. A szakképzési hozzájárulásra kötelezett a szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségének mértékét csökkentheti a szakirányú oktatásban, illetve a duális képzésben való részvételéhez kapcsolódóan a törvényben meghatározott formában és mértékben. A szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettség ezt meghaladó részét az állami adóhatóság számára kell megfizetni, illetve a szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettséget meghaladó csökkentés összegét az állami adóhatóságtól visszaigényelni.

A szakképzési hozzájárulás alapja megegyezik a szociális hozzájárulás alapjával, mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának 1,5 százaléka.

A szakképzési hozzájárulásra kötelezett a tárgyévét követő év február huszonötödikéig maga állapítja meg és vallja be a szakképzési hozzájárulás alapját, az éves bruttó kötelezettségét, a figyelembe vehető csökkentő tétel összegét, valamint a nettó kötelezettségét. A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az év első tizenegy hónapjára vonatkozóan havonta szakképzési hozzájárulási előleget fizet.

A megfizetett szakképzési hozzájárulás a Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevétele, amely a képzési alaprész felhasználásán keresztül a szakképzés és az Nftv. szerinti duális képzés támogatását szolgálja. A képzési alaprésszel a szakképzésért felelős miniszter rendelkezik. A törvény meghatározza a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprészének felhasználási szabályait.

A szakképzés ezt meghaladó támogatását a központi költségvetés e célra megtervezett fejezeti kezelésű előirányzatai, amelyek az állami szakképző intézmény szakképzési alapfeladatainak ellátására használhatók fel. A nem állami szakképző intézmény finanszírozását a fenntartó, illetve a fenntartói megállapodás alapján az állam ugyanennek a fejezeti kezelésű előirányzatnak a terhére támogatja. A duális képzőhely által szervezett szakirányú oktatás költségei a duális képzőhelyet terhelik.

A 114. §–116. §-hoz

A szakképzés információs rendszere erre a célra fejlesztett szoftver útján biztosítja a szakképzés irányítása és működtetése szempontjából szükséges információk rendelkezésre állását.

A szakképzés információs rendszerének részét képezi továbbá a korai iskolaelhagyás megelőzését támogató rendszer. Az előbbi a korai iskolaelhagyással veszélyeztetett tanulókról szolgáltatott információs rendszer, ami az érintettek komplex, rendszerszintű pedagógiai támogatásához szükséges.

A törvény ehhez kapcsolódóan szabályoz két szakképzési szolgáltatási tevékenységet is, ez az életpálya-tanácsadás és a pályaeorientáció. Az előbbi egy egyéni vagy csoportos tevékenység, amely az egyén készségeit, érdeklődési köreit, meggyőződéseit, értékeit, munkavégzési szokásait és személyes tulajdonságait segít felismerni, az utóbbi pedig olyan tevékenységek összessége, amely segíti az egyén személyes adottságainak és érdeklődésének megfelelő oktatással, képzéssel és foglalkoztatással kapcsolatos ésszerű döntések meghozatalát és sikeres egyéni életút kialakítását. A törvény ezekhez a szolgáltatásokhoz egyenlő hozzáférést rendel el az alapfokú iskolai oktatást nyújtó köznevelési intézmény tanulója és a szakképző intézmény tanulója, illetve a képzésben részt vevő személy részére. A szakképzés információs rendszerére, illetve a szakképzési szolgáltatásokra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

A 117. §–121. §-hoz

A törvény meghatározza a szakképzésben kezelt személyes adatok körét és az adatkezelés feltételeit.

A 122. §–126. §-hoz

A törvény meghatározza a külföldi szakképző intézmény Magyarország területén történő működésének, illetve a magyar szakképző intézmény külföldön történő működésének feltételeit, a nem magyar állampolgár tankötelezettségének magyar szakképző intézmény történő teljesítése feltételeit.

A 127. §-hoz

A törvény ezen szerkezeti egységei a törvény végrehajtásához szükséges szabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezéseket állapítják meg.

A 128. §-hoz

A § a törvény hatálybalépéséhez szükséges rendelkezéseket tartalmazza.

A 129. §–132. §-hoz

A törvény ezen szerkezeti egységei a törvény alkalmazására való felkészüléshez és az alkalmazásra áttéréshez szükséges átmenet speciális szabályait állapítja meg.

A 133. §-hoz

A § a törvény más jogszabályban alkalmazandó rövid megjelöléseként az „Szkt.” rövid megjelölést rendeli alkalmazni.

A 134. §-hoz

A § az Európai Unió jogának való megfeleléshez szükséges rendelkezéseket tartalmazza.